

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ГРАДА НИША

ГОДИНА XXIV - БРОЈ 101

НИШ, 7. септембар 2016.

Цена овог броја 460 динара
Годишња претплата 5000 динара

ОПШТИНА БЕЛА ПАЛАНКА ПРИВРЕМЕНИ ОРГАН ОПШТИНЕ

1.

На основу члана 35 Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС" број 72/09, 81/09 – исправка, 64/10 – одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 – одлука УС, 50/13 – одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14 и 145/14) и члана 27. Пословника о раду Привременог органа Општине Бела Паланка бр. 110-15/2016-I од 26.07.2016. године,

Привремени орган општине Бела Паланка, на седници од 22.08.2016. године, донео је

ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ МАЛЕ ХИДРОЕЛЕКТРАНЕ "БЕЛА ПАЛАНКА"

I. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ПЛАНА

1. ПОВОД И ЦИЉ ИЗРАДЕ ПЛАНА

Основни циљ планске интервенције представља разрада подручја за које је Просторним планом општине Бела Паланка ("Службени лист Града Ниша", бр.85/2011) предвиђена намена за малу хидроелектрану, ради утврђивања услова просторног уређења, регулације и изградње у границама датих Одлуком о изради плана детаљне регулације „Бела Паланка“. Планом се се утврђује простор за локацију мале хидроелектране са пратећом инфраструктуром.

2. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ

Правни основ за израду Плана садржан је у Закону о планирању и изградњи ("Службени гласник РС" број 72/09, 81/09 – исправка, 64/10 –

одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 – одлука УС, 50/13 – одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14 и 145/14), Правилнику о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС“, број 64/15), Статуту Општине Бела Паланка ("Службени лист Града Ниша", број 67/2008), и Одлуке о изради Плана детаљне регулације мале хидроелектране "Бела Паланка" у Белој Паланци (011-96/2015-I, од 29.012.2015. године).

Плански основ за израду и доношење Плана садржан је у Просторном плану Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 88/2010) и Просторном плану општине Бела Паланка ("Службени лист Града Ниша", бр. бр.85/2011), (у даљем тексту: Просторни план).

3. ИЗВОД ИЗ ТЕКСТУАЛНОГ ДЕЛА РАНОГ ЈАВНОГ УВИДА

Мала хидроелектрана „Бела Паланка“ треба са својим објектима да се налази на реци Нишави, око 172м ниже од новоизграђеног моста изнад реке Нишаве, а око 254 м ниже од старог моста. Локација за изградњу МХЕ треба да се налази на реци Нишави у административном подручју Беле Паланке, катастарска локација КО Бела Паланка- ван варош и КО Дол. Главни објекти, машинска зграда и брана, би требало да су ваздушном линијом удаљени око 400 м од најближих делова урбаног дела града.

Зона на десној обали реке у дужини од 600 до 700 м изнад могуће локације бране налази се на узвишеној тераси и самим тим изнад зоне поплаве и плављења. Обале су обрасле вегетацијом, жбуњем и врло ретким дрвећем које се састоји углавном од врба. На десној обали реке Нишаве се гради нови ауто-пут смером ка Бугарској.

Зона на левој обали реке је у целој дужини нижа у односу на десну обалу. Често у случају наиласка великих вода лева обала је била плављена, те из

тих разлога је у дужини од 3,5 км изграђен заштитни насип који вијуга поред реке у ширини од 30 м до око 200 – 250 м од корита.

Концепцијом овог Плана предвиђено је да се зона изградње објеката МХЕ „Бела Паланка“ треба налазити између цца км 66 + 724, (брана на км 67 + 246) до км 67 + 893, у кориту реке Нишаве и њеног приобаља, које припада катастарским општинама КО Бела Паланка – ван варош и Ко Дол. На основу свих истраживања и прорачуна установљено је да се може постићи радни ниво воде на koti од 285,50 мнм. Хидраулички успор, у нормалним условима завршавао би се на око 392 м изнад старог моста. Укупна дужина успора, у нормалним околностима треба да буде око 646 м.

Грађевински објекти МХЕ би се састојали од : бране, машинске зграде, биокоридора (рибље стазе) уређеног подручја изнад бране, уређеног подручја испод бране, прикључка на електричну мрежу, приступног пута и уређеног терена око машинске хале.

МХЕ би требало да има аутоматску регулацију пропуштања и коришћења протока воде. У случају поплава све прибране уставе би се потпуно отвориле (спустиле). Електрана би требала да буде опремљена системом контроле који је у стању да функционише без интервенције посаде. Изградњом МХЕ доћи ће до подизања нивоа што би се одразило на леву обалу реке и то у близини бране. Због тога је потребно направити заштитни насип у висини од 1,20 м изнад радног нивоа воде у успору, и на левој страни изнад старог моста терен треба да се подигне насипом за 0,5 -0,6 м у дужини од око 350 метара.

Објекту ће се приступати са постојећег пута који ће бити повезан са платформом МХЕ. МХЕ ће се прикључити на електроенергетске мрежу, а прикључак ће се користити и за снабдевање саме МХЕ, као и у случају искључења МХЕ услед неочекивног квара или за време изградње саме МХЕ. За снабдевање санитарних објеката у МХЕ избушиће се бунар или изградити пластични резервоар са пумпом. За евакуацију употребљених вода користиће се водонепропустљиве септичке јаме. Вода за пиће ће се допремати или ће се објекат прикључити на постојећу мрежу.

4. УСЛОВИ НАДЛЕЖНИХ ИНСТИТУЦИЈА

Услови надлежних институција су основ планских решења и истовремено су саставни део правила уређења и правила грађења. Сви прибављени услови надлежних институција су саставни део документације Плана.

II. ПЛАНСКИ ДЕО

1. ГРАНИЦА ПЛАНА И ОБУХВАТ ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА, ПОДЕЛА ПРОСТОРА НА ПОСЕБНЕ ЦЕЛИНЕ И ЗОНЕ

1.1. ГРАНИЦА ПЛАНА И ОБУХВАТ ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА

Граница Плана почиње на територији КО Дол од тачке одређене координатама $X = 7\ 607\ 875,02$ и $Y = 4\ 788\ 408,44$ и креће се од запада ка истоку по северној граници парцеле 3089/1 (река Нишава), пролази испод новоизграђеног моста на аутопуту до тачке $X = 7\ 607\ 334,04$ $Y = 4\ 788\ 440,35$ где скреће на север до тачке $X = 7\ 607\ 326,79$ $Y = 4\ 788\ 446,16$. Даље граница наставља северном границом парцеле 3073 а затим парцелом 3072/1 и 3070, а онда опет северном границом парцеле 3089/1 (река Нишава) где у тачки $X = 7\ 606\ 960,98$ $Y = 4\ 788\ 344,61$ скреће на северо-запад и наставља границом парцеле 3075/1 до тачке $X = 7\ 606\ 757,44$ $Y = 4\ 788\ 200,15$ где скреће на југо-исток, сече реку Нишаву (кп.бр. 3089/1), до тачке $X = 7\ 606\ 784,68$ $Y = 4\ 788\ 164,89$. Из ове тачке граница се простира територијом КО Бела Паланка – ван варош, скреће ка истоку границом парцеле реке Нишаве 1536 све до тачке $X = 7\ 607\ 014,83$ $Y = 4\ 788\ 289,94$ где наставља границом парцела 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 46, 43, 44, 45, 62/1, 62/2, 63/1, до тачке $X = 7\ 607\ 471,13$ $Y = 4\ 788\ 387,58$ где скреће на југ до тачке $X = 7\ 607\ 469,28$ $Y = 4\ 788\ 363,99$ одакле скреће на исток и сече парцеле 64/2, 1540, 1541, 67, 68 и даље наставља јужном границом парцела 69, 70, 71, 78/1, 79, 80, 81, 82, 83 и 84. Граница плана затим наставља секући парцеле 85, 86, 87 и 88, све до тачке $X = 7\ 607\ 872,09$ $Y = 4\ 788\ 362,32$ одакле се враћа у почетну тачку.

Објекти МХЕ Бела Паланка градиће се на деловима катастарских парцела број : 3089/1 КО Дол и 1536, 41, 42, 62/1, 62/2 КО Бела Паланка – ван варош.

Укупна површина у обухвату Плана је 9,75 ha.

Грађевинско подручје представља цело подручје обухваћено Планом.

1.2. ПОДЕЛА ПРОСТОРА НА ПОСЕБНЕ ЦЕЛИНЕ И ЗОНЕ

Захват Плана чини једну просторну целину. У овој просторној целини се сагледавају три зоне:

1. Преграда (брана) са пратећим објектима, машинска хала са својом опремом и разводно постројење са трансформацијом,
2. Регулисани ток реке Нишаве,
3. Саобраћајне површине.

У имовинском смислу предметно подручје је осим водотокова и атарских путева у приватном власништву. На основу прикупљених услова и мишљења надлежних институција, кроз израду Нацрта утврђено је да не постоје значајне препреке у погледу природних и материјалних вредности, које би онемогућиле планирану инвестицију.

2. ДЕТАЉНА НАМЕНА ПРОСТОРА

2.1. ОПШТЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ МХЕ

Карактеристике и капацитети МХЕ:

-Тип	прибранска/проточна
-Кота радног нивоа (горња вода).....	285,50 мнм
-Праг пражњења или излаз из МХЕ (доња вода)	280,50 мнм
-Кота доње воде за инсталисани проток	281,69 мнм
-Бруто пад геодетски	5,00 м
-Распон нето падова	2,23 до 4,94 м
-Број устава прелива	3 поља
-Димензије устава	ширина 13 м, висина 2,70 м
-Инсталисани проток хидроелектране	40,0 m/sec
-Број агрегата	2
-Инсталисани проток турбине	20,0 m/sec
-Минимални проток турбине	2,14 m/sec
-Тип турбине	Каплан
-Процењена годишња производња	5.432,00 MWh
-Максимална снага коју МХЕ предаје у ДЕЕС ..	1.620 (2x810) kW / 1.800 (2x900) kVA

2.2 МАШИНСКА ЗГРАДА МХЕ

Машинска зграда хидроелектране Бела Паланка је прибранског типа. У њој су смештена 2 агрегата. Димензије у основи машинске зграде су одређене: геометријом проточних делова турбине, габаритима опреме и површином која је неопходна да би се на разним одговарајућим котама сместили: турбина, генератори, затварачи, електричне табле и ормани и помоћни уређаји на основу одговарајућих норми и правила. Монтажни простор није предвиђен. Агрегатима и осталом опремом ће се манипулисати краном у машинској згради.

2.2.1. Турбина

Одабране су Каплан турбине са двоструком регулацијом-регулација лопатицама радног кола и спроводног апарата. На ова начин је покривен широк опсег рада турбине са добрим степеном корисности.

2.2.2. Мостна дизалица

У машинској сали за истовар, монтажу, демонтажу и транспорт опреме која се налази у самој електрани користиће се мостна дизалица.

2.2.3. Помоћна опрема у машинској згради

2.2.3.1. Дренажа и пражњење

Опрема за дренажу машинске зграде и опрема за пражњење воденог тракта обједињени су у једну

МХЕ „Бела Паланка“ је проточна хидроелектрана прибранског типа, пројектована тако да објекти за успоравање речног тока и хидроелектрана чине једну функционалну целину. Изградњом ових објеката успориће се водни ток реке и у преградном профилу издићи ће се на коту 285,50 mnm. Са циљем да се повећа пад хидроелектране, предвиђено је прокопавање речног корито низводно од преградног профила и облагањем каменом тако да се природна ката терена спушта на коту 280,5 на дужини од око 520 m. Овим се добија бруто пад 5,0 м, а корисни пад од 2,23 до мин. 4,94 м.

целину. Процуреле воде кроз зидове електране и турбине се сакупљају гравитационо дренажним каналима и уводе у дренажну јаму која се налази на најнижој коти машинске зграде. Из ове јаме се помоћу ценовода вода спроводи у дренажни бунар машинске зграде. Потисним ценоводом помоћу пумпи вода се избацује у доњу ваду.

2.2.3.2. Грејање и вентилација

Машинску салу није потребно грејати посебним изворима топлоте за одржавање минималне позитивне температуре у номиналним условима рада генератора, с обзиром да генератори у току рада ослобађају одређену количину топлоте.

У летњем периоду машинска сала се проветрава природним путем одвођењем топлоте која се ослобађа при раду генератора преко заштитне решетке са регулационом жалузиром. Заштитна решетка је постављена на спољнем зиду.

2.2.3.3. Хидромеханичка опрема машинске зграде (Уставе-хидрауличне клапне, решетке и чистилица на водозахвату)

Предвиђене су две решетке, једна груба решетка која спречава улазак већих пливајућих предмета (грана, дрва, пластичне боце и др.) и једна фина која спречава улазак у турбину мањих предмета који могу оштетити лопатице. Груба решетка се састоји од 10, док фина решетка од 4 међусобно повезаних панела. Чишћење решетке се врши помоћу аутоматске чистилице која је монтирана на коти 286,0 мнм.

2.3. ПРЕГРАДА (БРАНА) СА ПРЕЛИВОМ И РИБЉОМ СТАЗОМ

2.3.1. Преграда (брана) са преливом

Мала хидроелектрана „Бела Паланка“ се са својим објектима налази на реци Нишави, око 254 низводно од постојећег моста Бела Паланка – Букуровац, преко реке Нишаве.

Преграда ће бити изграђена у кориту реке Нишаве. На десној обали брана ће бити повезана у терен који се налази на десном брегу, а на левој страни на брану се надовезује машинска зграда МХЕ. Главна конструкција бране ће бити од армираног бетона, која се састоји од основне плоче и три бранска поља, те шљунчаног испуста формираног стубовима бране. Укупна ширина бране са стубовима ће бити 47,70 метара.

- Стогодишња вода $Q_{100} = 625 \text{ m}^3/\text{sec}$,
- Радни ниво у акумулацији 285,50 мнм.

Преградна конструкција:

- Хидрауличне клапнеширина=3 x13м, преградне висине 2,7 м,
- Темељни испуст2,5м x 2,0 м, са клапном 2,5 м x 0,6м,
- Дно корита изнад бране 282,0 мнм,
- Дно корита испод бране 280,50 мнм,
- Ниво стубова бране 287,20 мнм.

Низак праг бране одговарајућег хидрауличног облика, као и шљунчаног испуста у нивоу дна корита стварају погодне услове за гладак и неометан проток шљунка и осталих наноса током поплава. Не мења се динамика тока кретања те се због тога седименти не могу задржавати у резервоару.

Испод бране се ублажава пад или градијент корита, али профил тока се прилагођава тако да се ни ту неће задржавати речни седименти. Кретање материјала на дну реке се дешава при протоку 1-годишње воде. Код оваквог протока су клапне спуштене, а пропусна брана је подигнута.

МХЕ „Бела Паланка“ је проточна хидроелектрана прибранског типа, пројектована тако да објекти за успоравање речног тока и хидроелектрана чине једну функционалну целину. Изградњом ових објеката успориће се водни ток реке и у преградном профилу издићи ће се на коту 285,50 мнм. Са циљем да се повећа пад хидроелектране, предвиђено је прокопавање речног корито низводно од преградног профила и облагањем каменом тако да се природна кота терена спушта на коту 280,5 на дужини од око 520 м. Овим се добија бруто пад 5,0 м, а корисни пад од 2,23 до мин. 4,94 м.

2.3.2. Рибља стаза

Изградњом рибље стазе омогућава се узводна и низводна миграција рибље популације. Рибља стаза је постављена на десној обали или десном брегу. Улаз у рибљу стазу је предвиђен као

самостални улазни објекат који је обезбеђен са чврстом дрвеном понорном стеном, избаченом пливајућом испоставом и железном (гвозденом) понорном стеном. Њихова улога је да спрече улаз пливајућих (плутајућих) делова у коридору, како при нормално раду тако и код поплава или виших нивоа вода.

Рибља стаза је секцијског типа, због прелаза брдске реке у зону сличној низијској реци. Пројектована рибља стаза је ширине од 2,5 до 3,0 м. Висина секција је 0,25 м, а дужина од 3 – 4 м. Преграде између секција имају облик широког слова V, тј. овај биокоридор имаће трапезоидни облик. Овај облик рибљих стаза припада скупу „спорих“ рибљих стаза у којима брзина воде не прелази 2,0 м/сек, односно брзина воде у њему ће бити између 0,6 – 1,2 м/сек. Рибља стаза ће премостити разлику у нивоу од максимално 4,8 м. Биокоридор треба да буде опремљен и са цеви за вођење DN 200 мм. Ова цев за проток има улогу да ствара притисак, визуелни и звучни ефекат падајуће воде из цеви доведене из нивоа успора изнад бране. На свом крају је усмерена тако да млаз из цеви излази у правцу излаза из биокоридора. Дужина цеви је цца 65 м, а проток воде је цца 100 л/сек.

2.4. МАШИНСКА ЗГРАДА, УЛАЗНА ГРАЂЕВИНА И ОДВОД ВОДЕ ИЗ МХЕ

Овај део МХЕ састоји се из три дела:

- Машинска зграда МХЕ (сопствена зграда) где се налази главна оперативна јединица,
- Улазни објекат електране са седиментним простором,
- Излаз из електране (излазни део) којом се МХЕ повезује на корито испод бране.

2.4.1. Машинска зграда МХЕ

Машинска зграда МХЕ је најдубље укопана у подлогу. Скелет је армирано-бетонска водоотпорна када. Врх зграде је такође армирано бетонске конструкције.

Поред простора за технологију овде је смештена и посебна просторија за оператера и санитарна просторија за хигијену и тоалет. Објекат ће се снабдевати водом из резервоара само за санитарне сврхе, а отпадне воде ће ићи у септичку водонепропусну јаму. Резервоари ће бити у дворишту МХЕ.

Зграда ће бити осветљена електричним осветљењем, а одвод топлоте из машина МХЕ (генератор, трансформатор) биће инсталирана ваздушна вентилација.

Са зградом је повезан и улазни део са преградама и финим решеткама са машином за чишћење.

2.4.2 Улазни део електране

Улазни део електране ће бити тако изграђен да омогућава захватање воде са минималним губицима и да захвата све пливајуће објекте и седименте на дну (шљунак, песак). На улазу ће у односу на корито бити подигнути праг чија је сврха да спречава улаз грубљих и већих седимената и наноса. Изнад прага су грубе решетке које се наслањају на помоћни прелаз и понорну стену. Седиментални простор са улазним делом је нагнут ка жлебу за хватање ситног седимента-песка, који се излива после изласка испод бране цевима. Са леве стране је седиментални простор ограђен главним потпорним зидом од дворишта. Дно ће се утврдити ваљаним шљунком, а делом и бетоном.

2.4.3. Излаз из електране

Излаз из електране је тако моделиран да се дубоки испуст из драфт цеви доведе у корито са малим губицима, зато се и проширује у напајању за дно корита. Дно се учвршћује на излазу бетоном, а после уравниоим нанесеним каменом. На десној страни се излаз одваја зидом од корита.

2.4.4. Уређење комплекса МХЕ

Испред објекта машинске зграде уредиће се двориште које ће се повезивати на приступни пут и учврстити ваљаним шљунком, као и приступни пут. Само испред зграде МХЕ ће бити мања бетонска површина. Двориште ће се оградити и поставити капије на улазу и излазу на обале ка кориту.

2.5. УРЕЂЕЊЕ ТЕРЕНА УЗВОДНО ОД БРАНЕ

Објекат обухвата мере за заштиту обале речног корита до нивоа воде при раду електране при инсталисаном протицају.

2.5.1. Уређење обала корита

Повишени ниво на левој обали, у делу испод новог моста и у делу узводно од старог моста, скоро достиже ниво левог брега зато је потребно извршити подизање нивоа терена. Висина обале би се подигла у дужини од цца 100м испод новог моста на ниво безбедан да преведе 100-годишњу воду и цца 350 м изнад старог моста на ниво од 0,60 м изнад оперативног нивоа бране.

У напајању улазног дела МХЕ на левој обали и напајању крила бране са рибљом стазом на десној обали урадити откоп обала и њихов темељни бедем против убрзаних протока воде изнад бране.

2.5.2. Уклањање обалског растиња

Обалско растиње (дрвеће, жбуње) испод оперативног нивоа уклонити због бољих услова течења.

2.5.3.Појачање насипа изнад бране

Код радног нивоа у зони успора доћи ће до успоравања брзине протока као и до хабања и абразије због таласа и због сталног квашења. Стога је неопходно у неким деловима ојачати насипе и то: на неким насипима каменим утврђењима, а тамо где недостаје вегетација засадити ново дрвеће које је погодно за овакве прилике или хумузирањем и засадом травне смеше.

2.5.4. Дренажа

На левој обали, у простору између новог моста и зграде МХЕ, као и узводно од старог моста до краја успора, извршити дренажање земљишта (обале) и направити одвод који ће хватати воде које иду испод површине терена.

Дужина дренаже ће се прилагодити третираној деоници, а испуст из њега ће бити мало испод зграде МХЕ.

Остале посебне мере опреза, укључујући и заштиту од поплава нису потребне.

2.6. УРЕЂЕЊЕ КОРИТА НИЗВОДНО ОД БРАНЕ

- Планира се да се изврши осигурање корита у дужини од око 500 м низводно од бране. На том месту предвиђено је продубљење корита и уређење обала.

- Правац корита се не мења, задржава се његова првобитна позиција и локација, а и не интервенише се ни у правцу обалних линија. Продубљавање и утврђивање обала ће се вршити у оквиру садашњег корита, тј. сви радови ће се обавити у водном земљишту.

- Уклонити шљунчане наносе и проређена стабла која се ту појављују, а у исто време је важно уклонити густо и обимно жбунасто растиње које и сада смањује проточни капацитет садашњег корита.

- Корито испод бране , у нивоу њеног утицаја , утврдити каменим утврђењем, а у даљем току утврђењем лакшег типа у зависности од оптерећења обала.

2.7. ПРИЛАЗНИ ПУТЕВИ

- Прилазни пут повезује двориште МХЕ са локалним постојећим путевима. Иде дуж леве обале до подручја новог моста где се повезује на постојећи локални пут.

- Ширина приступног пута је до 4,0 м, а дужина мин. 170 м. Пут ће се интензивно користити само за време изградње МХЕ. За време рада електране пут ће се користити спорадично, само за свакодневни прилаз лица за надзор рада МХЕ и повремени прилаз механизације која врши одржавање зграде и објекта МХЕ.

2.8.1. ПРИКЉУЧАК МХЕ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКУ МРЕЖУ

Веза МХЕ са дистрибутивном мрежом ће се остварити на напонском нивоу 35 kV. Ово решење је условљено изградњом новог далековода 35 kV од МХЕ до ТС „Југоисток“ у насељу Бела Паланка, као и снагом хидроелектране која износи око 1.620 kW / 1.800 kVA.

При дефинисању начина прикључења хидроелектране на електроенергетску мрежу Електродистрибуције водило се рачуна о захтевима за овакву врсту објеката дефинисаним у Техничким препорукама бр. 16, као и у Правилима о раду Дистрибутивног система и Измена правила о раду Дистрибутивног система, издатим од стране ПД „Југоисток“.

Прикључак МХЕ ће да се изведе у ћелији 35 kV до првог стуба ново изграђеног далековода 35 kV.

Услове прикључења МХЕ на дистрибутивно коначно ће дефинисати надлежна Електродистрибуција.

При одређивању врсте прикључка на дистрибутивну мрежу имало се у виду да је електрана опремљена са више агрегата, који неће стартовати истовремено, што омогућава да МХЕ задовољи по критеријумима дозвољене снаге, који гарантује да у режиму укључења и искључења генератора промена напона на нисконапонској страни електроенергетског трансформатора неће прекорачити вредност $\Delta U_m = 5\%$.

За прикључење и безбедан паралелан рад МХЕ са електроенергетском мрежом Електродистрибуције, МХЕ мора да задовољи критеријуме дефинисане Правилима о раду Дистрибутивног система и Измена правила о раду Дистрибутивног система, од којих су најбитнији критеријуми дозвољене снаге и снаге кратко споја.

2.8.2. РАЗВОДНО ПОСТРОЈЕЊЕ СА ТРАНСФОРМАЦИЈОМ

Пласман произведене електричне енергије из МХЕ у дистрибутивну мрежу оствариће се на напонском нивоу 35kV, преко разводног постројења. Предвиђено је типско разводно постројење за унутрашњу монтажу са једним системом сабирница, састављено од 4 ормана 35kV. У ормане се уграђује одговарајућа опрема. Постројење је типско састављено од пет слободностојећих лимених ормана. Диспозиција опреме у орману омогућава кабловски прикључак са доње стране ормана.

Предвиђене су следеће ћелије (ормани) :

- 2 трансформаторске ћелије (Н1 и Н2),
- 1 мерна ћелија (Н3),
- 1 ћелија трансформатора сопствене потрошње (Н4),

- 1 изводна (далеководна) ћелија(Н5).

Предвиђени су прекидачи вакуумског типа, са електромоторним погоном, чиме је омогућена даљинска манипулација. Називна струја прекидача је 630 А, а називна симетрична струја прекидања износи 20 kA.

Мерни трансформатори ће бити сувог типа (заливени епоксидним смолама).

Мерна група ће бити смештена у оквиру мерне ћелије 35 kV, коју чине :

- дигитално бројило активне снаге у оба смера,
- дигитално бројило реактивне снаге у оба смера,
- управљачки уређај мерне групе.

2.8.3 СОПСТВЕНА ПОТРОШЊА И СИГУРНОСНО НАПАЈАЊЕ

За напајање потрошача сопствене потрошње у МХЕ предвиђени су следећи напони:

- Наизменични напон 3 x 400/ 230 V, 50 Hz и
- једносмерни напон 24 V.

Основно напајање потрошача сопствене потрошње је из генератора преко разводног постројења, трансформатора сопствене потрошње 35/0,4 kV, 50 kVA и развода 0,4 kV.

Резервно напајање потрошача сопствене потрошње је из мреже 35 kV, преко разводног постројења, трансформатора сопствене потрошње 35/0,4 kV, 50 kVA и развода 0,4 kV.

Резервно напајање ће се користити за време мировања агрегата и за стартовање агрегата.

3. РЕГУЛАЦИОНЕ ЛИНИЈЕ УЛИЦА И ЈАВНИХ ПОВРШИНА И ГРАЂЕВИНСКЕ ЛИНИЈЕ СА ЕЛЕМЕНТИМА ЗА ОБЕЛЕЖАВАЊЕ НА ГЕОДЕТСКОЈ ПОДЛОЗИ

Регулационе линије приступне саобраћајнице и јавних површина и грађевинске линије са елементима за обележавање на геодетској подлози дефинисане су графички и аналитички у оквиру графичког прилога број 2 у размери 1:2500.

4. НИВЕЛАЦИОНЕ КОТЕ УЛИЦА И ЈАВНИХ ПОВРШИНА

Релативне нивелационе коте приступне саобраћајнице и јавних површина (нивелациони план) дефинисане су у оквиру графичког прилога број 2 у размери 1: 2500.

5. ПОПИС ПАРЦЕЛА И ОПИС ЛОКАЦИЈА ЗА ЈАВНЕ ПОВРШИНЕ, САДРЖАЈЕ И ОБЈЕКТЕ

Ток реке Нишаве, на катастарским парцелама бр. 1536, 41, 42, 62/1, 62/2 КО Бела Паланка – ван варош, 3089/1 КО Дол, је јавна површина и као такав ће остати.

6. КОРИДОРИ И КАПАЦИТЕТИ ЗА САОБРАЋАЈНУ, ЕНЕРГЕТСКУ, КОМУНАЛНУ И ДРУГУ ИНФРАСТРУКТУРУ

Комплекс планиране МХЕ ће за тзв. "сопствену потрошњу" користити основно напајање са интерног трансформатора 35/0,4 kV одговарајуће снаге прикљученог на сопствену производњу са генератора и истовремено на мрежу 35 kV. У случају да ни једно напајање није у функцији потребно је обезбедити сигурносно напајање у складу са Пројектом за грађевинску дозволу.

У захвату ПДР нема објеката гасоводне мреже.

За објекат мале хидроелектране не планира се довод топле воде за грејање, као ни прикључак на природни гас. Грејање објекта ће се вршити само за одржавање техничког процеса производње електричне енергије, тако да је пројектована температура у објекту +10°C. Као основни енергент за грејање користиће се електрична енергија.

На предметном простору не постоје интерна водоводна и канализациона мрежа. Снабдевање комплекса техничком водом вршиће се из реке Нишаве. У комплексу хидроелектране изградити интерну канализациону мрежу за одвођење употребљених и атмосферских вода. За прихват употребљених вода изградити водонепропусну септичку јаму димензија које треба да задовоље потребе прихватања употребљених вода посаде која опслужује хидроелектрану за одређен временски период. Атмосферске воде у комплексу прихватити одговарајућом мрежом атмосферске канализације и одвести је до реципијента, реке Нишаве.

За потребе екстерног комуницирања и даљинског управљања и контроле рада уређаја предвиђено је повезивање сателитским телефоном и путем мобилне телефоније линком на интернет. Телефонија ће бити повезана преко ИП телефонске централе.

7. МЕРЕ ЗАШТИТЕ КУЛТУРНО-ИСТОРИЈСКИХ СПОМЕНИКА И ЗАШТИЋЕНИХ ПРИРОДНИХ ЦЕЛИНА

У захвату Плана не постоје евидентирани и заштићени споменици културе и природе и амбијенталних целина.

8. ЛОКАЦИЈЕ ЗА КОЈЕ СЕ ОБАВЕЗНО ИЗРАЂУЈЕ УРБАНИСТИЧКИ ПРОЈЕКАТ ИЛИ РАСПИСУЈЕ КОНКУРС

Планом се не предвиђа израда Урбанистичког пројекта или расписивање јавног архитектонског пројекта, већ ће се исти директно спроводити и бити основ за издавање информације о локацији, локацијских услова, локацијске дозволе и грађевинске дозволе.

9. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ПО ЦЕЛИНАМА И ЗОНАМА

9.1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА

9.1.1. Концепција уређења карактеристичних грађевинских зона или карактеристичних целина одређених планом према морфолошким, планским, историјско-амбијенталним, обликовним и другим карактеристикама

9.1.1.1. Општа концепција уређења

МХЕ „Бела Паланка“ је проточна хидроелектрана прибранског типа, пројектована тако да објекти за успоравање речног тока и хидроелектрана чине једну функционалну целину. Изградњом ових објеката успориће се водни ток реке и у преградном профилу издићи ће се на коту 285,50 мnm. Са циљем да се повећа пад хидроелектране, предвиђено је прокопавање и уређење речног корито низводно од преградног профила и облагањем каменом тако да се природна ката терена спушта на коту 280,5 на дужини од око 520 m, . Овим се добија бруто пад 5,0 м, а корисни пад од 2,23 до мин. 4,94 м.

Карактеристике и капацитети МХЕ:

-Типприбранска/проточна
 -Кота радног нивоа (горња вода).....285,50 мnm
 -Праг пражњења или излаз из МХЕ
 (доња вода)280,50 мnm

9.1.1.2. Преграда (брана) са преливом и рибљом стазом

Мала хидроелектрана „Бела Паланка“ се са својим објектима налази на реци Нишави, око 254м низводно од постојећег моста Бела Паланка – Букуровац, преко реке Нишаве. Преграда ће бити изграђена у кориту реке Нишаве. На десној обали брана ће бити повезана у терен који се налази на десном брегу, а на левој страни на брану се надовезује машинске зграда МХЕ. Главна конструкција бране ће бити од армираног бетона, која се састоји од основне плоче и три бранска поља, те шљунчаног испуста формираног стубовима бране. Укупна ширина бране са стубовима ће бити 47,70 метара.

Рибља стаза је секцијског типа, због прелаза брдске реке у зону сличној низијској реци. Пројектована рибља стаза је ширине од 2,5 до 3,0 м. Висина секција је 0,25 м, а дужина од 3 – 4 м. Преграде између секција имају облик широког слова V, тј. овај биокоридор имаће трапезоидни облик. Овај облик рибљих стаза припада скупу „спорих“ рибљих стаза у којима брзина воде не прелази 2,0 м/сек, односно брзина воде у њему ће бити између 0,6 – 1,2 м/ сек. Рибља стаза ће премостити разлику у нивоу од максимално 4,8

м.Биокоридор треба да буде опремљен и са цеви за вођење DN 200 мм. Ова цев за приток има улогу да ствара притисак, визуелни и звучни ефекат падајуће воде из цеви доведене из нивоа успора изнад бране. На свом крају усмерена је тако да млаз из цеви излази у правцу излаза из биокоридора. Дужина цеви је цца 65 м, а проток воде је цца 100 l/sec.

9.1.1.3. Комплекс мале хидроелектране

Грађевински објекти у саставу хидроелектране су машинска зграда са производним јединицама и монтажни простор. Испред објекта машинске зграде уредиће се двориште које ће се повезивати на приступни пут и учврстити ваљаним шљунком, као и приступни пут. Само испред зграде МХЕ ће бити мања бетонска површина. Двориште ће оградити и поставити капије на улазу и излазу на обале ка кориту.

9.1.1.4. Улазни део електране

Улазни део електране ће бити тако изграђен да омогућава захватање воде са минималним губицима и да захвата све пливајуће објекте и седименте на дну (шљунак, песак). На улазу ће у односу на корито бити подигнути праг чија је сврха да спречава улаз грубљих и већих седимената и наноса. Изнад прага су грубе решетке које се наслањају на помоћни прелаз и понорну стену. Седиментални простор са улазним делом је нагнут ка жлебу за хватање ситног седимента-песка, који се излива после изласка испод бране цевима. Са леве стране је седиментални простор ограђен главним потпорним зидом од дворишта. Дно ће се утврдити ваљаним шљунком, а делом и бетоном.

9.1.1.5. Машинска зграда

Спратност објекта машинске зграде је П. Машинска зграда је ширине до 16,5 м и дужине до 27,0 м у основи. Ова грађевинска конструкција има три дела: улазну грађевину, салу у коме су смештени производни агрегати и излазни део на који се наставља излазна вада. Машинска зграда МХЕ је најдубље укопана у подлогу. Скелет је армирано-бетонска водоотпорна када. Врх зграде је такође армирано бетонске конструкције. Поред простора за технологију овде је смештена и посебна просторија за оператера и санитарна просторија за хигијену и тоалет. Објекат ће се снабдевати водом из резервоара само за санитарне сврхе, а отпадне воде ће се у септичку водонепропусну јаму. Резервоари ће бити у дворишту МХЕ. Зграда ће бити осветљена електричним осветљењем, а одвод топлоте из машина МХЕ

(генератор, трансформатор) биће инсталирана ваздушна вентилација.

Са зградом је повезан и улазни део са преградама и финим решеткама са машином за чишћење.

9.1.1.6. Улазни део електране

Улазни део електране ће бити тако изграђен да омогућава захватање воде са минималним губицима и да захвата све пливајуће објекте и седименте на дну (шљунак, песак). На улазу ће у односу на корито бити подигнути праг чија је сврха да спречава улаз грубљих и већих седимената и наноса. Изнад прага су грубе решетке које се наслањају на помоћни прелаз и понорну стену. Седиментални простор са улазним делом је нагнут ка жлебу за хватање ситног седимента-песка, који се излива после изласка испод бране цевима. Са леве стране је седиментални простор ограђен главним потпорним зидом од дворишта. Дно ће се утврдити ваљаним шљунком, а делом и бетоном.

9.1.1.7. Излаз из електране

Излаз из електране је тако моделиран да се дубоки испуст из драфт цеви доведе у корито са малим губицима, зато се и проширује у напајању за дно корита. Дно се учвршћује на излазу бетоном, а после уравнатим нанесеним каменом. На десној страни се излаз одваја зидом од корита.

9.1.1.8. Уређење терена узводно од бране

Објекат обухвата мере за заштиту обале речног корита до нивоа воде при раду електране при инсталисаном протицају.

9.1.1.8.1 Уређење обала корита

-Повишени ниво на левој обали, у делу испод новог моста и у делу узводно од старог моста, скоро достиже ниво левог брега зато је потребно извршити подизање нивоа терена. Висина обале би се подигла у дужини од цца 100м испод новог моста на ниво безбедан да преведе 100-годишњу воду и цца 350 м изнад старог моста на ниво од 0,60 м изнад оперативног нивоа бране.

- У напајању улазног дела МХЕ на левој обали и напајању крила бране са рибљом стазом на десној обали урадити откоп обала и њихов темељни бедем против убрзаних протока воде изнад бране.

9.1.1.8.2. Уклањање обалског растиња

Обалско растиње (дрвеће, жбуње) испод оперативног нивоа уклонити због бољих услова течења.

9.1.1.8.3. Појачање насипа изнад бране

Код радног нивоа у зони успора доћи ће до успоравања брзине протока као и до хабања и абразије због таласа и због сталног квашења. Стога је неопходно у неким деловима ојачати насипе и то: на неким насипима каменом утврђењима, а тамо где недостаје вегетација

засадити ново дрвеће које је погодено за овакве прилике или хумузирањем и засадом травне смеше.

9.1.8.4. Дренажа

На левој обали, у простору између новог моста и зграде МХЕ, као и узводно од старог моста до краја успора извршити дренажање земљишта(обале) и направити одвод који хватати воде које иду испод површине терена.

Дужина дренаже ће се прилагодити третираној деоници, а испуст из њега ће бити мало испод зграде МХЕ.

Остале посебне мере опреза, укључују и заштиту од поплава нису потребне.

9.1.9. Уређење корита низводно од бране

- Планира се да се изврши осигурање корита у дужини од око 500 м низводно од бране. На том месту предвиђено је продубљење корита и уређење обала.

- Правац корита се не мења, задржава се његова првобитна позиција и локација, а и не интервенише се ни у правцу обалних линија. Продубљавање и утврђивање обала ће се вршити у оквиру садашњег корита, тј. сви радови ће се обавити у водном земљишту.

- Уклонити шљунчане наносе и проређена стабла која се ту појављују, а у исто време је важно уклонити густо и обимно жбунасто растиње које и сада смањује проточни капацитет садашњег корита.

- Корито испод бране, у нивоу њеног утицаја, утврдити каменим утврђењем, а у даљем току утврђењем лакшег типа у зависности од оптерећења обала.

9.9.10. Прилазни путеви

- Прилазни пут повезује двориште МХЕ са локалним постојећим путевима. Иде дуж леве обале до подручја новог моста где се повезује на постојећи локални пут.

- Ширина приступног пута је до 4,0 м, а дужина мин. 170 м.

9.1.11. Прикључак МХЕ на електроенергетску мрежу

Веза МХЕ са дистрибутивном мрежом ће се остварити на напонском нивоу 35 kV. Ово решење је условљено изградњом новог далековода 35 kV од МХЕ до ТС „Југоисток“ у насељу Бела Паланка, као и снагом хидроелектране која износи око 1.620 kW / 1.800 kVA.

При дефинисању начина прикључења хидроелектране на електроенергетску мрежу Електродистрибуције водило се рачуна о захтевима за овакву врсту објеката дефинисаним у Техничким препорукама бр. 16, као и у Правилима о раду Дистрибутивног система и Измена правила о раду Дистрибутивног система, издатим од стране ПД „Југоисток“.

Прикључак МХЕ ће да се изведе у ћелији 35 kV до првог стуба ново изграђеног далековода 35 kV. Условне прикључења МХЕ коначно ће дефинисати надлежна Електродистрибуција.

9.1.12. Разводно постројење са трансформацијом

Пласман произведене електричне енергије из МХЕ у дистрибутивну мрежу оствариће се на напонском нивоу 35kV, преко разводног постројења. Предвиђено је типско разводно постројење за унутрашњу монтажу са једним системом сабирница, састављено од 4 ормана 35kV. У ормане се уграђује одговарајућа опрема.

Постројење је типско састављено од пет слободностојећих лимених ормана. Диспозиција опреме у орману омогућава кабловски прикључак са доње стране ормана.

Предвиђене су следеће ћелије (ормани) :

-2 трансформаторске ћелије (Н1 и Н2),

- 1 мерна ћелија (Н3),

- 1 ћелија трансформатора сопствене потрошње (Н4),

- 1 изводна (далеководна) ћелија(Н5).

Мерни трансформатори ће бити сувог типа (заливени епоксидним смолама).

Мерна група ће бити смештена у оквиру мерне ћелије 35 kV

9.1.1.2. Општи и посебни услови и мере заштите природног и културног наслеђа, животне средине и живота и здравља људи

9.1.1.2.1. Заштита од пожара

Ради заштите од пожара објекти морају бити реализовани према одговарајућим техничким противпожарним прописима, стандардима и нормативима:

- објекти морају бити реализовани у складу са Законом о заштити од пожара ("Сл. гласник РС", бр. 111/09);
- објектима мора бити обезбеђен приступ за ватрогасна возила у складу са Правилником о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређење платоа за ватрогасна возила у близини објекта повећаног ризика од пожара ("Сл. лист СРЈ", бр. 8/95);
- објекти морају бити реализовани у складу са Правилником о техничким нормативима за електричне инсталације ниског напона ("Службени лист СФРЈ", бр. 53 и 54/88 и 28/95) и Правилником о техничким нормативима за заштиту објеката од атмосферског пражњења ("Службени лист СРЈ", 11/96);

- изградња електроенергетских објеката и постројења, мора бити реализована у складу са Правилником о техничким нормативима за заштиту електроенергетских постројења и уређаја од пожара ("Службени лист СФРЈ", бр. 87/93), Правилником о техничким нормативима за заштиту нисконапонских мрежа и припадајућих трафостаница ("Службени лист СФРЈ", бр. 13/78) и Правилником о изменама и допунама техничких норматива за заштиту нисконапонских мрежа и припадајућих трафостаница ("Службени лист СФРЈ", бр. број 37/95);
- обезбедити потребну отпорност на пожар конструкције објекта (зидова, међуспратне таванице, челичних елемената...), сходно СРПС У.Ј1 240,
- предвидети употребу материјала и опреме за коју се могу обезбедити извештаји и атестна документација домаћих акредитованих лабораторија и овлашћених институција за издавање атеста,
- применити одредбе Правилника о техничким нормативима за пројектовање и извођење завршних радова у грађевинарству ("Сл. лист СФРЈ", број 21/90),
- обезбедити сигурну евакуацију употребом негоривих материјала (СРПС У.Ј1.050) у обради ентеријера и конструкцијом одговарајуће отпорности на пожар, постављањем врата са одговарајућим смером и начином отварања.

9.1.1.2.2. Утицај планског документа на животну средину

Према Закону о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр.135/04, 88/10) и Одлуке о изради Плана детаљне регулације мале хидроелектране "Бела Паланка" у Белој Паланци, коју је донела Скупштина општине Бела Паланка, не приступа се изради Стратешке процене утицаја на животну средину.

9.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

Просторним планом општине Бела Паланка ("Службени лист града Ниша", бр. бр.85/11) за ову предметну област дефинисана су Правила која се уграђују у овај План детаљне регулације. Измене техничких података о опреми које су дате у Плану, а које настану у фази израде Пројекта за грађевинску дозволу, неће се сматрати изменом планских решења.

9.2.1. Преграда (брана) са преливом

Главна конструкција бране ће бити од армираног бетона, која се састоји од основне плоче и три бранска поља, те шљунчаног испуста формираног стубовима бране. Укупна ширина бране са стубовима ће бити 47,70 метара.

- Радни ниво у акумулацији285,50 мнм.
- Преградна конструкција:
- Хидрауличне клапнеширина=3 х13м, преградне висине 2,7 м,
- Темељни испуст2,5м х 2,0 м, са клапном 2,5 м х 0,6м,
- Дно корита изнад бране 282,0 мнм,
- Дно корита испод бране 280,50 мнм,

9.2.2. Рибља стаза

Рибља стаза је секцијског типа, због прелаза брдске реке у зону сличној низијској реци. Пројектована рибља стаза је ширине од 2,5 до 3,0 м. Висина секција 0,25 м, а дужина од 3 – 4 м. Преграде између секција имају облик широког слова V, тј. овај биокоридор имаће трапезоидни облик. Рибља стаза треба да премости разлику у нивоу од максимално 4,8 м. Биокоридор треба да буде опремљен и са цеви за вођење DN 200 мм. На свом крају усмерена је тако да млаз из цеви излази у правцу излаза из биокоридора. Дужина цеви је цца 65 м, а проток воде је цца 100 л/сек.

9.2.3. Комплекс мале хидроелектране

Грађевински објекти у саставу хидроелектране су машинска зграда са производним јединицама и монтажни простор.

9.2.3.1. Машинска зграда

Спратност објекта машинске зграде је П. Машинска зграда је ширине до 16,5 м и дужине до 27,0 м у основи.

Ова грађевинска конструкција има три дела: улазну грађевину, салу у коме су смештени производни агрегати и излазни део на који се наставља излазна вада.

9.2.3.2. Улазна грађевина

Улазна грађевина је дужине 8,35 м, спољна дужина простора са агрегатима је 12,20 м.

9.2.3.3. Машинска сала

Простор у коме су смештени производни агрегати има унутрашњу ширину 13,5 м и унутрашњу дужину 15,2 м.

9.2.3.4. Излазни део машинска зграде

Излазни део хидроелектране биће подељен на два излазна канала. Оба канала су ширине 6,60 м.

9.2.4. Приступни путеви

Приступна саобраћајница је ширине до 4,00 метара. Нивелета пута се креће од 287,50 мнм до 287,00 мнм, у зони преграде. Све саобраћајне површине градити за тежак моторни саобраћај.

9.2.5.1. Намена и начин коришћења парцеле

У зони комплекса мале хидроелектране дозвољена је изградња објеката који чине функционалну целину мале хидроелектране и одговарајући пратећи објекти.

9.2.5.2. Услови за формирање грађевинске парцеле

Грађевинска парцела за изградњу мале хидроелектране тј. преграда (брана) са пратећим објектима, машинска зграда са својом опремом и разводно постројење са трансформацијом обухвата парцеле број 3089/1 КО Дол и 1536, 41, 42, 62/1, 62/2 КО Бела Паланка – ван варош. Измене у грађевинском делу објекта, уређења корита и обала, као и проширење површина које захвата мала хидроелектрана, а у оквиру границе Плана, не сматра се изменом планског решења.

9.2.5.3. Положај објеката у односу на регулацију и у односу на границе грађевинске парцеле

Положај планираних објеката хидроелектране тј. преграда (брана) са пратећим објектима, машинска зграда са својом опремом и разводно постројење са трансформацијом је условљен технолошким и техничким решењем. У начелу од северне границе комплекса ка јужној граници парцеле распоред објеката је следећи:

- најјужније је приступни пут до саме машинске зграде, који се прикључује на постојећи атарски пут,
- следе, ка северу, приступни плато око машинске зграде, објекти хидроелектране тј. машинска зграда са производним јединицама, монтажни простор и разводно постројења са трансформацијом.

Регулационе линије планираних интерних саобраћајница дате су графичким прилогом и проистичу из просторних условљености и потреба за оптималним коришћењем простора.

За опслуживање свих наведених објеката користиће се приступна саобраћајница, које треба да буду прорачунате за тежак моторни саобраћај.

9.2.5.4. Највећи дозвољени индекс заузетости или индекс изграђености грађевинске парцеле

Грађевинско подручје дефинисано је координатама тачака. У оквиру ових грађевинских подручја биће грађени само објекти у функцији МХЕ.

- Индекс заузетости парцеле не може бити већи од 80%;
- Индекс изграђености грађевинске парцеле: до 0,6.

9.2.5.5. Највећа дозвољена висина или спратност објеката

Спратност објекта је Р (приземље), а висина ће се одредити пројектом у зависности од функције и технолошких потреба.

Висина других објеката дефинисаће се пројектом, а условљена је типом уређаја.

9.2.5.6. Услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели

Поред наведених објеката на истој грађевинској парцели могућа је изградња објеката у функцији главног објекта.

9.2.1.7. Услови и начин обезбеђивања приступа парцели и простора за паркирање возила

Приступ локацији обезбеђује се преко приступне саобраћајнице која је дефинисана регулационим и нивелационим подацима.

9.2.1.8. Ограђивање парцеле

Постављање оgrade није обавезно по граници парцеле, већ њену диспозицију усагласити са пројектом.

9.3. Правила за извођење радова

Радови на изградњи мале хидроелектране обухватају припремне, главне и завршне радове. У свим етапама се спроводе мере предвиђене прописима у вези заштите на раду, интерним правилницима извођача радова и упутствима инвеститора, испоручиоца опреме и надзорног органа. Све етапе радова се правовремено пријављују надлежним службама, организацијама које су условиле надзор, органима локалне самоуправе и другим корисницима простора у комплексу хидроелектране.

9.3.1. Припремни радови

- Геодетски се позиционира и колчењем обележава траса, локације укрштаја са атарским путевима,
- У сарадњи са надлежним предузећима верификују се сва, Пројектом за грађевинску дозволу евидентирана

укрштања или критична приближавања другим инсталацијама и објектима,

- Дуж трасе у појасу ширине до 4,0 м изводи се иницијално рашчишћавање терена. Расчишћавањем се уклања висока вегетација и друге препреке које се не могу премостити.
- На основу извођачког пројекта организују се градилишта, пријем и размештај оперативе, грађевинског материјала и опреме.

9.3.2. Услови за извођачке путеве и градилишта

За колски превоз опреме и делова инсталације хидроелектране користе се најкраћи прилази са јавних путева. По правилу за прилазе се користе саобраћајнице, пољски путеви и међне стазе.

Прелази преко поседа и формирање градилишта изван извођачког појаса је условљено претходном сагласношћу власника/корисника. У супротном, улазак у поседе се обезбеђује у оквиру извођачког појаса установљењем привремене службености пролаза/заузећа, на основу извођачког пројекта.

9.3.3. Урбанистички услови приближавања и укрштања планираних инфраструктурних система са другом инфраструктуром и објектима

9.3.3.1. Услови у односу на путеве и железницу

Приближавање и укрштање планираних инфраструктурних система са путевима или железницом обезбеђује се у складу са прибављеним условима, прописима и техничким нормативима.

9.3.3.2. Услови у односу на електроенергетску и телекомуникациону мрежу

За свако укрштање, приближавање или паралелно вођење планираних инфраструктурних система са другим електроенергетским и телекомуникационим инсталацијама потребно је у склопу Пројекта за грађевинску дозволу, поред техничког решења обрадити и прорачун међусобног утицаја у различитим режимима и условима рада. На пројектно решење се обезбеђује сагласност предузећа надлежног за предметну инсталацију.

Уколико се прописани услови немогу испунити, инвеститор је у обавези да спроведе одговарајуће мере техничке заштите, укључујући и могућност измештања угрожених инсталација. Инвеститор

сноси трошкове у случају демонтаже, привремених искључења и других интервенција на локалним инсталацијама. Извођач радова је у обавези да правовремено обавести надлежна предузећа о почетку и трајању радова, и по потреби обезбеди њихов надзор.

9.3.3.3. Услови у односу на пољопривредно, шумско и водно земљиште

Усклађивање извођачких и експлоатационих захтева и услова коришћења пољопривредног земљишта обезбеђује се у складу са Правилником, очувањем намене и функционалности преосталог дела обихваћених парцела, уз обавезу санирања или исплате накнаде за причињену штету на земљишту и културама.

9.3.3.4. Услови на друге објекте

Планирана мала хидроелектрана нема икаквих додирних тачака са објектима Министарства одбране и нема посебних услова.

9.3.3.5. Услови заштите непокретних културних добара

Према подацима Завода за заштиту споменика културе из Ниша на планском подручју не постоје заштићена културна добра. Међутим, Инвеститор је у обавези да пријави почетак радова, и у случају наилаaska на остатке културних добара обуставити радове и омогућити истраживање и дефинисање налаза, и друго.

9.3.3.6. Услови заштите природних добара

Према подацима Завода за заштиту природе Србије на предметном подручју нема евидентираних или заштићених природних добара.

Општи услови који се односе на заштиту природних и амбијенталних вредности спроводе се у оквиру мера заштите животне средине.

III ГРАФИЧКИ ПРИКАЗИ ПЛАНА

Графички део Плана детаљне регулације састоји се из графичких приказа постојећег стања и графичких приказа планираног стања.

лист 1 Граница плана	1 : 2500
лист 2 Регулационо-нивелациони план са аналитичко-геодетским елементима за обележавање и карактеристичним	
профилима	1 : 2500
лист 3 План мрежа и објеката	
инфраструктуре.....	1 : 2500

V ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

По доношењу план се доставља надлежној управи општине Бела Паланка, инвеститору CONAL-ENERGY d.o.o., Лоле Рибара 41, 19320 Кладово и Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре.

Републичком геодетском заводу доставља се прилог регулационо-нивелационог решења улица и јавних површина са елементима за обележавање на геодетској подлози.

Текстуални део Плана се објављује у „Службеном листу града Ниша“, а План се у целисти (текстуални и графички део) објављује у електронском облику и доступан је путем интернета.

Надзор над спровођењем Плана вршиће Општина Бела Паланка, надлежна Општинска управа.

План ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Града Ниша“.

Број: 011-26/2016-I

Бела Паланка, 30.08.2016. године

ПРИВРЕМЕНИ ОРГАН ОПШТИНЕ БЕЛА ПАЛАНКА

Председник

Горан Миљковић, с.р.

2.

На основу члана 35 Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС" број 72/09, 81/09 – исправка, 64/10 – одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 – одлука УС, 50/13 – одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14 и 145/14) и члана 27. Пословника о раду Привременог органа Општине Бела Паланка бр. 110-15/2016-I од 26.07.2016. године,

Привремени орган општине Бела Паланка, на седници од 22.08.2016. године, донео је

ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ МАЛЕ ХИДРОЕЛЕКТРАНЕ "КЛЕЊЕ"

II. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ПЛАНА

1. ПОВОД И ЦИЉ ИЗРАДЕ ПЛАНА

Повод за израду Плана представља захтев инвеститора RUWA ENERGY d.o.o., Лоле Рибара 41, 19320 Кладово, за промену локације изградње планиране МХЕ „Мала Бела Паланка“.

Нова сазнања до којих се дошло након спроведених истраживања у простору током разраде Идејног решења МХЕ „Мала Бела

Паланка“ и реализације прве фазе Идејног пројекта, а односе се на уочавање реалних услова на терену који изискују промену локације МХЕ и отклањање могућих проблема у функционисању и имовинских односа, представљају озбиљан разлог за израду новог плана. Хидраулички прорачуни средњих и великих вода и анализе простирања успора који су спроведени након израде детаљног геодетског снимка на предметном подручју МХЕ и немогућности решавања на одговарајући начин имовинских односа су указали на потребу за израду већег броја малих хидроелектрана у односу на планирану МХЕ „Мала Бела Паланка“ и кориговањем параметара МХЕ (коте доње и горње воде).

Основни циљ планске интервенције представља разрада подручја за које је Просторним планом општине Бела Паланка ("Службени лист Града Ниша", бр.85/2011) предвиђена намена за малу хидроелектрану, ради утврђивања услова просторног уређења, регулације и изградње у границама датих Одлуком о изради плана детаљне регулације „Клење“. Планом се се утврђује простор за локацију мале хидроелектране са пратећом инфраструктуром.

2. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ

Правни основ за израду Плана садржан је у Закону о планирању и изградњи ("Службени гласник РС" број 72/09, 81/09 – исправка, 64/10 – одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 – одлука УС, 50/13 – одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14 и 145/14), Правилнику о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС“, број 64/15), Статута Општине Бела Паланка ("Службени лист Града Ниша", број 67/2008), и Одлуке о изради Плана детаљне регулације мале хидроелектране "Клење" у Белој Паланци (011-96/2015-I, од 29.12.2015. године).

Плански основ за израду и доношење Плана садржан је у Просторном плану Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 88/2010) и Просторном плану општине Бела Паланка ("Службени лист Града Ниша", бр. бр.85/2011), (у даљем тексту: Просторни план).

3. ИЗВОД ИЗ ТЕКСТУАЛНОГ ДЕЛА РАНОГ ЈАВНОГ УВИДА

Мала хидроелектрана „Клење“ треба са својим објектима да се налази на реци Нишави, око 330 м ниже од новоизграђеног моста (аутопут за Бугарску) изнад реке Нишаве, односно на км 72 + 881. Локација за изградњу МХЕ треба да се налази на реци Нишави у административном подручју Беле Паланке, катастарска локација КО Клење и КО Клисуре.

Главни објекти, машинска зграда и брана, би требало да су ваздушном линијом удаљени око 7 км од најближих делова урбаног дела града.

Зона на десној обали реке је у целом току од планираног профила зграде МХЕ на узвишеној тераси, самим тим је изнад зоне плављења и поплава. Испод терасе је прилично широка плавна равница, ширине од 50 до 100 м; на овој страни се гради нови ауто-пут смером ка Бугарској у делу око 250 м.

Зона на левој обали реке, у делу око 250 м од новоизграђеног моста на ауто-путу и у смеру тока реке је на узвишеној тераси. Ова тераса је знатно изнад зоне плављења и поплава. Након тога се тераса удаљава од реке, а на удаљености око 250 м налази се железничка пруга. На удаљености око 139 м изнад планираног профила МХЕ, линија обале се постепено снижава и већи токови воде је плаве.

Испод планираног профила МХЕ и бране, обале на обе стране реке су прекривене жбуњем и оскудним дрвећем. Изнад моста, са смером према реци на десној страни, приближава се шумски (пољски) пут, који је утабан шљунком. Ниво овог пољског пута је лимитарајући фактор за избор оперативног нивоа воде планиране МХЕ. Најважнији фактор који утиче на висину оперативног нивоа је постојећи фиксирани ниво водозахват канала, који се налази око 689 м (км 73 + 900) изнад профила моста. Кота горње воде планиране МХЕ изабрана је тако да буде минимално 0,5 м испод нивоа наведеног водозахвата девастираног канала.

Концепцијом овог Плана предвиђено је да се зона изградње објекта МХЕ „Клење“ треба налазити између цца км 72 + 491, (брана на км 72 + 881) до км 73 + 269, у кориту реке Нишаве и њеног приобаља, које припада катастарским општинама КО Клење и Ко Клисуре. На основу свих истраживања и прорачуна установљено је да се може постићи радни ниво воде на коти од 298,00 мнм. Хидраулички успор, у нормалним условима завршавао би се на око 429 м изнад објекта МХЕ. Низводно од бране предвиђено је да се копањем корита и облагањем каменом, у дужини од 380 м, природна кота терена спусти на коту 293,5 мнм.

Грађевински објекти МХЕ би се састојали од: бране, машинске зграде, биокоридора (рибље стазе), уређеног подручја изнад бране, уређеног подручја испод бране, прикључка на електричну мрежу, приступног пута и уређеног терена око машинске хале.

МХЕ би требало да има аутоматску регулацију пропуштања и коришћења протока воде. У случају поплава све прибранске уставе би се потпуно отвориле (спустиле). Електрана би требала да

буде опремљена системом контроле који је у стању да функционише без интервенције посаде.

Радни ниво воде МХЕ на висини од 298,00 мнм не би имао никакав утицај на изворе и подземне воде. Тренутно је корито реке од 2,0 до 4,0 м испод линије обала околног терена. Изградњом МХЕ доћи ће до подизања нивоа воде на ниво обале која се налази на десној страни, углавном у зони која се приближава профили бране. Због тога ће се ниво десне обале повећати насипом минимални 0,5 до 0,6 м, са нагибом у смеру тока реке. Дужина насипа треба да буде максимално 280 м, а ширина максимално 70 м. И на левој страни успора биће потребно уређење израдом насипа у околини бране.

Објекту ће приступати са постојећег пута који ће бити повезан са платформом МХЕ, из разлога да се у објекат може ући и у случају непогода (великих поплава и сл.).

На десној обали реке постоји локални пут из села Клење, који води дуж обале све до потенцијалног профила изградње машинске зграде и бране. На левој страни приступ објекту је могућ земљаним путем од села Клисуре.

МХЕ ће се прикључити на електричну мрежу помоћу VN прикључка или конекције. Прикључак ће се користити и за снабдевање саме МХЕ, као и у случају искључења МХЕ услед неочекиваног квара или за време изградње.

За снабдевање санитарних објеката у МХЕ избушиће се бунар или изградити пластични пластични резервоар са пумпом. За евакуацију употребљених вода коритистиће се водонепропустљиве септичке јаме. Вода за пиће ће се допремати или ће се објекат прикључити на постојећу мрежу.

5. УСЛОВИ НАДЛЕЖНИХ ИНСТИТУЦИЈА

Услови надлежних институција су основ планских решења и истовремено су саставни део правила уређења и правила грађења. Сви прибављени услови надлежних институција су саставни део документације Плана.

II. ПЛАНСКИ ДЕО

1. ГРАНИЦА ПЛАНА И ОБУХВАТ ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА, ПОДЕЛА ПРОСТОРА НА ПОСЕБНЕ ЦЕЛИНЕ И ЗОНЕ

1.1. ГРАНИЦА ПЛАНА И ОБУХВАТ ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА

Граница Плана почиње на територији КО Клење од тачке одређене координатама $X = 7\ 612\ 447,17$ $Y = 4\ 788\ 881,81$ и креће се од запада ка истоку по

северној граници парцеле 402/3, до тачке $X = 7\ 612\ 173,89$ $Y = 4\ 788\ 807,17$ где наставља, секући парцелу 2174/5, до тачке $X = 7\ 612\ 122,58$ $Y = 4\ 788\ 772,42$ одакле наставља границом парцеле 2176 (река Нишава), а затим сече парцеле 1093, 1094, 1095/1, 1096/1, 1096/2, 1099/2, 1100, 1102/2, 1104/3, 1105/2, 1106/3, 1110/2, 1114/2, 1115/2, 1125/1, 1123/1, 1128/1, 1150/1, 1140/3, 1142/2, 1143/1, 1146/2, 1147/2, где наставља северном границом парцеле 1148/2, 1156/1, 1157/1, 1158/1, 1159/1, 1162/1, 1163/1, 1164/1, 1165/1, 1166/1, 1166/3, 1167/1, 1168/1, 1169/1, 1170/1, 1171/3, 1171/1, 1172, 1173/1, 1177, одакле граница сече парцеле 1195, 1194/1, 1197, 1216, 1215, 1214, 1213, 1212, 1223/1, 1224/1, где наставља границом парцеле 2176 (река Нишава) а онда сече парцеле 1229/1, 1230, 1232/1, 1233, 1234, 1234/1, 1242, 1243/1, а потом наставља северном границом парцеле 2178 до тачке $X = 7\ 611\ 460,76$ $Y = 4\ 788\ 466,40$ где скреће на југо-исток и сече парцеле 1278/2 и 2176 (река Нишава). Одавде граница плана наставља територијом КО Клисуре, скреће на северо-исток и сече парцеле 204, 206, 207, 211, 212, 213, 214, 215, 224, 225, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 240, 241, 239, 242, 243, 247, 248, 249, 250, 6990, где у тачки $X = 7\ 611\ 962,61$ $Y = 4\ 788\ 584,07$ скреће на југ и западном ивицом парцеле 261 и 262 долази до атарског пута и наставља источном границом парцеле 262 и 261 ка северу до тачке $X = 7\ 611\ 967,96$ $Y = 4\ 788\ 586,07$ одакле скреће на исток и сече парцеле 260, 259, 668, 717, 720, и северо-западном границом парцеле 716 наставља до тачке $X = 7\ 612\ 447,76$ $Y = 4\ 788\ 837,65$ одакле скреће на север и сече парцелу 749 и преко реке Нишаве се враћа у почетну тачку.

Објекти МХЕ „Клење“ градиће се на деловима катастарских парцела број: 258 К.О. Клисуре и 2176, 1175, 1174, 1171/1 и 1171/3 К.О. Клење. Укупна површина у обухвату Плана је 9,15 ха.

Карактеристике и капацитети МХЕ:

-Тип	прибранска/проточна
-Кота радног нивоа (горња вода).....	298,00 мнм
-Праг пражњења или излаз из МХЕ (доња вода)	293,50 мнм
-Кота доње воде за инсталисани проток	281,69 мнм
-Бруто пад геодетски	4,50 м
-Распон нето падова	2,82 до мин. 4,44 м
-Број устава прелива	3 поља
-Димензије устава	ширина 13 м, висина 2,70 м
-Инсталисани проток хидроелектране	40,0 m/sec
-Број агрегата	2
-Инсталисани проток турбине	20,0 m/sec
-Минимални проток турбине	2,14 m/sec
-Тип турбине	Каплан
-Процењена годишња производња	5.801,00 MWh
-Максимална снага коју МХЕ предаје у ДЕЕС	1.620 (2x810) kW / 1.800 (2x900) kVA

2.2. ПРЕГРАДА (БРАНА) СА ПРЕЛИВОМ

Преграда ће бити изграђене у кориту реке Нишаве. На десној обали брана ће бити повезана

Грађевинско подручје представља цело подручје обухваћено Планом.

1.2. ПОДЕЛА ПРОСТОРА НА ПОСЕБНЕ ЦЕЛИНЕ И ЗОНЕ

Захват Плана чини једну просторну целину. У овој просторној целини се сагледавају три зоне:

1. Преграда (брана) са пратећим објектима, машинска хала са својом опремом и разводно постројење са трансформацијом,
2. Регулисани ток реке Нишаве,
3. Саобраћајне површине.

У имовинском смислу предметно подручје је осим водотокова и атарских путева у приватном власништву. На основу прикупљених услова и мишљења надлежних институција, кроз израду Нацрта утврђено је да не постоје значајне препреке у погледу природних и материјалних вредности, које би онемогућиле планирану инвестицију.

2. ДЕТАЉНА НАМЕНА ПРОСТОРА

2.1. ОПШТЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ МХЕ

МХЕ „КЛЕЊЕ“ је проточна хидроелектрана прибранског типа, пројектована тако да ће се изградњом ових објеката успорити водни ток реке и у преградном профилу и издићи ће се на коту 298,00 мнм. Са циљем да се повећа пад хидроелектране, предвиђено је прокопавање речног корито низводно од преградног профила и облагањем каменом тако да се природна ката терена спушта на коту 293,5мнм на дужини од око 400 м. Овим се добија бруто пад од мин. 4,5 м, а корисни пад од 2,82 до мин. 4,44 м.

у терен који се налази на десном брегу, а на левој страни на брану се надовезује машинска зграда МХЕ.

Главна конструкција бране ће бити од армираног бетона, који се састоји од основне плоче и три бранска поља, те шљунчаног испуста формираног стубовима бране.

Брана ће имати 3 поља ширине 13 метара, а шљунчани испуст ће бити ширине 2,5 м.

Целокупна ширина бране са стубовима ће бити 47,70 м.

- Стогодишња вода $Q_{100} = 625 \text{ m}^3/\text{sec}$,
- Радни ниво у акумулацији 298,00 мнм.

Преградна конструкција :

- Хидрауличне клапнеширина = 3 x 13 м, преградне висине 2,7 м
- Темељни испуст2,5 м x 2,5 м, са клапном 2,5 м x 0,6 м,
- Дно корита изнад бране 295,00 мнм,
- Дно корита испод бране293,50 мнм.

Низак праг бране одговарајућег хидрауличног облика, као и шљунчаног испуста у нивоу дна корита стварају погодне услове за гладак и неометан проток шљунка и осталих наноса током поплава. Не мења се динамика тока кретања те се због тога седименти не могу задржавати у резервоару,

Испод бране се ублажава пад или градијент корита, али профил тока се прилагоди тако да се ни ту неће задржавати речни седименти. Кретање материјала на дну реке се дешава при протоку 1-годишње воде. Код оваквог протока су клапне спуштене, а пропусна брана је подигнута.

МХЕ „Клење“ је проточна хидроелектрана прибранског типа, пројектована тако да објекти за успоравање речног тока и хидроелектрана чине једну функционалну целину. Изградњом ових објеката успориће се водни ток реке и у преградном профилу издићи ће се на коту 298,00 мнм. Са циљем да се повећа пад хидроелектране, предвиђено је прокопавање речног корита низводно од преградног профила и облагањем каменом тако да се природна ката терена спушта на коту 293,50 на дужини од око 400 м. Овим се добија бруто пад мин. 4,5 м, а корисни пад од 2,82 до мин. 4,44 м.

2.3. ЗГРАДА МХЕ, УЛАЗНА ГРАЂЕВИНА И ОДВОД ВОДЕ ИЗ МХЕ

Састоји се из три дела:

- Машинска зграда МХЕ (сопствена зграда) где се налази главна оперативна јединица;
- Улазни објекат електране са седиментним простором,
- Излаз из електране (излазни део) којим се МХЕ повезује на корито испод бране.

2.3.1.Зграда МХЕ

- Најдубље укопана у подлогу.
- Скелет је армирано бетонска када, водоотпорна.

- Врх зграде је такође армирано бетонске конструкције.
- Поредпростора за технологију овде ће бити и посебна просторија за оператера и и санитарна просторија за хигијену и тоалет.
- Снабдевање се доведеном водом до резервоара, само вода за санитарне сврхе, отпадне воде ће ићи у септичку водонепропусну јаму. Резервоари ће бити у дворишту МХЕ.
- Зграда ће бити осветљена са електричним осветљењем и темперовањем или темперином за време искључења МХЕ.
- За одвод топлоте из машина МХЕ (генератор, трансформатор) биће инсталирана ваздушна вентилација.
- Са зградом је повезан и улазни део са преградама и финим решеткама са машином за чишћење.

2.3.2. Улазни део електране

- Улазни део електране треба прилагодити тако да омогућава хватање воде са минималним губицима и да би захватао сва пливајуће пловне објекте и седименте на дну (шљунак, песак).
- На улазу у односу на корито биће подигнут праг који ће спречавати улаз грубљих и већих седимената и наноса.
- Изнад „прага“постављају се грубе решетке које се наслањају на помоћни прелаз и понорну стену (зид).
- Седиментални простор са улазним делом је нагнут ка жлебу за хватање ситног седимента – песка, који се излива после изласка испод бране цевима. Са леве стране је седиментални простор ограђен главним потпорним зидом од дворишта.
- Дно ће се утврдити ваљаним шљунком, а делом и бетоном.

2.3.3. Излаз из електране

- Моделиран је тако да се дубоки испуст из драфт цеви доведе у корито са малим губицима, зато се и проширује у нападању за дно корита.
- Дно се учвршћује на излазу бетоном, а после уравнио нанесим каменом.
- На десној страни се излаз одваја зидом од корита.

Испред објекта машинске зграде ће се направити двориште које ће се повезати на приступни пут и учвршћује се ваљаним шљунком, као и прилазни пут. Само испред саме зграде МХЕ ће бити мања бетонска површина. Двориште ће се оградити и поставити капије на улазу и излазу ка кориту.

2.4. УРЕЂЕЊЕ ТЕРЕНА УЗВОДНО ОД БРАНЕ

Објекат обухвата мере за заштиту обале речног корита до нивоа воде при раду електране при инсталисаном протицају.

2.4.1. Уређење обала корита

- Повишени ниво воде у зони успора на левој страни реке изнад бране у дужини од 130 м је изнад нивоа обалске линије. Брег на левој страни реке ће се повећати на безбедан ниво да би се могла превести 100-годишња вода, што значи да брегови требају да буду мин 1,20м изнад оперативног нивоа.

- За довод воде у улазни део МХЕ на левој страни, као и крило бране са рибљом стазом на десној обали урадиће се откоп обала и њихов темељни бедем против убрзаних протока воде изнад бране.

- Десна страна подручја изнад бране је равнија и на њој се налази некавалитетно обалско жбуње. Површина има ширину 50 – 80 м, а дужину од 250 м и у нормалним околностима је затапана и плављења чак и када су и мање поплаве. Након изградње МХЕ била би поплављена водом од 0,30 до 1,20м. Због тога некавалитетно жбуње повадити и терен насути на 0,5 изнад оперативног нивоа, све до 299,0 мм. У осни бране насип ће се снижавати све до обале корита испод бране. Ову област преливања обложити каменим материјалом и насипом који спречава њено уништавање. На овај начин постићи ће се да за време нормалних протока воде, а и мањих поплава или плављења проток воде ће бити задржан у кориту изнад бране. Само велике воде би затапале ову површину а вода би отицала са десне стране бране. Узвишена празна површина изнад бране цца 70 x 190 м може да се засеје травом и да се искористи за различите рекреацијске активности (спортски риболов и сл.)

2.4.2. Уклањање обалског растиња

Обалско растиње (дрвеће, жбуње) испод оперативног нивоа постепено би изумрло. Зато га пре пуњења поуклонити и због бољих услова течења.

2.4.3. Појачање насипа обала изнад бране

Код радног нивоа у зони успора доћи ће до успоравања брзине протока као и до хабања или абразије због таласа и сталног квашења. Стога ће се појачање обале (насипа) у неким деловима урадити каменим утврђењима, а тамо где недостаје вегетација новом садњом домаћих садница (дрвећа) које су погодне за овакве прилике или хумузирањем и засадом травне смеше.

2.4.4. Дренажа

Остале посебне мере опреза, укључујући и заштиту од поплава нису потребне.

2.5. УРЕЂЕЊЕ КОРИТА НИЗВОДНО ОД БРАНЕ

Осигурање корита низводно од бране извршити у дужини од цца 400м. У тој дужини извршити продубљење корита и уређење обала.

Правац корита се не мења, задржава се његова првобитна позиција. На левој страни, испод излаза из зграде МХЕ у дужини од 150 м неопходно је склонити уско грло корита и отворити меандар за несметано отицање воде из зграде МХЕ из бране, а да се не интервенише у правцу обалних линија. Продубљивање и утврђивање обала вршити у оквиру садашњег корита и новим ископима на обалама или падинама.

Уклонити шљунчане наносе и проређена стабла која се ту појављују. Такође је веома важно због бољег протицаја уклонити жбунасто растиње које и сада смањује проточни капацитет садашњег корита.

Корито испод бране, у нивоу њеног утицаја, утврдити каменим утврђењем, а у даљем току утврђењем лакшег типа у зависности од оптерећења обала.

2.6. РИБЉА СТАЗА

Рибља стаза је постављена на десној обали. Улаз у рибљу стазу је дизајниран самосталним улазним објектом, који је обезбеђен са чврстим дрвеним понорним зидом, избаченом пливајућом испоставом и челичним понорним зидом. Њихова улога је да спречи улаз плутајућих делова у биокоридор, како при нормалним условима тако и код поплава или виших нивоа воде.

Рибља стаза је ћелијског (секцијског) типа, због преласка зоне брдске реке у зону сличној низијској реци. Разлика нивоа између секција је по 0,25 м. Ширина секције је 3 м, а дужина од 3–4 м. Преграда (разделни зидови) између секција имају облик широког слова V. Биокоридор ће имати трапезоизди облик. Брзина воде у њему ће бити између 0,6 – 1,2 м/сек, а максимална брзина на ивици преграда млазнице у рибљу стазу ће бити 1,82 м/сек. Рибља стаза ће превазилазити висинску разлику максималног нивоа од 4,8 м. Проток воде кроз рибљу стазу ће бити 0,30 м³/сек.

Биокоридор ће имати цев за вођење протока DN 200mm. Ова цев за проток има улогу да ствара притисак, визуелни и звучни ефекат падајуће воде из цеви доведене из нивоа успора изнад бране. На свом крају је усмерна тако да млаз из цеви излази у правцу излаза из биокоридора. Дужина цеви је цца 65 м, а проток кроз ову усмеравајућу цев је цца 100 л/сек.

Новоизграђена рибља стаза испуњава све критеријуме функционалности и учинка за пролаз и транзицију риба у овој рибљој зони.

2.7. ПРИЛАЗНИ ПУТЕВИ

Прилазни путеви повезују двориште МХЕ са локалним путевима и окружењем. Почетак прилазног пута је у близини сточарске фарме, код прелаза железнице од Беле Паланке до Чифлика. До горње наведеног прелаза постоји локални пут асфалтне конструкције. Након завршетка асфалтног дела наставља као пољски пут поред железничког насипа. Овај пољски пут је без неког довољног појачања, због тога се он мора поправити, проширити и ојачати са ваљаним шљунком.

Ширина пута је 3,5 – 4,0 м а дужина цца 2,0 км. Пут ће се интензивно користити само за време изградње МХЕ. За време рада електране овај пут ће се користити спорадично, само за свакодневни прилаз лица за надзор и повремени прилаз механизације која служи за одржавање зграде и објеката МХЕ.

2.8. МАШИНСКА ЗГРАДА

Машинска зграда хидроелектране „Клење“ је прибранског типа. У њој су смештена 2 агрегата. Димензије у основи машинске зграде су одређене: геометријом проточних делова турбине, габаритима опреме и површином која је неопходна да би се на разним одговарајућим котама сместили: турбина, генератори, затварачи, електричне табле и ормани и помоћни уређаји на основу одговарајућих норми и правила. Монтажни простор није предвиђен. Агрегатима и осталом опремом ће се манипулисати краном у машинској згради.

2.8.1. Турбина

Одабране су Каплан турбине са двостуком регулацијом-регулација лопатицама радног кола и спроводног апарата. На ова начин је покривен широк опсег рада турбине са добрим степеном корисности.

2.8.2. Мостна дизалица

У машинској сали за истовар, монтажу, демонтажу и транспорт опреме која се налази у самој електрани користиће се мостна дизалица.

2.8.3. Помоћна опрема у машинској згради

2.8.3.1. Дренажа и пражњење

Опрема за дренажу машинске зграде и опрема за пражњење воденог тракта обједињени су у једну целину. Процуреле воде кроз зидове електране и турбине се сакупљају гравитационо дренажним каналима и уводе у дренажну јаму која се налази на најнижој коти машинске зграде. Из ове јаме се помоћу цевовода вода спроводи у дренажни бунар машинске зграде. Потисним цевоводом помоћу пумпи вода се избацује у доњу ваду.

2.8.3.2. Грејање и вентилација

Машинску салу није потребно грејати посебним изворима топлоте за одржавање минималне позитивне температуре у номиналним условима

рада генератора, с обзиром да генератори у току рада ослобађају одређену количину топлоте.

У летњем периоду машинска сала проветрава се природним путем одвођењем топлоте која се ослобађа при раду генератора преко заштитне решетке са регулационом жалузидом. Заштитна решетка је постављена на спољном зиду. Загрејани отпадни ваздух може се евакуисати и кроз решетку која се уграђује изнад улазних врата машинске зграде.

2.8.3.3. Хидромеханичка опрема машинске зграде

2.8.3.3.1. Решетке и чистилица на водозахвату

Предвиђене су две решетке, једна груба решетка која спречава улазак већих пливајућих предмета (грана, дрва, пластичне боце и др.) и једна фина која спречава улазак у турбину мањих предмета који могу оштетити лопатице. Груба решетка се састоји од 10, док фина решетка од 4 међусобно повезаних панела. Чишћење решетке се врши помоћу аутоматске чистилице која је монтирана на коти 286,0 мнм.

2.9. ПРИКЉУЧАК МХЕ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКУ МРЕЖУ

МХЕ Клење ће се прикључити на нови далековод од 35кV који треба да се изгради од МХЕ Клење до МХЕ Бела Паланка. Даље пренос иде истим далеководом, изграђеним за МХЕ Бела Паланка, до главног трансформаторског постројења које се налази код филијале Југоистока у насељу Бела Паланка.

Прикључак МХЕ ће да се изведе у ћелији 35 kV до првог стуба ново изграђеног далековода 35 kV. Ово решење је условљено и максималном снагом коју хидроелектрана предаје у мрежу од око 1.620 kW / 1.800 kVA.

Услове прикључења МХЕ на дистрибутивно коначно ће дефинисати надлежна Електродистрибуција

При дефинисању начина прикључења хидроелектране на електроенергетску мрежу Електродистрибуције водило се рачуна о захтевима за овакву врсту објеката дефинисаним у Техничким препорукама бр. 16, као и у Правилима о раду Дистрибутивног система и Измена правила о раду Дистрибутивног система, издатим од стране ПД „Југоисток“.

При одређивању врсте прикључка на дистрибутивну мрежу имало се у виду да је електрана опремљена са више агрегата, који неће стартовати истовремено, што омогућава да МХЕ задовољи по критеријумима дозвољене снаге, који гарантује да у режиму укључења и искључења генератора промена напона на нисконапонској страни електроенергетског трансформатора неће прекорачити вредност $\Delta U_m=5\%$.

За прикључење и безбедан паралелан рад МХЕ са електроенергетском мрежом Електродистрибуције, МХЕ мора да задовољи критеријуме дефинисане Правилима о раду Дистрибутивног система и

Измена правила о раду Дистрибутивног система, од којих су најбитнији критеријуми дозвољене снаге и снаге кратког споја.

2.10. РАЗВОДНО ПОСТРОЈЕЊЕ СА ТРАНСФОРМАЦИЈОМ

Пласман произведене електричне енергије из МХЕ у дистрибутивну мрежу оствариће се на напонском нивоу 35kV, преко разводног постројења. Предвеђино је типско разводно постројење за унутрашњу монтажу са једним системом сабирница, састављено од 4 ормана 35kV. У ормане се уграђује одговарајућа опрема.

Постројење је типско разводно постројење за унутрашњу монтажу са једним системом сабирница, састављено од четири ормана 35kV. Диспозиција опреме у орману омогућава кабловски прикључак са доње стране ормана.

Предвиђене су следеће ћелије (ормани) :

- 2 трансформаторске ћелије (Н1 и Н2),
- 1 мерна ћелија (Н3),
- 1 ћелија трансформатора сопствене потрошње (Н4),
- 1 изводна (далеководна) ћелија (Н5).

Предвиђени су прекидачи вакуумског типа, са електромоторним погоном, чиме је омогућена даљинска манипулација. Називна струја прекидача је 630А, а називна симетрична струја прекидања износи 20 кА.

Мерни трансформатори ће бити сувог типа (заливени епоксидним смолама).

Мерна група ће бити смештена у оквиру мерне ћелије 35 kV, коју чине :

- дигитално бројило активне снаге у оба смера,
- дигитално бројило реактивне снаге у оба смера,
- управљачки уређај мерне групе.

2.11. СОПСТВЕНА ПОТРОШЊА И СИГУРНОСНО НАПАЈАЊЕ

За напајање потрошача сопствене потрошње у МХЕ предвиђени су следећи напони:

- наизменични напон 3 x 400/ 230 V, 50 Hz и
- једносмерни напон 24 V.

Основно напајање потрошача сопствене потрошње је из генератора преко разводног постројења, трансформатора сопствене потрошње 35/0,4 kV, 50 kVA и развода 0,4 kV.

Резервно напајање потрошача сопствене потрошње је из мреже 35 kV, преко разводног постројења, трансформатора сопствене потрошње 35/0,4 kV, 50 kVA и развода 0,4 kV.

Резервно напајање ће се користити за време мировања агрегата и за стартовање агрегата.

3. РЕГУЛАЦИОНЕ ЛИНИЈЕ УЛИЦА И ЈАВНИХ ПОВРШИНА И ГРАЂЕВИНСКЕ ЛИНИЈЕ СА ЕЛЕМЕНТИМА ЗА ОБЕЛЕЖАВАЊЕ НА ГЕОДЕТСКОЈ ПОДЛОЗИ

Регулационе линије приступне саобраћајнице и јавних површина и грађевинске линије са елементима за обележавање на геодетској

подлози дефинисане су графички и аналитички у оквиру графичког прилога број 2 у размери 1:2500.

6. НИВЕЛАЦИОНЕ КОТЕ УЛИЦА И ЈАВНИХ ПОВРШИНА

Релативне нивелационе коте приступне саобраћајнице и јавних површина (нивелациони план) дефинисане су у оквиру графичког прилога број 2 у размери 1: 2500.

7. ПОПИС ПАРЦЕЛА И ОПИС ЛОКАЦИЈА ЗА ЈАВНЕ ПОВРШИНЕ, САДРЖАЈЕ И ОБЈЕКТЕ

Ток реке Нишаве, на катастарским парцелама бр. 2176 КО Клење и 258 КО Клисуре, је јавна површина и као такав ће остати.

6. КОРИДОРИ И КАПАЦИТЕТИ ЗА САОБРАЋАЈНУ, ЕНЕРГЕТСКУ, КОМУНАЛНУ И ДРУГУ ИНФРАСТРУКТУРУ

Комплекс планиране МХЕ ће се за тзв. "сопствену потрошњу" користити основно напајање са интерног трансформатора 35/0,4 kV одговарајуће снаге прикљученог на сопствену производњу са генератора и истовремено на мрежу 35 kV. У случају да ни једно напајање није у функцији потребно је обезбедити сигурносно напајање у складу са Пројектом за грађевинску дозволу.

У захвату ПДР нема објеката гасоводне мреже.

За објекат мале хидроелектране не планира се довод топле воде за грејање, као ни прикључак на природни гас. Грејање објекта ће се вршити само за одржавање техничког процеса производње електричне енергије, тако да је пројектована температура у објекту +10°C. Као основни енергент за грејање користиће се електрична енергија.

На предметном простору не постоје интерна водоводна и канализациона мрежа. Снабдевање комплекса техничком водом вршиће се из реке Нишаве. У комплексу хидроелектране изградити интерну канализациону мрежу за одвођење употребљених и атмосферских вода. За прихват употребљених вода изградити водонепропусну септичку јаму димензија које треба да задовоље потребе прихватања употребљених вода посаде која опслужује хидроелектрану за одређен временски период. Атмосферске воде у комплексу прихватити одговарајућом мрежом атмосферске канализације и одвести је до реципијента, реке Нишаве.

За потребе екстерног комуницирања и даљинског управљања и контроле рада уређаја предвиђено је повезивање сателитским телефоном и путем мобилне телефоније линком на интернет. Телефонија ће бити повезана преко ИП телефонске централе.

7. МЕРЕ ЗАШТИТЕ КУЛТУРНО-ИСТОРИЈСКИХ СПОМЕНИКА И ЗАШТИЋЕНИХ ПРИРОДНИХ ЦЕЛИНА

У захвату Плана не постоје евидентирани и заштићени споменици културе и природе и амбијенталних целина.

8. ЛОКАЦИЈЕ ЗА КОЈЕ СЕ ОБАВЕЗНО ИЗРАЂУЈЕ УРБАНИСТИЧКИ ПРОЈЕКАТ ИЛИ РАСПИСУЈЕ КОНКУРС

Планом се не предвиђа израда Урбанистичког пројекта или расписивање јавног архитектонског пројекта, већ ће се исти директно спроводити и бити основ за издавање информације о локацији, локацијских услова, локацијске дозволе и грађевинске дозволе.

9. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ПО ЦЕЛИНАМА И ЗОНАМА

9.1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА

9.1.1. Концепција уређења карактеристичних грађевинских зона или карактеристичних целина одређених планом према морфолошким, планским, историјско-амбијенталним, обликовним и другим карактеристикама

МХЕ „Клење“ је проточна хидроелектрана прибранског типа, пројектована тако да објекти за успоравање речног тока и хидроелектрана чине једну функционалну целину. Изградњом ових објеката успориће се водни ток реке и у преградном профилу издићи ће се на коту 298,00 мпм. Са циљем да се повећа пад хидроелектране, предвиђено је прокопавање и уређење речног корито низводно од преградног профила и облагањем каменом тако да се природна кота терена спушта на коту 293,50 ммм на дужини од око 400 м. Овим се добија бруто пад мин. 4,5 м, а корисни пад од 2,82 до мин. 4,44 м. Карактеристике и капацитети МХЕ:

-Типприбранска/проточна
 -Кота радног нивоа (горња вода).....298,00 ммм
 -Праг пражњења или излаз из МХЕ
 (доња вода)293,50 ммм

9.1.1.1. Преграда (брана) са преливом и рибљом стазом

Мала хидроелектрана „Клење“ се са својим објектима налази на реци Нишави, око 330 метара низводно од моста на аутопуту Ниш – бугарска граница, преко реке Нишаве .

Преграда ће бити изграђена у кориту реке Нишаве. На десној обали брана ће бити повезана у терен који се налази на десном брегу, а на левој страни на брану се надовезује машинска зграда МХЕ. Главна конструкција бране ће бити од

армираног бетона , која се се састоји од основне плоче и три бранска поља, те шљунчаног испуста формираног стубовима бране. Укупна ширина бране са стубовима ће бити 47,70 метара.

Рибља стаза је потављена на десној обали. Улаз у рибљу стазу је дизајниран самосталним улазним објектом , који је обезбеђен са чврстим дрвеним понорном зидом, избаченом пливајућом испоставом и челичним понорним зодом. Њихова улога је да спрече улаз пливајућих делова у биокоридор.

Рибља стаза је секцијског типа, због прелаза брдске реке у зону сличној низијској реци. Пројектована рибља стаза је ширине је 3,0 м. Висина између секција 0,25 м, а дужина секција од 3 – 4 м. Преграде између секција имају облик широког слова V, тј. овај биокоридор имаће трапезоидни облик. Овај облик рибљих стаза припада скупу „спорих“ рибљих стаза у којима брзина воде не прелази 1,8 м/сек, односно брзина воде у њему ће бити између 0,6 – 1,2 м/ sec. Рибља стаза ће премостити разлику у нивоу од максимално 4,8 м. Биокоридор треба да буде опремљен и са цеви за вођење DN 200 мм. Ова цев за приток има улогу да ствара притисак, визуелни и звучни ефекат падајуће воде из цеви доведене из нивоа успора изнад бране. На свом крају је усмерена тако да млаз из цеви излази у правцу излаза из биокоридора. Дужина цеви је цца 65 м, а проток воде је цца 100 л/сек.

9.1.1.2. Комплекс мале хидроелектране

Грађевински објекти у саставу хидроелектране су машинска зграда са производним јединицама и монтажни простор. Испред објекта машинске зграде уредиће се двориште које ће се повезивати на приступни пут и учврстити ваљаним шљунком , као и приступни пут, Само испред зграде МХЕ ће бити мања бетонска површина. Двориште ће оградити и поставити капије на улазу и излазу на обале ка кориту.

9.1.1.3. Улазни део електране

Улазни део електране ће бити тако изграђен да омогућава захватање воде са минималним губицима и да захвата све пливајуће објекте и седименте на дну (шљунак, песак). На улазу ће у односу на корито бити подигнути праг чија је сврха да спречава улаз грубљих и већих седимената и наноса. Изнад прага су грубе решетке које се наслањају на помоћни прелаз и понорну стену. Седиментални простор са улазним делом је нагнут ка жлебу за хватање ситног седимента-песка, који се излива после изласка испод бране цевима. Са леве стране је седиментални простор ограђен главним потпорним зидом од дворишта.

Дно ће се утврдити ваљаним шљунком, а делом и бетоном.

9.1.1.4. Машинска зграда

Спратност објекта машинске зграде је П.

Машинска зграда је ширине 16,5 м и дужине 27,0 м у основи.

Ова грађевинска конструкција има три дела: улазну грађевину, салу у коме су смештени производни агрегати и излазни део на који се наставља излазна вада.

Машинска зграда МХЕ је најдубље укопана у подлогу. Скелет је армирано-бетонска водоотпорна када. Врх зграде је такође армирано бетонске конструкције.

Поред простора за технологију овде је смештена и посебна проторија за оператера и санитарна просторија за хигијену и тоалет. Објекат ће се снабдевати водом из резервоара само за санитарне сврхе, а отпадне воде ће ићи у септичку водонепропусну јаму. Резервоари ће бити у дворишту МХЕ.

Зграда ће бити осветљена електричним осветљењем, а за одвод топлоте из машина МХЕ (генератор, трансформатор) биће инсталирана ваздушна вентилација.

Са зградом је повезан и улазни део са преградама и финим решеткама са машином за чишћење.

9.1.1.5. Излаз из електране

Излаз из електране је тако моделиран да се дубоки испуст из драфт цеви доведе у корито са малим губицима, зато се и проширује у напајању за дно корита. Дно се учвршћује на излазу бетоном, а после уравнио нанесеним каменом. На десној страни се излаз одваја зидом од корита.

9.1.1.6. Уређење терена узводно од бране

Објекат обухвата мере за заштиту обале речног корита до нивоа воде при раду електране при инсталисаном протицају.

9.1.1.6.1. Уређење обала корита

-Повишени ниво у зони успора на левој обали у дужини цца 130 м је изнад нивоа обалске линије. Брег на левој страни ће требати повећати на безбедан ниво да би се могла превести 100 – годишња вода, што значи да брегови требају да буду мин 1,20 м изнад оперативног нивоа.

- За довод воде у улазни део МХЕ на левој обали и напајању крила бране са рибљом стазом на десној обали урадити откоп обала и њихов темељни бедем против убрзаних протока воде изнад бране.

9.1.1.6.2. Уклањање обалског растиња

Обалско растиње (дрвеће, жбуње) испод оперативног нивоа уклонити због бољих услова течења.

9.1.1.6.3. Појачање насипа изнад бране

Код радног нивоа у зони успора доћи ће до успоравања брзине протока као и до хабања и абразије због таласа и због сталног квашења. Стога је неопходно у неким деловима ојачати насипе и то: на неким насипима каменом утврђењима, а тамо где недостаје вегетација засадити ново дрвеће које је погодно за овакве прилике или хумузирањем и засадом травне смеше.

9.1.1.6.4. Дренажа

Остале посебне мере опреза, укључују и заштиту од поплава нису потребне.

9.1.1.7. Уређење корита низводно од бране

- Планира се да се изврши осигурање корита у дужини од око 400 м низводно од бране. На том месту предвиђено је продубљење корита и уређење обала.

- Правац корита се не мења, задржава се његова првобитна позиција . На левој страни, испод излаза из зграде МХЕ у дужини од 150 метара неопходно је склонити уско грло корита и отворити меандар за несметано отицање воде из зграде МХЕ и из бране, а не интервенише се у правцу обалних линија.Продубљивање и утврђивање обала вршиће се у оквиру садашњег корита и у новим ископима на обалама и падинама.

- Уклонити шљунчане наносе и проређена стабла која се ту појављују, а у исто време је важно уклонити густо и обимно жбунасто растиње које и сада смањује проточни капацитет садашњег корита.

- Корито испод бране , у нивоу њеног утицаја , утврдити каменом утврђењем, а у даљем току утврђењем лакшег типа у зависности од оптерећења обала.

9.1.1.8. Прилазни путеви

- Прилазни пут повезује двориште МХЕ са локалним постојећим путевима. Почетак је у близини сточарске фарме, код прелаза железничке пруге од Беле Паланке до Чифлика. До наведеног железничког прелаза локални пут је асфалтне конструкције, а затим се наставља и поред железничког насипа постаје пољски пут без неког довољног појачања. Због тога се мора поправити, проширити и ојачати са ваљаним шљунком.

Ширина пута је 3,5 до 4,0 м, а дужина цца 2,0 км.

9.1.1.8. Прикључак МХЕ на електроенергетску мрежу

Веза МХЕ са дистрибутивном мрежом остварује се на напонском нивоу 35 kV. Ово решење је условљено снагом хидроелектране која износи око 1.620 kW/ 1.800 kVA.

При дефинисању начина прикључења хидроелектране на електроенергетску мрежу Електродистрибуције водило се рачуна о захтевима за овакву врсту објеката дефинисаним у Техничким препорукама бр. 16, као и у Правилима о раду Дистрибутивног система и Измена правила о раду Дистрибутивног система, издатим од стране ПД „Југоисток“.

МХЕ „Клење“ прикључиће се директно на планирани далековод 35 kV, с тим да се прикључак изведе у ћелији 35 kV. Условне прикључења МХЕ коначно ће дефинисати надлежна Електродистрибуција.

9.1.1.10. Разводно постројење са трансформацијом

Пласман произведене електричне енергије из МХЕ у дистрибутивну мрежу оствариће се на напонском нивоу 35kV, преко разводног постројења. Предвиђено је типско разводно постројење за унутрашњу монтажу са једним системом сабирница, састављено од 4 ормана 35kV. У ормане се уграђује одговарајућа опрема.

Постројење је типско састављено од пет слободностојећих лимених ормана. Диспозиција опреме у орману омогућава кабловски прикључак са доње стране ормана.

Предвиђене су следеће ћелије (ормани) :

- 2 трансформаторске ћелије (Н1 и Н2),
- 1 мерна ћелија (Н3),
- 1 ћелија трансформатора сопствене потрошње (Н4),
- 1 изводна (далеководна) ћелија (Н5).

Мерни трансформатори ће бити сувог типа (заливени епоксидним смолама).

Мерна група ће бити смештена у оквиру мерне ћелије 35 kV

9.1.2. Општи и посебни услови и мере заштите природног и културног наслеђа, животне средине и живота и здравља људи

9.1.2.1 Заштита од пожара

Ради заштите од пожара објекти морају бити реализовани према одговарајућим техничким противпожарним прописима, стандардима и нормативима:

- објекти морају бити реализовани у складу са Законом о заштити од пожара ("Сл. гласник РС", бр. 111/09);
- објектима мора бити обезбеђен приступ за ватрогасна возила у складу са Правилником о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређење платоа за ватрогасна возила у близини објекта повећаног ризика од пожара ("Сл. лист СРЈ", бр. 8/95);

- објекти морају бити реализовани у складу са Правилником о техничким нормативима за електричне инсталације ниског напона ("Службени лист СФРЈ", бр. 53 и 54/88 и 28/95) и Правилником о техничким нормативима за заштиту објеката од атмосферског пражњења ("Службени лист СРЈ", 11/96);
- изградња електроенергетских објеката и постројења, мора бити реализована у складу са Правилником о техничким нормативима за заштиту електроенергетских постројења и уређаја од пожара ("Службени лист СФРЈ", бр. 87/93), Правилником о техничким нормативима за заштиту нисконапонских мрежа и припадајућих трафостаница ("Службени лист СФРЈ", бр. 13/78) и Правилником о изменама и допунама техничких норматива за заштиту нисконапонских мрежа и припадајућих трафостаница ("Службени лист СФРЈ", бр. број 37/95);
- обезбедити потребну отпорност на пожар конструкције објекта (зидова, међуспратне таванице, челичних елемената...), сходно СРПС У.Ј1 240,
- предвидети употребу материјала и опреме за коју се могу обезбедити извештаји и атестна документација домаћих акредитованих лабораторија и овлашћених институција за издавање атеста,
- применити одредбе Правилника о техничким нормативима за пројектовање и извођење завршних радова у грађевинарству ("Сл. лист СФРЈ", број 21/90),
- обезбедити сигурну евакуацију употребом негоривих материјала (СРПС У.Ј1.050) у обради ентеријера и конструкцијом одговарајуће отпорности на пожар, постављањем врата са одговарајућим смером и начином отварања.

9.1.2.2. Утицај планског документа на животну средину

Према Закону о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр.135/04, 88/10) и Одлуке о изради Плана детаљне регулације мале хидроелектране "Клење" у Белој Паланци, коју је донела Скупштина општине Бела Паланка, не приступа се изради Стратешке процене утицаја на животну средину.

9.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

Просторним планом општине Бела Паланка ("Службени лист града Ниша", бр. бр.85/11) за ову предметну област дефинисана су Правила која се уграђују у овај План детаљне регулације.

Измене техничких података о опреми које су дате у Плану, а које настану у фази израде Пројекта за грађевинску дозволу, неће се сматрати изменом планских решења.

9.2.1. Преграда са преливом

Главна конструкција бране ће бити од армираног бетона, која се састоји од основне плоче и три бранска поља, те шљунчаног испуста формираног стубовима бране. Укупна ширина бране са стубовима ће бити 47,70 метара.

- Радни ниво у акумулацији 298,00 мнм.

Преградна конструкција:

- Хидрауличне клапнеширина=3 x13м, преградне висине 2,7 м,
- Темелни испуст2,5м x 2,0 м, са клапном 2,5 м x 0,6м,
- Дно корита изнад бране 295,0 мнм,
- Дно корита испод бране 293,50 мнм,

9.2.2. Рибља стаза

Рибља стаза је секцијског типа. Пројектована рибља стаза је ширине 3,0 м. Висина између секција 0,25 м, и дужина секција од 3 – 4 м. Преграде између секција имају облик широког слова V, тј. овај биокоридор имаће трапезоидни облик. Рибља стаза треба да премости разлику у нивоу од максимално 4,8 м. Биокоридор треба да буде опремљен и са цеви за вођење DN 200 мм. На свом крају усмерена је тако да млаз из цеви излази у правцу излаза из биокоридора. Дужина цеви је цца 65 м, а проток воде је цца 100 l/sec.

9.2.3. Комплекс мале хидроелектране

Грађевински објекти у саставу хидроелектране су машинска зграда са производним јединицама и монтажни простор.

9.2.3.1. Машинска зграда

Спратност објекта машинске зграде је П.

Машинска зграда је ширине до 16,5 м и дужине до 27,0 м у основи.

Ова грађевинска конструкција има три дела: улазну грађевину, салу у коме су смештени производни агрегати и излазни део на који се наставља излазна вада.

9.2.3.2. Улазна грађевина

Улазна грађевина је дужине 9,0 м, спољна дужина простора са агрегатима је 12,90 м.

9.2.3.3. Машинска сала

Простор у коме су смештени производни агрегати има унутрашњу ширину до 13,5 м и унутрашњу дужину 15,2 м.

9.2.3.4. Излазни део машинска зграде

Излазни део хидроелектране биће подељен на два излазна канала. Оба канала су ширине 6,60 м.

9.2.4. Приступни путеви

Приступна саобраћајница је ширине до 4,00 метара. Нивелета пута се креће од 299,90 мнм до 299,70 мнм, у зони преграде. Све саобраћајне површине градити за тежак моторни саобраћај.

Све саобраћајне површине градити за тежак моторни саобраћај.

9.2.5.1. Намена и начин коришћења парцеле

У зони комплекса мале хидроелектране дозвољена је изградња објеката који чине функционалну целину мале хидроелектране и одговарајући пратећи објекти.

9.2.5.2. Услови за формирање грађевинске парцеле

Грађевинска парцела за изградњу мале хидроелектране тј. преграда (брана) са пратећим објектима, машинска зграда са својом опремом и разводно постројење са трансформацијом обухвата парцеле 258 К.О. Клисуре и 2176, 1175, 1174, 1171/1 и 1171/3 К.О. Клење. Измене у грађевинском делу објекта, уређења корита и обала, као и проширење површина које захвата мала хидроелектрана, а у оквиру границе Плана, не сматра се изменом планског решења.

9.2.5.3. Положај објеката у односу на регулацију и у односу на границе грађевинске парцеле

Положај планираних објеката хидроелектране тј. преграда (брана) са пратећим објектима, машинска зграда са својом опремом и разводно постројење са трансформацијом је условљен технолошким и техничким решењем. У начелу од северне границе комплекса ка јужној граници парцеле распоред објеката је следећи:

- најјужније је приступни пут до саме машинске зграде, који се прикључује на постојећи атарски пут,
- следе, ка северу, пристуони плато око машинске зграде, објекти хидроелектране тј. машинска зграда са производним јединицама, монтажни простор и разводно постројења са трансформацијом.

Регулационе линије планираних интерних саобраћајница дате су графичким прилогом и проистичу из просторних условљености и потреба за оптималним коришћењем простора.

За опслуживање свих наведених објеката користиће се приступна саобраћајница, које треба да буду прорачунате за тежак моторни саобраћај.

9.2.5.4. Највећи дозвољени индекс заузетости или индекс изграђености грађевинске парцеле

Грађевинско подручје дефинисано је координатама тачака. У оквиру ових грађевинских подручја биће грађени само објекти у функцији МХЕ.

- Индекс заузетости парцеле не може бити већи од 80%;
- Индекс изграђености грађевинске парцеле: до 0,6.

9.2.5.5. Највећа дозвољена висина или спратност објекта

Спратност објекта је Р (приземље), а висина ће се одредити пројектом у зависности од функције и технолошких потреба.

Висина других објеката дефинисаће се пројектом, а условљена је типом уређаја.

9.2.5.6. Услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели

Поред наведених објеката на истој грађевинској парцели могућа је изградња објеката у функцији главног објекта.

9.2.5.7. Услови и начин обезбеђивања приступа парцели и простора за паркирање возила

Приступ локацији обезбеђује се преко приступне саобраћајнице која је дефинисана регулационим и нивелационим подацима.

9.2.5.8. Ограђивање парцеле

Постављање оградe није обавезно по граници парцеле, већ њену диспозицију усагласити са пројектом.

9.3. Правила за извођење радова

Радови на изградњи мале хидроелектране обухватају припремне, главне и завршне радове. У свим етапама се спроводе мере предвиђене прописима у вези заштите на раду, интерним правилницима извођача радова и упутствима инвеститора, испоручиоца опреме и надзорног органа. Све етапе радова се правовремено

пријављују надлежним службама, организацијама које су условиле надзор, органима локалне самоуправе и другим корисницима простора у комплексу хидроелектране.

9.3.1. Припремни радови

- Геодетски се позиционира и колчењем обележава траса, локације укрштаја са атарским путевима ,
- У сарадњи са надлежним предузећима верификују се сва, Пројектом за грађевинску дозволу евидентирана укрштања или критична приближавања другим инсталацијама и објектима,
- Дуж трасе у појасу ширине до 4,0 м изводи се иницијално рашчишћавање терена. Расчишћавањем се уклања висока вегетација и друге препреке које се не могу премостити.
- На основу извођачког пројекта организују се градилишта, пријем и размештај оперативе, грађевинског материјала и опреме

9.3.2. Услови за извођачке путеве и градилишта

За колски превоз опреме и делова инсталације хидроелектране користе се најкраћи прилази са јавних путева. По правилу за прилазе се користе саобраћајнице, пољски путеви и међне стазе.

Прелази преко поседа и формирање градилишта изван извођачког појаса је условљено претходном сагласношћу власника/корисника. У супротном, улазак у поседе се обезбеђује у оквиру извођачког појаса установљењем привремене службености пролаза/заузећа, на основу извођачког пројекта.

9.3.3. Урбанистички услови приближавања и укрштања планираних инфраструктурних система са другом инфраструктуром и објектима

9.3.3.1. Услови у односу на путеве и железницу

Приближавање и укрштање планираних инфраструктурних система са путевима или железницом обезбеђује се у складу са прибављеним условима, прописима и техничким нормативима.

9.3.3.2. Услови у односу на електроенергетску и телекомуникациону мрежу

За свако укрштање, приближавање или паралелно вођење планираних инфраструктурних система са другим електроенергетским и

телекомуникационим инсталацијама потребно је у склопу Пројекта за грађевинску дозволу, поред техничког решења обрадити и прорачун међусобног утицаја у различитим режимима и условима рада. На пројектно решење се обезбеђује сагласност предузећа надлежног за предметну инсталацију.

Уколико се прописани услови немогу испунити, инвеститор је у обавези да спроведе одговарајуће мере техничке заштите, укључујући и могућност измештања угрожених инсталација. Инвеститор сноси трошкове у случају демонтаже, привремених искључења и других интервенција на локалним инсталацијама. Извођач радова је у обавези да правовремено обавести надлежна предузећа о почетку и трајању радова, и по потреби обезбеди њихов надзор.

9.3.3.3. Услови у односу на пољопривредно, шумско и водно земљиште

Усклађивање извођачких и експлоатационих захтева и услова коришћења пољопривредног земљишта обезбеђује се у складу са Правилником, очувањем намене и функционалности преосталог дела обихваћених парцела, уз обавезу санирања или исплате наканде за причињену штету на земљишту и културама.

9.3.3.4. Услови на друге објекте

Планирана мала хидроелектрана нема икаквих додирних тачака са објектима Министарства одбране и нема посебних услова.

9.3.3.5. Услови заштите непокретних културних добара

Према подацима Завода за заштиту споменика културе из Ниша на планском подручју не постоје заштићена културна добра. Међутим, Инвеститор је у обавези да пријави почетак радова, и у случају наиласка на остатке културних добара обуставити радове и омогућити истраживање и дефинисање налаза, и друго.

9.3.3.6. Услови заштите природних добара

Према подацима Завода за заштиту природе Србије на предметном подручју нема евидентираних или заштићених природних добара.

Општи услови који се односе на заштиту природних и амбијенталних вредности спроводе се у оквиру мера заштите животне средине.

III ГРАФИЧКИ ПРИКАЗИ ПЛАНА

Графички део Плана детаљне регулације састоји се из графичких приказа постојећег стања и графичких приказа планираног стања.

лист 1 Граница плана	1 : 2500
лист 2 Регулационо-нивелациони план са аналитичко-геодетским елементима за обележавање и карактеристичним профилима	1 : 2500
лист 3 План мрежа и објеката инфраструктуре.....	1 : 2500

V ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

По доношењу план се доставља надлежној управи општине Бела Паланка, инвеститору RUWA ECO ENERGY d.o.o. Лоле Рибара 41,19320 Кладово и Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре.

Републичком геодетском заводу доставља се прилог регулационо-нивелационог решења улица и јавних површина са елементима за обележавање на геодетској подлози.

Текстуални део Плана се објављује у „Службеном листу града Ниша“, а План се у целости (текстуални и графички део) објављује у електронском облику и доступан је путем интернета.

Надзор над спровођењем Плана вршиће Општина Бела Паланка, надлежна Општинска управа.

План ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Града Ниша“.

Број: 011-27/2016-I
Бела Паланка,30.08.2016. године

ПРИВРЕМЕНИ ОРГАН ОПШТИНЕ БЕЛА ПАЛАНКА

Председник
Горан Миљковић, с.р.

3.

На основу члана 35. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС" број 72/09, 81/09 – исправка, 64/10 – одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 – одлука УС, 50/13 – одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14 и 145/14) и члана 27. Пословника о раду Привременог органа Општине Бела Паланка бр. 110-15/2016-I од 26.07.2016. године,

Привремени орган општине Бела Паланка, на седници од 22.08.2016. године, донео је

**ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
ДУХОВНОГ КУЛТУРНО-ОБРАЗОВНОГ
ЦЕНТРА „СВ.НИКЕТА РЕМЕЗИЈАНСКИ“
НА ПРОСТОРУ ВЛАШКА ПОЉАНА
У ОПШТИНИ БЕЛА ПАЛАНКА**

1. ОПШТИ ДЕО**1.1. Полазне основе**

На основу Одлуке о изради Плана детаљне регулације Духовног културно-образовног центра „Св.Никета Ремезијански“ на простору Влашка Пољана у Општини Бела Паланка („Службени лист Града Ниша“, бр. 26/2015 од 03.04.2015.), донете од стране Скупштине општине Бела Паланка на седници од 31.03.2015. приступа се изради Плана детаљне регулације Духовног културно-образовног центра „Св.Никета Ремезијански“ на простору Влашка Пољана у Општини Бела Паланка (у даљем тексту План).

Носилац израде плана је Општинска управа општине Бела Паланка.

План се израђује у циљу омогућавања реализације пројекта Духовног културно-образовног центра „Св.Никета Ремезијански“ на простору Влашка Пољана у Општини Бела Паланка, у складу са решењима из Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе Суве планине („Службени гласник РС“, бр. 55/12) и Просторног плана Општине Бела Паланка („Службени лист Града Ниша“ бр. 77/11).

У складу са Чланом 10. Одлуке о изради плана („Службени лист Града Ниша“, бр. 26/2015 од 03.04.2015.) обавезна је израда Стратешке процене утицаја на животну средину.

1.2. Правни и плански основ за израду плана

Правни основ израде Плана садржан је у одредбама Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09 – исправка, 64/10 – одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 –

одлука УС, 50/13 – одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14 и 145/14); Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС“, бр. 64/15) и другим законима и подзаконским актима који регулишу предметну област.

Плански основ израде Плана представља Просторни план подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Сува планина“ („Службени гласник РС“, бр. 55/12) и Просторни план Општине Бела Паланка („Службени лист Града Ниша“ бр. 77/11).

1.3. Извод из планских докумената вишег реда

Просторни план подручја посебне намене специјалног резервата природе Сува планина („Службени гласник РС“, бр. 55/12)

Подручје Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе Сува планина ("Службени гласник РС", број 42/10), у даљем тексту ППППН СРП Суве планине, обухвата подручје Суве планине за које је покренут поступак заштите као Специјалног резервата природе у складу са Законом о заштити природе. Према класификацији IUCN, подручје Суве планине је сврстано у IV категорију, односно подручје управљања стаништем/врстама у природи.

У административном смислу, подручје Просторног плана обухвата делове територија општина Гаџин Хан и Бела Паланка и градске општине Нишка Бања, и то:

(1) на територији општине Бела Паланка, десет целих катастарских општина (КО) Бежиште, Горња Коритница, Доња Коритница, Дивљана, Мокра, Космовац, Ново Село, Вргудинац, Топоница и Вета;

(2) на територији општине Гаџин Хан, 12 целих КО Велики Крчимир, Мали Крчимир, Велики Вртоп, Шебет, Калетинац, Сопотница, Горњи Душник, Миљковац, Ћелије, Чагровац, Јагличје, Копривница; и

(3) на територији градске општине Нишка Бања, две целе КО Горња Студена и Доња Студена;

односно 24 насељена места, у којима је 2002. године живело 4750 становника. Укупна површина подручја Просторног плана износи 31 860 ha. Највећи део подручја Просторног плана налази се на територији општине Бела Паланка 16 433 ha (51,58%), затим на територији општине Гаџин Хан 13 155 ha (41,29%), а најмањи део на подручју градске општине Нишка Бања 2 272 ha (7,13%).

У оквиру поглавља 2.3. *Општа концепција развоја подручја посебне намене – 4. Развој туризма*, наводи се да ће се туристичка

организација и уређење подручја примарно одвијати у оквиру туристичких локалитета: спортско-рекреативног центра „Бојанине Воде“; спортско-рекреативног центра „Дивљана“; дивљанског језера; сеоског-туристичког центра Горњи Душник и сеоског-туристичког центра Космовац. Усмеравање туристичких активности вршиће се уз поштовање тростепеног режима заштите у оквиру граница Специјалног резервата природе.

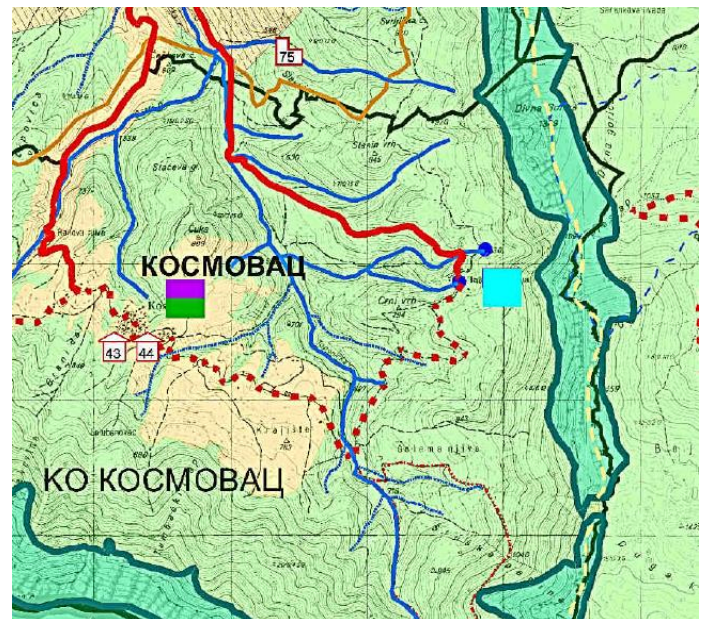
У поглављу 3.2.3. *Мрежа Насеља* планирано је се као сеоски туристички центри развијају Горњи Душник и Космовац.

Поглавље 3.3.2. *Туризам- Организација и уређење туристичких простора*

Туристичка организација и уређење подручја примарно ће се одвијати у оквиру туристичких локалитета: спортско-рекреативном центру „Бојанине Воде“; спортско-рекреативном центру „Дивљана“; дивљанском језеру; сеоско-туристичком центру Горњи Душник и сеоско-туристичком центру Космовац.

Сеоски туризам ће бити заснован на одређењу домаћинства која ће за ту врсту делатности исказати интересовање. Планира се претежно летња понуда, у свим насељима на подручју Просторног плана (III степен заштите СРП или ван СРП), укључујући производњу еко-хране, етно-занатских производа, интегрисана са ловним, риболовним, кружним путовањима и другим видовима планиране туристичке понуде сувопланинске области.

Планирани сеоски-туристички центри су: Горњи Душник и Космовац. Као посебан вид непосредне и посредне заштите и презентације материјалних и духовних вредности подручја, планирана је изградња Духовног културно-образовног центра Св. Никита Ремизијански, на простору засеока Влашка пољана у атару КО Космовац (слика 1). Поред предвиђеног, у овим насељима ће примарно бити уређење сеоских туристичких домаћинства, односно угоститељских објеката у домаћој радиности. Заштита посебних природних вредности које су дефинисане у Студији заштите СРП Сува планина, битне су за утврђивање режима коришћења, намену и могућности туристичког развоја на локалном и регионалном нивоу. С тим у вези, неопходно је поштовање тростепеног режима заштите у оквиру граница Специјалног резервата природе.

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СПЕЦИЈАЛНОГ РЕЗЕРВАТА ПРИРОДЕ СУВА ПЛАНИНА

РЕФЕРАЛНА КАРТА 3 ПРИРОДНИ РЕСУРСИ, ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ПРИРОДНИХ И КУЛТУРНИХ ДОБАРА

ДУХОВНИ КУЛТУРНО-ОБРАЗОВНИ ЦЕНТАР

Слика 1. Извод из Рефералне карте 3 - Природни ресурси, заштита животне средине и природних и културних добара

План детаљне регулације духовног културно-образовног центра „Св.Никета Ремезијански“ на простору Влашка пољана у Општини Бела Паланка доноси се за простор који се налази у режиму заштите III степена (слика 1) и за који су према ППППН СРП Сува планина, дефинисане дозвољене активности.

Поглавље 3.5. *Заштита животне средине, предела, природних и непокретних културних добара* - 3.5.2. *Заштита природних добара и предела*

На подручју Специјалног резервата природе "Сува планина", установљавају се режими заштите I, II и III степена.

Режим заштите III степена

Зона заштите III степена површине 18 358 ha (85,97%) дефинисана је границама које истовремено представљају и границе специјалног резервата природе Сува планина, изузимајући зоне заштите I и II степена. На подручју режима заштите III степена прописују се забране које се односе на целокупно подручје Специјалног резервата природе.

У режиму III степена заштите природе дозвољава се:

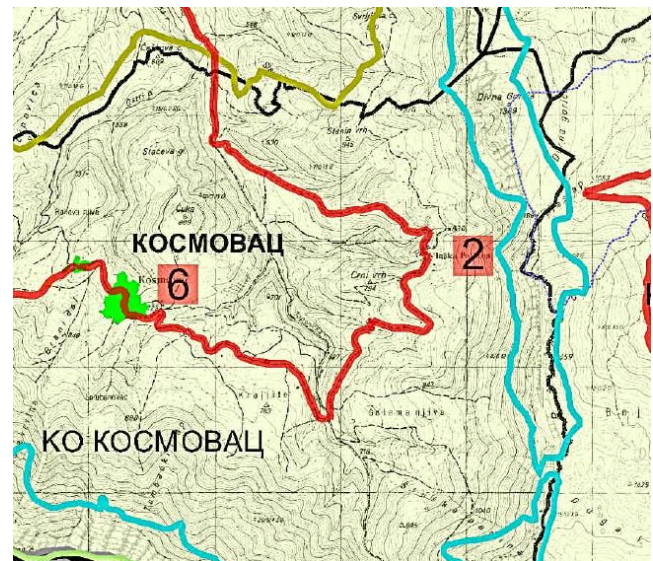
- изградња објеката који су у функцији презентације природног добра: визиторски центар, улазни пункт, образовни пункт;
- изградња саобраћајне и друге инфраструктуре предвиђене Просторним планом;
- изградња и уређење у оквиру грађевинских подручја туристичких локалитета: Скијалишта Бојанине воде, Влашке Пољане, Спортско-рекреативног центра Дивљана, туристичког комплекса у КО Горњи Душник;
- изградња стамбених и пратећих објеката у оквиру грађевинских подручја сеоских насеља под условима из поглавља 4.2.4. Правила грађења на грађевинском земљишту-А) Правила грађења стамбених објеката;
- изградња смештајних објеката у руралном туризму у оквиру грађевинских подручја свих насеља на подручју III зоне заштите, под условима из поглавља 4.2.4. Правила грађења на грађевинском земљишту- В) Правила грађења објеката руралног туризма;
- изградња објеката у функцији привреде у оквиру грађевинског подручја насеља Горњи Душник, под условима из поглавља 4.2.4. Правила грађења на грађевинском земљишту- Г) Правила грађења привредних објеката.
- изградња енергетских објеката из обновљивих извора енергије под условима из поглавља 4.3. Правила уређења и изградње за инфраструктурне системе и објекте-4.3.3. Енергетска инфраструктура.

У поглављу 5.4. *Смернице за израду урбанистичких планова и друге развојне документације за подручје плана - 5.4.1. Начин спровођења просторног плана*, под тачком 5, наводи се да ће се Просторни план спроводити разрадом Просторног плана израдом планова детаљне регулације:

2) Влашка Пољана (комплекс верског туризма);

7) Саобраћајница:

- планираних државних путева, након израде Генералног пројекта са претходном студијом оправданости;
- планираних општинских путева: део кружног туристичког пута од Малог Крчимира до Колиба; Ћелије-Крст; део кружног туристичког пута Ћелије-Јагличје-Копривница-Доња Студена; Доња Студена – Банцарево; Бојанине воде – Плоче; део кружног туристичког пута Бојанине воде-Космовац-Влашка Пољана; део кружног туристичког пута од Топонице до Влашке Пољане; део кружног туристичког пута Топоница-Вргудинац; део кружног туристичког пута Ново Село-Мокра; део кружног туристичког пута Мокра-Преслап-Мало Коњско до укључења у општински пут код Манастира Св. Димитрија; део кружног туристичког пута Мало Коњско-Велико Коњско-Колибе-Јечмиште-Бежиште;

ПРОСТОРНИ ПЛАН
ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
СПЕЦИЈАЛНОГ РЕЗЕРВАТА ПРИРОДЕ
СУВА ПЛАНИНА

РЕФЕРЕНА КАРТА 4
КАРТА СПРОВОЂЕЊА

2

ПДР ВЛАШКА ПОЉАНА

Слика 2: Извод из Рефералне карте 4 – Карта спровођења, ППППН СРП Сува планина

Просторни план Општине Бела Паланка („Службени лист Града Ниша“ бр. 77/11)

Поглавље 2.1.5. Просторни развој туризма, организација и уређење туристичких и рекреативних простора

Сеоски туризам ће бити заснован на опредељењу домаћинства која ће за ту врсту делатности исказати интересовање. За развој сеоског туризма основу представљају сеоска домаћинства – куће амбијенталног стила са традиционалном кухињом домаћих производа из пољопривредне и сточарске производње поседа домаћинства. Поред понуде садржаја боравка ова домаћинства могу да буду снабдевачи здравом храном. Планира се целогодишња понуда, посебно у насељима Космовац, Топоница, Вета, Мокра, Дивљана, Горња и Доња Коритница, Бежиште, Градиште, Црнче и др. За афирмацију сеоског туризма потребно је: организовати обуку сеоских домаћинства за бављење сеоским туризмом (предавања, курсеви, искуства страних земаља, професионално обављање улоге угоститеља и др.); формирати туристичке пунктове у селима која ће се бавити овим видом туризма и повезати их са Туристичком организацијом Беле Паланке и дримом ТО из Региона; и интензивирати изградњу неопходне инфраструктуре на одабраним локацијама туристичких пунктова.

Због велике површине коју заштићена природна добра заузимају на територији општине Бела Паланка, екотуризам у дугорочном сагледавању туристичког развоја Општине посебно треба афирмисати. С тим у вези предвиђа се реконструкција једног броја постојећих и изградња нових објеката као еко-кућа (ecolodge) у оквиру грађевинске површине насеља која се налазе на територији заштићених природних добара (Космовац, Градиште, Црнче и деловима Доње и Горње Коритнице).

3.0. Имплементација

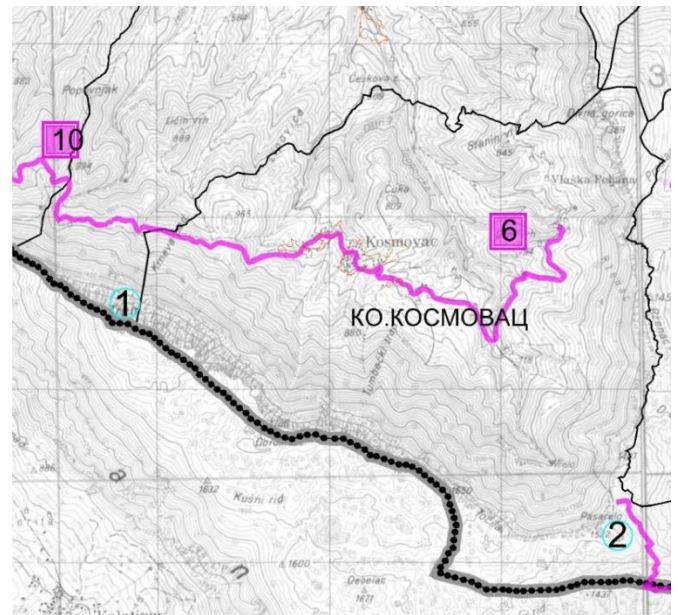
3.1. Смернице за спровођење просторног плана

Просторни план спроводиће се разрадом Просторног плана изградом планова детаљне регулације (тачка 6):

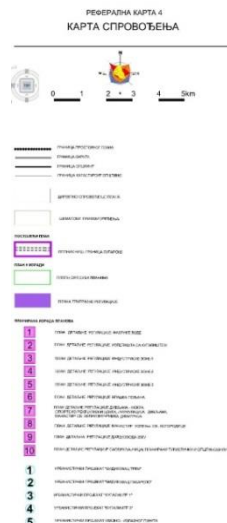
6. Влашка Пољана (комплекс верског туризма);

10. Планирани општински пут (део кружног туристичког пута) од Топонице до Влашке Пољане;

11 Планирани општински пут (део кружног туристичког пута) од Бојаниних вода до Космовца;

ОПШТИНА БЕЛА ПАЛАНКА
ПРОСТОРНИ ПЛАН
ОПШТИНЕ БЕЛА ПАЛАНКА

6

ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ВЛАШКА ПОЉАНА

Слика 3: Извод из Просторног плана општине Бела Паланка, Реферална карта 4: Карта спровођења

1.4. Циљ израде плана

Циљ израде плана је привођење простора намени односно изградња духовног културно-образовног центра са пратећим садржајима. Планом се у оквиру обухвата одређују и разграничавају јавне површине, утврђује намена земљишта и правила уређења и грађења у складу са решењима Просторног плана подручја посебне намене СРП „Сува планина“ и Просторног плана

Општине Бела Паланка и правцима и коридорима за саобраћајну и другу инфраструктуру; и дефинише начин реализације планираних садржаја.

1.5. Опис обухвата плана

Планом се разрађује подручје од око 10ha у источном делу КО Космовац у Општини Бела Паланка. Прелиминарна граница Плана обухвата катастарске парцеле: бр. 622, 621, 309, 306, 307, 308, 3225, 282, 283, 284, 276, 278, 279, 280 и 281 КО Космовац, Бела Паланка.

Подручје плана одређено је границама катастарских парцела. Граница плана почиње на тремеђи парцела бр. 299, 621 и 3211 (постојећи некатегорисани пут који не улази у подручје плана), наставља према истоку јужном границом к.п.бр. 621 и 622, затим се ломи ка северу и наставља источном границом к.п.бр. 622 до тачке у којој се граниче к.п.бр. 622, 623, 628и 629. Овде се граница ломи и наставља према западу северним границама к.п.бр. 622 и 621. На тремеђи к.п.бр.621, 629 и 309 граница се ломи и наставља према северу источном границом к.п.бр. 309, затим настаља јужним границама к.п.бр. 308, 307 и 3225 до тремеђе к.п. бр. 3225, 647 и 642 где скреће ка северозападу, односно западу дуж границе к.п.бр. 3225 до тремеђе к.п. бр. 3225, 283 и 3222. Овде се граница ломи и наставља према северу источним границма к.п.бр. 283, 282, 279 и 278. На тремеђи к.п.бр. 278, 276 и 277, граница скреће ка североистоку и даље наставља дуж југоисточне, североисточне, северне и западне границе к.п.бр.276 до тачке у којој се граниче к.п.бр. 276, 278, 279 и 273. Овде се граница ломи ка истоку северном границом к.п.бр. 279 и 280, затим наставља према југу источним границама к.п.бр.280 и 281 и даље према југоистоку југозападном границом к.п.бр. 281 и 282. Од тачке у којој се граниче к.п.бр. 282, 283, 284 и 285 граница наставља дуж северозападне и западне границе к.п.бр.284. на тремеђи к.п.бр. 284, 308 и 287 граница скреће ка западу дуж северне границе к.п.бр. 308 и 306, затим се ломи ка југу дуж источне границе к.п.бр. 306 и 309 до тремеђе к.п.бр.309, 621 и 299 и наставља према југу источном границом к.п.бр. 621 до почетне тачке границе планског подручја.

1.6. Опис постојећег стања, начина коришћења простора и основних ограничења

Подручје Плана налази се у источном делу КО Космовац у општини Бела Паланка. Планско подручје се налази на 900-1000 m надморске висине, удаљено 4-5 km од најближих насеља Космовац и Топоница. Положај локације изван насељеног места, али на релативно малом

растојању од насеља, чини га погодним за изградњу духовног културно-образовног центра.

Подручје плана налази се на простору који је Уредбом о проглашењу Специјалног резервата природе „Сува планина“ („Службени гласник РС“, бр. 72/2015) стављен под заштиту као специјални резерват природе I категорије подручје међународног и националног, односно изузетног значаја. Планско подручје обухваћено је режимом заштите III степена. Такође простор се налази у обухвату еколошки значајног подручја Републике Србије „Сува планина“.

На подручју у обухвату Плана нема изграђених објеката саобраћајне инфраструктуре који би били у функцији приступа духовном културно-образовном центру. Приступ планском подручју могућ је преко катастарских општина Вргудица и Топоница (планирани општински пут (део кружног туристичког пута) од Топонице до Влашке Пољане; из ППО Бела Паланка) и некатегорисаног пута који се налази уз границу плана (к.п.бр.3211, КО Космовац) који је као некатегорисани пут изграђен пре доношења прописа о изградњи објеката. С обзиром на стање саобраћајне инфраструктуре, потребно је уређење приступне саобраћајнице.

У обухвату предложене границе Плана налази се: пољопривредно земљиште (културе: пашњак 4-8. класе и њива 8. класе), шумско земљиште (култура: шума 6. класе) и остало земљиште (култура: камењар). На простору предложеног обухвата Плана вегетацију чини самоникла вегетација.

На подручју у обухвату Плана и на околном простору нема изграђених објеката и не постоји изграђен систем за снабдевање водом за пиће и систем канализационе мреже

На подручју обухвата Плана и ближем окружењу нема изграђене инфраструктурне мреже преносног и дистрибутивног система електричне енергије, изграђених објеката телекомуникација и телефонских мрежа, као ни објеката гасоводне и топловодне инфраструктуре.

На планском подручју нема утврђених непокретних културних добара. Актом о условима чувања, одржавања и коришћења и утврђеним мерама заштите културних добара, предвиђају се мере које се морају спроводити уколико се у току грађевинских и других радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, а које ће бити уграђене у текст Плана.

Подручје Плана налази се на подручју Специјалног резервата природе „Сува планина“, у делу за који је предвиђен режим заштите III степена. Такође простор се налази на подручју националне еколошке мреже „Сува планина“. Сува планина се налази на списку Инвентара објеката

геонаслеђа Србије из 2005. и 2008. године као значајан облик флувијалног рељефа.

Највећи део земљишта у обухвату плана припада приватним власницима, а мањи део земљишта се води на Републику Србију (к.п. бр. 3225 - пољопривредно земљиште).

Основна ограничења планског обухвата везана су за позицију у оквиру режима заштите III степена Специјалног резервата природе Сува планина.

Поред ограничења које подразумева заштита III степена, друго значајно ограничење представља непостојање саобраћајне и друге инфраструктуре неопходне за функционисање центра и осталих садржаја у планском обухвату.

Имајући у виду постојеће стање, положај планског подручја у режиму заштите III степена оквиру СРП „Сува планина“, као и планиране намене, може се закључити да ће уз примену одговарајућих мера заштите животне средине и израду Стратешке процене утицаја Плана на животну средину квалитет параметара животне средине остати очуван, а све у складу са основним принципима одрживог развоја посматраног подручја.

1.7. Списак институција од којих су потраживани услови и подаци од значаја за израду Плана

У складу са Чланом 45а Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09 – исправка, 64/10 – одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 – одлука УС, 50/13 – одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14 и 145/14), Општинска управа општине Бела Паланка се са захтевом за издавање услова и података од интереса за израду Плана обратила следећим надлежним институцијама:

<p>ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ И ИЗГРАДЊУ ОПШТИНЕ БЕЛА ПАЛАНКА <u>18 310 Бела Паланка</u> Српских владара 60</p>	<p>МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА СЕКТОР ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ - Одсек за превентивну заштиту - <u>18 300 Пирот</u> Краљевића Марка 33</p>
<p>СЛУЖБА ЗА КАТАСТАР НЕПОКРЕТНОСТИ <u>18 310 Бела Паланка</u> Српских владара 60</p>	<p>РЕПУБЛИЧКИ ГЕОДЕТСКИ ЗАВОД <u>11 000 Београд</u> Булевар војводе Мишића 39</p>

<p>ОПШТИНСКА УПРАВА ОПШТИНЕ БЕЛА ПАЛАНКА <u>18 310 Бела Паланка</u> Војда Карађорђа 28</p>	<p>ЈКП КОМНИС <u>18 310 Бела Паланка</u> Српских владара 51</p>
<p>ПРИВРЕДНО ДРУШТВО ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ЈУГОИСТОК Д.О.О. НИШ Електродистрибуција Пирот - Пословница Бела Паланка <u>18 310 Бела Паланка</u> Српских владара 101</p>	<p>ТЕЛЕКОМ СРБИЈА - ДИРЕКЦИЈА ЗА ТЕХНИКУ Извршна јединица Ниш/Прокупље/Пирот Служба за планирање и инжењеринг <u>18 000 Ниш</u> Војда Карађорђа 11</p>
<p>ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ СРБИЈЕ Радна јединица у Нишу <u>18 000 Ниш</u> Војда Карађорђа 14/II</p>	<p>ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ НИШ <u>18 000 Ниш</u> Добричка 2</p>

2. ПЛАНСКИ ДЕО

2.1. Правила уређења

2.1.1. Опис и критеријуми поделе планског подручја на урбанистичке зоне

Планирано грађевинско подручје обухвата цело планско подручје површине 9,6 ха, чији је обухват приказан на графичком прилогу *Карта 1. Граница плана.*

Планско подручје ће се развијати у складу са наменом дефинисаном називом плана – духовни културно-образовни центар и у складу са потенцијалима за развој туризма препознатим у плановима вишег реда. Планско подручје се приступним путем повезује на постојећи некатегорисани пут који тангира планско подручје са јужне стране.

Анализом свих постојећег стања и планираних садржаја предложена је подела простора на две зоне:

А – Зона духовног културно-образовног центра; и

Б – Зона етно туризма и угоститељства.

За цело планско подручје биће дата правила уређења и грађења за директно спровођење. Поједини делови планског подручја могу се разрађивати урбанистичким пројектом, у

зависности од процене надлежног органа Општинске управе, односно инвеститора.

2.1.2. Концепција уређења урбанистичких зона

А – зона духовног културно-образовног центра (површине 3,06 ha), простире се у северном делу планског обухвата и намењена је првонствено изградњи храма Св. Никета Ремезијански са звоником и конаком. Уређење простора унутар ове зоне дефинисано је у складу са доминантном наменом – култура и образовање. Од пратећих садржаја уз храм планирају се радионице за старе занате, отворена школа веронауке и други садржаји компатибилне намене који заједно чине целину – духовни културно-образовни центар. Поред ових објеката планирају се и помоћни објекти неопходни за функционисање центра: каптажа за санитарну и техничку воду и ПП резервоар.

У западном делу зоне А планира се простор за соларне панеле и стубну трафо станицу за потребе снабдевања електричном енергијом.

У јужном делу зоне А, према зони Б, планира се парковска површина која представља улазни део зоне А и разграничење између две зоне чије се функције битно разликују.

Зона духовног културно-образовног центра реализоваће се фазно, при чему прва фаза подразумева изградњу приступног пута и изградњу Храма са конаком и објеката неопходних за функционисање објекта, док се пратећи садржаји планирају као друга фаза реализације.

Б – Зона етно туризма и угоститељства (површине 6,61ha) обухвата јужни део планског подручја који се ослања на постојећи некатегорисани пут. Планом се у оквиру ове зоне предвиђају туристички, угоститељски и рекреативни садржаји. Туристички и угоститељски садржаји се планирају у делу простора уз приступни пут, док се рекреативни садржаји планирају у источном делу зоне Б. Шири спектар намена у оквиру зоне Б пружа могућност за улагања приватних инвеститора и развој планског и ширег подручја.

2.1.3. Опис детаљне намене површина и објеката и могућих компатибилних намена са билансом површина

Саобраћајне површине – приступни пут

Доминантна намена (60-100% заступљености): јавне површине за колски и пешачки саобраћај.

Допунска намена (до 40% заступљености): мреже и објекти комуналне и друге јавне инфраструктуре

Саобраћајне површине уређиваће се према условима надлежних предузећа и према правилима дефинисаним у делу 2.1.4.

Урбанистички и други услови за уређење и изградњу површина и објеката јавне намене и мрежа саобраћајне и друге инфраструктуре са условима за прикључење

Духовни – културно образовни центар

Доминантна намена (51-70% заступљености): Култура, образовање

Допунска намена (30-49% заступљености): становање у функцији доминантне намене, занатство, објекти инфраструктуре у функцији доминантне намене, интерне саобраћајнице, мирујући саобраћај, пешачки саобраћај.

Соларни панели и трафо станица

Доминантна намена (40-70% заступљености): обновљиви извори енергије, инфраструктурни објекти.

Допунска намена (30-60% заступљености): трговина, угоститељство, паркинг простор.

Парковско зеленило

Доминантна намена (90-100% заступљености): уређено зеленило.

Допунска намена (до 10% заступљености): трговина, угоститељство, паркинг простор.

Туризам и угоститељство

Доминантна намена (60-100% заступљености): туризам и угоститељство

Допунска намена (до 40% заступљености): пословање, комерцијалне услуге, занатске услуге, трговина, спорт и рекреација, објекти инфраструктуре у функцији доминантне намене, интерне саобраћајнице, мирујући саобраћај.

Спорт и рекреација

Доминантна намена (60-100% заступљености): спорт и рекреација

Допунска намена (до 40% заступљености): трговина, угоститељство, услужне делатности, здравство, објекти инфраструктуре у функцији доминантне намене, интерне саобраћајнице, мирујући саобраћај.

Табела 1: Биланс површина

	ПОВРШИНА (ha)	% ЗОНЕ	% ПЛАНА
ГРАЂЕВИНСКО ПОДРУЧЈЕ/ОБУХВАТ ПЛАНА	9.67	100.00	100.00
Саобраћајне површине - приступни пут	0.22	2.23	2.23
Урбанистичка зона А	3.06	100.00	31.62
Саобраћајне површине - приступни пут	0.10	3.4	1.07
Духовни културно-образовни центар	2.12	69.29	21.91
Соларни панели и трафо станица	0.36	11.93	3.77
Парковско зеленило	0.47	15.37	4.86
Урбанистичка зона Б	6.61	100.00	68.36
Саобраћајне површине - приступни пут	0.112	1.7	1.16
Туризам и угоститељство	4.50	68.08	46.53
Спорт и рекреација	2.00	30.26	20.68

2.1.4. Урбанистички и други услови за уређење и изградњу површина и објеката јавне намене и мрежа саобраћајне и друге инфраструктуре са условима за прикључење

Изградња нових инфраструктурних система, као и комунално опремање и уређивање планираног комплекса вршиће се у складу са важећим законским прописима који регулишу ову област.

Сви објекти планираних намена морају бити изграђени у складу са важећим законским прописима. При пројектовању и грађењу објеката као и прилаза до њих обавезно се придржавати важећег Правилника о техничким стандардима приступачности.

2.1.4.1. Саобраћајна инфраструктура

На подручју у обухвату Плана нема изграђених објеката саобраћајне инфраструктуре који би били у функцији приступа духовном културно-образовном центру. Приступ планском подручју могућ је преко катастарских општина Вргудица и Топоница (планирани општински пут (део кружног туристичког пута) од Топонице до Влашке Пољане; из ППО Бела Паланка) и некатегорисаног пута који се налази уз границу плана (к.п.бр.3211, КО Космовац) који је као некатегорисани пут изграђен пре доношења прописа о изградњи објеката.

Планом је дефинисан приступни пут до комплекса, који уједно представља колско-пешачки пролаз кроз сам комплекс. Приступни пут је ширине 3,50 m и има улазно-излазну функцију, и уједно и противпожарни пут и елементи пута одговарају несметаном проласку комуналног и

противпожарног возила. Приступни пут је унутар комплекса намењен несметаном проласку возила за изградњу и одржавање објеката. Промена ширине пута у току израде техничке документације, а у оквиру граница планског подручја, не представља измену Плана.

2.1.4.2. Комунална инфраструктура

Изградња нове комуналне инфраструктуре, комунално опремање и уређивање комуналних површина вршиће се у складу са важећим законским прописима који регулишу ову област.

2.1.4.3. Електроенергетска инфраструктура

На подручју обухвата Плана и ближем окружењу нема изграђене инфраструктурне мреже преносног и дистрибутивног система електричне енергије.

Корисници у захвату Плана снабдеваће се електричном енергијом из стубне трафостанице ТС 10/04 kV, снаге 100 kW, која је планирана у западном делу, а која ће се алтернативно снабдевати енергијом са планираних соларних поља у западном делу планског подручја. Ради стварања услова за прикључење на дистрибутивни енергетски систем потребно је изградити прикључни 10kV вод са везом на најближи стуб 10kV вода Топоница - Космовац.

2.1.4.4. Телекомуникациона инфраструктура

На подручју обухвата Плана и ближем окружењу нема изграђене телекомуникационе инфраструктурне мреже.

На планском подручју је планирано коришћење мобилне телефоније као вид телефонске комуникације.

2.1.4.5. Гасификација и топлификација

На подручју обухвата Плана и ближем окружењу нема изграђене гасификационе и топлификационе инфраструктуре.

На предметном подручју није планирана изградња гасовода и припадајуће гасоводне инфраструктуре. Не планира се ни изградња топловода са припадајућим инфраструктурним објектима.

2.1.4.6. Водоводна инфраструктура

На планском подручју не постоји изграђен систем за снабдевање водом за пиће.

Развој водоснабдевања у планском периоду ослањаће се на снабдевање из природних извора, каптирањем воде и из бушених бунара за које је потребно одобрење за извођење радова. За потребе техничке и технолошке воде користитиће се подземна вода.

2.1.4.7. Канализациона инфраструктура

На подручју Плана не постоји изграђен систем канализационе мреже. Корисници ће бити оријентисани на локалне системе у виду септичких водонепропусних јама.

2.1.5. Регулационе линије јавних површина и грађевинске линије

Површине јавне намене

Површина јавне намене је једино општински пут који тангира планско подручје са јужне стране.

Закон о планирању и изградњи

Члан 2, став1, тачка 22а): објекти јавне намене су објекти намењени за јавно коришћење и могу бити објекти јавне намене у јавној својини по основу посебних закона (линијски инфраструктурни објекти, објекти за потребе државних органа, органа територијалне аутономије и локалне самоуправе итд.) и остали објекти јавне намене који могу бити у свим облицима својине (болнице, домови здравља, домови за старе, објекти образовања, отворени и затворени спортски и рекреативни објекти, објекти културе, саобраћајни терминали, поште и други објекти).

Члан 2, став1, тачка 26) линијски инфраструктурни објекат јесте јавни пут, јавна железничка инфраструктура, електроенергетски вод, нафтовод, продуктовод, гасовод, објекат висинског превоза, линијска инфраструктура електронских комуникација, водоводна и канализациона инфраструктура и сл. који може бити надземни или подземни, чија изградња је предвиђена одговарајућим планским документом;

У регулационом појасу улица (путева) није дозвољена изградња објеката, изузев објеката и мреже саобраћајне и комуналне инфраструктуре.

Површине остале намене

За површине остале намене изградња планираних објеката дозвољена је у оквиру грађевинских линија и према правилима уређења и грађења утврђених овим Планом.

2.1.6. Нивелационе коте улица и површина јавне намене

Нивелационе коте раскрсница улица и површина јавне намене дате су на графичком прилогу 6. Саобраћајно решење, урбанистичка регулација и нивелациони план.

2.1.7. Попис парцела и опис локација за јавне површине, садржаје и објекте

Разграничење јавних површина од површина остале намене, у складу са планираном наменом и начином коришћења простора, извршено је утврђивањем граница јавних површина, које одређују регулационе линије приступне саобраћајнице дефинисане координатама преломних тачака у графичком прилогу 6. Саобраћајно решење, урбанистичка регулација и нивелациони план.

Табела 2. Попис парцела за јавне површине, садржаје и објекте

Катастарска парцела/део парцеле	Јавна површина/садржај/објекат
Делови к.п. бр. 3211, КО Космовац	Приступни пут

2.1.8. Степен комуналне опремљености грађевинског земљишта по урбанистичким целинама потребан за издавање локацијских услова и грађевинске дозволе

Комунална опремљеност грађевинског земљишта подразумева изградњу објеката комуналне инфраструктуре и изградњу и уређење површина јавне намене.

У циљу обезбеђења услова за реализацију планираних садржаја у обухвату плана неопходно је обезбедити приступ јавној саобраћајној површини која је изграђена или планом предвиђена за изградњу. Минимални степен комуналне опремљености потребне за издавање локацијских услова и грађевинске дозволе подразумева решење снабдевања водом, одвођења отпадних вода и снабдевања електричном енергијом.

Планско подручје је у потпуности инфраструктурно неопремљено. Инвеститор преузима обавезу изградње недостајуће инфраструктуре, односно обезбеђивања снабдевања електричном енергијом и водом за пиће, и третмана отпадних вода и чврстог комуналног отпада на санитарно прихватљив начин, у сарадњи са надлежним комуналним предузећем.

2.1.9. Зелене површине

У складу са општом концепцијом организације уређења и коришћења простора у комплексу који се Планом разрађује, подизање нових зелених површина планира се на површинама за рекреацију, туризам и угоститељство.

1. Уређене рекреационе површине и површине за спорт

Концепција пејзажног решења је условљена карактером и наменом овог простора. Отворени травни простори биће допуњени садњом дрвећа и шибља, различитим по величини - жбунасте групе и солитерни примерци биљака.

Композиције зеленила изоловаће игралишта од извора прашине и биће идеална заштита од ветра и претерано јаког сунца у летњем периоду. У вези са овим не треба допустити уситњавање зелених површина и њихову оптерећеност већим бројем врста дрвећа и шибља. Важан сегмент у парковском и рекреативном комплексу је и травњак, а у високом проценту биће жбунасте врсте које подносе резивање (бордурно зеленило), као што су: шимшир, форзиција Балканска, Европска курика (*Vixus sempervirens*, *Forsythia europea*, *Evonymus europea*).

2. Пратеће зеленило у оквиру зона етно туризма и угоститељства

У оквиру парцела потребно је планирати површине за зеленило. Ове површине планирати као апсорпционе појасеве за заштиту околине, али и као спољну заштиту објеката унутар комплекса као и између појединих групација или објеката појединачно. У зонама делатности пожељно је пратеће зеленило унутар комплекса од четинарских врста као што су: *Picea omorica*, *Picea pungens*, *Picea abies.*, или озелењавање високим лишћарима, као што су: *Acer platanoides*, *Tilia cordata*, *Acer pseudoplatanus*, *Fraxinus excelsior* "Globosa", *Platanus x acerifolia*.

Парк- чини значајан масив система зеленила у комплексу и служе за одмор и рекреације становништва у насељу заведемо паркови. Планирану парковску површину потребно је обликовати на принципима пејзажног уређења, због чега је потребно израдити

урбанистичке пројекте. Поред декоративне парковске вегетације, парковског мобилијара и елемената партене архитектуре (стазе, одморишта, фонтане и сл.), парк треба да у ограниченом обиму садрже терене за игру деце и пратеће услужне објекте.

Треба да задовоље следеће услове:

- најмање 80% површина под зеленилом
- стазе треба да заузму до 20%

површине

-норматив за парковске површине унутар насеља је 60м² слободног простора по становнику,.

Зонирањем се могу издвојити следеће функционалне зоне:

- миран одмор и шетња,
- дечја игралишта за предшколски узраст.

У оквиру парковских површина не могу се градити објекти чија је функција супротна основној функцији парка.

Густина садње дрвећа у зависности од димензије крошње:

Пречник крошње	Растојање између стабала
3-5м	5 м
5м	6м
6м	7м
9-10 м	8-10
10-15 м	10-15м
При формирању леја у зависност од врсте	2-12м
На слободним површинама и у масивима	3-10м

Предлог неких врста из мноштва, које би могле наћи своју примену у парковском типу зеленила:

- Високи и средње високи лишћари:
- Acer pseudoplatanus* (јавор),
- Fraxinus excelsior* (јасен),
- Sophora japonica* (софора),
- Celtis australis* (копривић),
- Quercus rubra* (црвени храст),
- Quercus robur* (лужњак),
- Castanea sativa* (питоми кестен),
- Betula alba* (бреза),
- Platanus acerifolia* (платан),
- Tilia sp.* (липа),

Robinia pseudoacacia (багрем),
Gleditschia triacanthos (гледичија) итд.
Нижи лишћари:
Laburnum anagiroides (зановет, златна
киша),
Acer palmatum, A. ginala (јавори),
Catalpa bignonioides (каталпа),
Cercis siliquastrum (јудино дрво),
Rhus sp. (рј) итд.

Жбунасте врсте и форме лишћара:
Forsythia sp.
Spirea sp. (суручица),
Jasminum sp. (јасмин),
Berberis sp.
Cotoneaster sp. (дуњарица),
Hibiscus syriacus (сиријска ружа) итд.
Високи четинари:
Abies alba, A. concolor (јела),
Picea omorica (Панчићева оморика),
Cedrus atlantica, C. deodara (кедар),
Larix sp. (ариш),
Pinus nigra (црни бор) итд.
Средње високи и нижи четинари:
Chamaecyparis sp. (пачемпреси),
Cupressus sp. (чепреси),
Juniperus sp. (клеке),
Taxus sp. (тисе),
Thuja sp. (тује) итд.
Зимзелено жбуње, ниске, и полегле

форме:

Berberis sp.,
Viburnum sp. (шимшир),
Cotoneaster sp. (дуњарица),
Ilex aquifolium (божиковина),
Ruscus aculeatus sp. (ватрени трн),
Juniperus horizontalis (пузеће клек) итд.

2.1.10. Општи и посебни услови и мере заштите природног и културног наслеђа, животне средине и живота и здравља људи

2.1.10.1. Мере заштите културних добара и заштићених природних целина

Мере заштите културних добара

На простору у обухвату плана нема евидентираних културних добара.

Уколико се у току извођења грађевинских и других радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, извођач радова је дужан да обавести надлежни Завод за заштиту споменика културе и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен. Ако постоји опасност од оштећења археолошког локалитета или предмета, Завод за заштиту споменика културе Ниш привремено ће обуставити радове

доке се не утврди да ли је односна непокретност или ствар културно добро или није. Инвеститор објеката једужан да обезбеди средства за истраживање, заштиту, публикување и излагање добра које ужива претходну заштиту које се откријњ приликом изградње инвестиционог објекта – до предаје добра на чување овлашћеној установи заштите.

Мере заштите природних целина

Заштита природних добара и предела обезбеђује се:

- актом о заштити природних добара,
- коришћењем и унапређивањем на начин који омогућава трајно очување и побољшање стања у складу са Закон о заштити природе (Сл.гласник РС бр.36/2009 и 88/2010. год.),
- забраном активности којима се угрожава капацитет животне средине, природна равнотежа, биодиверзитет, хидрографске, геоморфолошке, геолошке и пејзажне вредности.

На подручју Специјалног резервата природе "Сува планина", као континуалног природног добра у смислу заштите, одржавања, уређивања и развоја природног добра, забрањује се:

- изградња индустријских, инфраструктурних, хидротехничких и других објеката привредне делатности, чији рад и постојање могу изазвати неповољне промене квалитета земљишта, вода, ваздуха, живог света, лепоте предела, културних добара и њихове околине, осим оних који су већ у изградњи;
- промена намена површина, а посебно пољопривредних површина изузев промена које проистичу из планских докумената;
- градња стамбених, економских помоћних објеката пољопривредних домаћинстава и викенд објеката изван грађевинских подручја утврђених посебним планским и урбанистичким документима, односно градња објеката пољопривредних домаћинстава изван постојећих грађевинских парцела до доношења тих докумената;
- површинска експлоатација минералних и неминералних сировина;
- формирање примарних и секундарних јаловина, пепелишта, депонија комуналног и другог отпада и вишкова земље са откопа на заштићеном подручју;
- вршење било каквих радова на просторима који су означени као геонаслеђе уколико они нису у функцији њиховог уређења;

- узимање фосилоносних материјала са геолошких профила, изузев у научне сврхе;
- преоравање земљишта, крчење шума и обављање других радњи на местима и на начин који могу изазвати процесе јаке и ексцезивне водне ерозије и неповољне промене предела;
- складиштење, одлагање и бацање комуналног отпада и отпадних материјала свих врста ван места одређених за ту намену, као и нерегулисано формирање мрциништа;
- руковање отровним хемијским материјама, нафтним дериватима и другим опасним материјама на отвореном простору;
- просецање било које нове јавне саобраћајнице, уколико није утврђена важећим просторним или урбанистичким планом, или гранским основама које су усаглашене са режимима и мерама заштите подручја;
- неконтролисано сакупљање и стављање у промет врста чији се промет и коришћење контролишу;
- неконтролисани лов;
- коришћење отровних мамаца за ограничавање бројности штеточина;
- сакупљање, оштећивање и уништавање појединачних примерака дивљих заштићених и угрожених врста биљака и животиња заштићених као природне реткости, као и њихових станишта;
- крчење шума и чиста сеча у природним састојинама, осим у случајевима унапређења постојећег стања шума;
- кресање лисника и прекомерно коришћење дрвне масе у односу на циљеве и принципе газдовања шумама;
- насељавање врста животиња страних за природни живи свет овог подручја, у слободном простору;
- разградња и други видови уништавања објеката који по архитектонско-грађевинским одликама и времену настанка и намени представљају споменике народног градитељства;
- обављање било каквих радова на непокретним културним добрима и добрима под претходном заштитом без претходно прибављених услова и сагласности надлежне службе за заштиту споменика културе;

На подручју Специјалног резервата природе Сува планина, у режиму **заштите I степена** забрањује се коришћење природних богатстава и искључују сви други облици коришћења простора и активности изузев:

- оних које би спречиле деградацију и нестанак развијених екосистема;

- научних истраживања, контролисане едукације и ограниченог коришћења постојећих службених путева;

На подручју режима **заштите III степена** прописују се забране које се односе на цело заштићено подручје.

На подручју специјалног резервата природе "Сува планина", у смислу заштите, одржавања, уређивања и развоја природног добра, дозвољава се:

За пољопривредну делатност:

- развијање пољопривредних система који неће стварати нежељене утицаје на животну средину у зони II и III режима заштите, а првенствено се мисли на сточарство које би било строго контролисано и оптимизирано у односу на оптерећење животне средине;
- одржива производња здравих и квалитетних намирница;
- очување биолошке разноврсности у датом агроекосистему;
- дугорочна заштита и одржавање плодности земљишта, користећи се превентивним агротехничким мерама;
- употреба одговарајуће технологије у циљу добијања здравих и квалитетних производа, у складу са биолошким законима у постојећем агроекосистему;
- контролисана комерцијализација и интензивирање пољопривредне производње, строго у складу са критеријумима и захтевима еколошко-просторне заштите;
- коришћење природних, пашњачких и ливадских површина за испашу и косидбу;
- За послове шумарства:
- унапређење стања високих шума кроз правилну примену природне обнове и благовремено и планско извођење мера неге и обнове шума, уз одговарајуће повећање дрвне залихе по ha, као и текућег запреминског прираста;
- пошумљавање аутохтоним врстама;
- интензивна конверзија постојећих састојина у изданачким шумама и њихово превођење у високи узгојни облик. На местима где је то могуће треба ићи пре свега на реституцију, док супституцију врста треба избегавати, уз што чешће коришћење аутохтоних врста са овог подручја;

За ловство:

- усаглашавање ловне активности са важећим прописима;
- пропагирање организовања хајки и других легалних видова сузбијања штеточина;

- подизање хранилишта, депоновањем остатака угинулих или одстрелиених ловних животиња или довођењем отпадака са кланица из околних места (Нишка бања, Гацин хан, Бела Паланка и Бабушница);
- опстанак зеца (*Lepus capensis* Linnaeus, 1758), као дела укупног биодиверзитета природног добра, директно је зависан од мера заштите, те се за наредни средњорочни програм ловства предлаже потпуни ловостај, уз све остале мере заштите и гајења дивљачи;
- управљање треба спровести и над популацијом "дивљих коња", напуштеном стаду коња које годинама представља атракцију Суве планине, а у новије време га несавесни мештани - ловци уништавају;
- успостављање ловостаја у дужем временском периоду од законом предвиђеног за одређене врсте (зец и дивља мачка);

За геолошке послове:

- извођење истражних геолошких радова којима се не утиче на промену морфологије природног добра или његових делова или оних делова за које се утврди да немају штетних последица по поједине врсте или станишта распрострањених биљних и животињских врста;
- истражни радови ради утврђивања карактеристика и распрострањености рудних лежишта уз претходно прибављене услове заштите природе;
- контролисано коришћење неметаличних сировина - везаних, полувезаних и невезаних стена, и камених агрегата, под посебним условима и то првенствено за потребе стараоца и локалног становништва у циљу афирмације традиционалних делатности (кречарење) уколико локалитет са којег се сировина узима не представља геонаслеђе или поседује друге природне вредности. За добијање потребне енергије при кречарењу, као енергент може се користити искључиво дрво, са за то одређене локације;
- дозвољава се, изузетно подземна експлоатација минералних сировина у ободним деловима заштићеног подручја (III степен), искључиво за сировине за које се утврди да се по квалитету издвајају и да појаве и лежишта сировина сличних особина нису детерминисана у другим деловима Републике, под посебним условима Завода за заштиту природе Србије;

- извођење радова на обележавању уређењу и презентацији објекта геонаслеђа;

За инвестиционе послове:

- изградња нових објеката и извођење радова који су у функцији заштићеног природног добра и налазе се у III степену, визиторски центар, образовни пункт, уређење саобраћајница, туристичко-рекреативних површина и др.;
- изградња стамбених и пратећих објеката у сеоским насељима;
- реконструкција, доградња и адаптација постојећих објеката у насељеним деловима подручја за њихове сопствене потребе с тим да приоритет имају пољопривредна домаћинства чија ће се реконструкција вршити по посебним условима и уз подршку Стараоца са циљем да се обезбеди њихова реконструкција, оживљавање традиционалног привређивања и укључивање у туристичку понуду подручја. За све дозвољене радове у складу са Законом морају се прибавити услови Завода за заштиту природе Србије.

Основни критеријуми за одрживи развој и уређење предела и очувања идентитета природних и културних вредности су:

- задржавање постојеће структуре и функционалне повезаности станишта;
- примењивање мера за умањење штетних утицаја у случајевима када није могуће избећи негативне утицаје;
- спровођење мера за унапређење, заштиту и очување свих предела на територији плана.

2.1.10.2. Мере заштите животне средине

За подручје Плана не постоји релевантна информациона основа о стању животне средине нити постоје утврђени Програми за праћење квалитете животне средине.

Заштита ваздуха-

Квалитет ваздуха и степен његовог загађења има значајну улогу на здравље људи због директне опасности од аерозагађења, као и због индиректног штетног деловања преко загађивања хране и воде, смањивања сунчевог зрачења и дневне светлости, оштећења грађевина и споменика, вегетацију, општа добра итд. За оцену стања аерозагађења по врсти и концентрацијама штетних материја неопходно је да се мерења и узорковања врше према релевантим Закономима и правилницима везаним за поменућу област. Методе мерења имисија, критеријуми за успостављање мерних места,

опреме за мерење и узурковање морају бити стандарлизоване на одређен начин да би се резултати могли међусобно упоређивати.

У циљу одржавања и унапређења квалитета ваздуха и смањење емисија на подручју плана предлажу се следеће мере и акције:

Изван насељених места, на атрактивним локацијама са високо бонитетним природним вредностима изградити излетничке и туристичке спортско рекреативне центре итд.

Одређеним мерама стимулирати кориснике са индивидуалним ложиштима на прелазак на алтернативне изворе загревања; уградња уређаја за смањење емисија на изворима где су емисије изнад GVI прописане законом као што су индустријски погони, топлане, котларнице итд.

Заштита земљишта остварује се:

- контролом употребе агрохемијских средстава у циљу смањивања загађења земљишта из пољопривреде и очување земљишта које се одликује високим пољопривредним вредностима. Заштита, коришћење и уређење земљишта обухвата очување продуктивности, структуре и слојева тла, као и природних и прелазних облика и процеса. На површини земљишта или испод могу се обављати активности и одлагати материје које не загађују или оштећују земљиште.
- неопходно је допунити испитивања загађености пољопривредног земљишта на оним локацијама на којима то није учињено.
- осмислити Програм испитивања загађености земљишта у заштићеним природним добрима, у зонама рекреације (дечја игралишта) и поред значајних саобраћајница.
- изградња непропусних септичких јама.
- рационално коришћење грађевинског и пољопривредног земљишта.

Управљање отпадом

Према Стратегији управљања отпадом за период 2010-2019.године управљање отпадом по врстама обухвата:

Управљање комуналним отпадом подразумева повећање броја становника обухваћених системом сакупљања отпада, чишћење дивљих сметлишта, организовање примарне селекције кроз организовано сакупљање рециклабилног отпада већ у самим домаћинствима,

Управљање отпадом животињског порекла је у надлежности Министарства пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде. Потребно је

приступити изради програма управљања отпадом животињског порекла. Отпад животињског порекла, као и производе настале прерадом отпада животињског порекла треба користити у енергетске сврхе..

Заштита шума, шумског земљишта и дивљачи обезбедиће се забраном и спречавањем:

- пустошења и крчења шума, као и чистим сечама, које нису редован начин обнављања,
- сече ретких врста дрвећ (Syiringa vulgaris, Corylus colurna, Acer hyrcanum и др. из заједнице , Humilo-Pinetum nigrea Jov.)* Ову асоцијацију је описао Др Б. Јовановић. То је реликтно станиште црног бора са површинама од неколико ари на јужним падинама Голаша на Сувој планини,
- криволова, паше, брста, жирења, гајења лисничких и кресаничких шума,
- сакупљања (ван контроле) шумских плодова, лековитог биља, шушња и маховине,
- коришћења (такође ван контроле) камена, шљунка, песка, хумуса, земље, тресета,
- непланских сеча семенских стабала и састојина,
- самовласног заузимања шума и шумског земљишта,
- одлагања смећа, отпада и других штетних и опасних материја, односно спровођењем мера и активности у заштити од болести, штетних инсеката, корова, пожара, паразитских биљака, дивљачи, стоке, абиотичких и других чинилаца.
- потпуну примену актуелних законских прописа из ове области;
- примену Плана заштите од пожара,
- забрана ложења ватре у шуми и њеној непосредној близини;
- постављање табли о забрани ложења ватре;
- посебан надзор, нарочито у сушним периодима, над кретањем чобана, ловаца, шумских радника – у вези са ложењем ватре;
- организовање службе осматрања и дојаве;
- адекватна заштита од биљних болести и инсеката, уз постављање контролних стабала и феромона у циљу праћења бројности популације штетних инсеката;
- успостављање шумског реда, санирање оштећених шума сушењем, снеголомира, ветроломима;
- забрана пашарења у шумама у обнављању и у младим културама;
- постављање тзв. „ловних стабала“; изградња и одржавање противпожарних пруга ;

- активна дежурства;
- шумско-узгојне радове (пошумљавање голети, мелиорација, окопавање и прашење култура, сеча изданака и избојака, сеча чишћења у културама, прореде, санитарне сече, природно обнављање шума и др.) спроводити искључиво у складу са смерницама прописаним у општој основи (усклађеној са актуелним законским и подзаконским актима)
- газдовање ловиштима, шумама (државним и приватним) и шумским земљиштем, као и осталим природним ресурсима, у складу са верификованим основама. Посебну пажњу посветити спровођењу санационих и санитарно-узгојних радова, а у циљу обезбеђења рационалног управљања, очувања генетског фонда, побољшању структуре и остваривања приоритетних функција. Стручни и управни надзор носилаца јавних овлашћења је неодвојиви део ове мере;
- заштиту, гајење и лов-коришћење дивљачи спроводити тако да њихов број буде примерен природним условима ловишта,
- у складу са бонитетом ловишта успостављати економски капацитет гајених врста, оптималну полну и страсну структуру, подићи ниво квалитета, трофеја и економских ефеката, уз редуковање предатора на нормалан број;
- организована заштита од дивљачи (граничних пољопривредних култура; младих шума и шумских култура; расадника);
- заштиту и коришћење гљива, лековитог биља, шумских плодова, као и других ресурса (камен, шљунак, песак и сл.) организовати и спроводити искључиво у складу са актима који регулишу ову област (заштићене-забрањене врсте; дозвољене количине);

Заштита биодиверзитета, флоре, фауне, угрожених и заштићених врста

Заштиту и коришћење ретких и угрожених врста биљака и животиња спроводити доследно и у складу са важећим актима применом Закона о заштити природе (Сл.гласник РС бр.36/2009 и 88/2010. год.), Уредбе о стављању под контролу коришћења и промета дивље флоре и фауне и Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива.

Ретке, заштићене и угрожене врсте дрвећа (липа, орах, д.трешња, бреза, млеч, планински

јавор, црни орах) нису обухваћене плановима сеча из разлога очувања биолошке разноврсности

2.1.10.3. Мере заштите живота и здравља људи и заштите од елементарних непогода

Заштита здравља се обезбеђује:

- смањењем емисије загађујућих материја и изложености њиховом штетном дејству;
- заштитом и унапређењем постојећих шума, шумског земљишта и заштитних "зелених појасева";
- смањењем емисије загађујућих материја у ваздуху подизањем заштитних "зелених појасева" уз магистралне саобраћајнице, односно заштитног зеленила у насељима.

Смањење буке, вибрација и нејонизујућег зрачења врши се подизањем појасева заштитног зеленила и техничких баријера за заштиту од буке на најугроженијим локацијама (дуж аутопута), применом прописаних дозвољених нивоа буке у изграђеним подручјима насеља

Поред зеленила један од начина за смањење нивоа буке је изградња вертикалних заштитних зидова (баријера).

Заштита здравља се постиже и обезбеђењем редовне контроле здравствене исправности намирница и квалитета воде за пиће, као и системом адекватне здравствене заштите - реконструкцијом постојећих објеката здравствене заштите и обезбеђење доступности објектима и услугама здравствене заштите и других јавних служби од значаја за здравствени и социјални статус грађана.

Заштита од удеса, елементарних непогода и ратних разарања

Као посебне планске мере којима се повећава "отпорност" простора за потребе одбране земље и заштите од елементарних непогода издвајају се:

Основне мере заштите од ратних разарања:

- функционално зонирање простора;
- обезбеђивање слободног простора у насељима, који су заштићени од рушевина и пожара и међусобно су повезани са саобраћајницама и водотоковима;
- за евакуацију и спасавање обезбедити алтернативне саобраћајне правце;
- сходно зарушавању и могућношћу прилаза објектима у фази спасавања затрпаних адекватно дефинисати ширине саобраћајница;
- електроснабдевање насеља вршити прстенастим разводима и изградњом мањих система који независно

- функционишу у посебним и ратним условима;
- очување алтернативних извора снабдевања водом за пиће (бунари, извори и сл.);
 - изградња заштитних објеката (склоништа). Склањање становништва ће се вршити у заштитним објектима, подрумским просторијама и рововским заклонима, који се у складу са законом граде у случају непосредне ратне опасности;

Основне мере заштите од пожара:

- приликом израде шумско – привредних основа, неопходно је да се шумске зоне и комплекси испресецају против пожарним путевима, појасевима и просекама које ће онемогућити просторно ширење пожара и на тај начин смањити штетне последице;
- у шумама треба подизати мешовите састојине, биолошке противпожарне пруге готову у чистим четинарским шумама;
- излетишта обезбедити од пожара и снабдети их водом, опремом и средствима за гашење пожара и др.;
- актере који учествују у експлоатацији шума, обавезати да обезбеде проходност и одговарајући квалитет шумских путева, у циљу бржег и ефикаснијег доласка до места избијања пожара;
- забрањено је ложење отворене ватре у шуми и на удаљености од 200 м од руба шуме, изузев на одређеним и за то видно обележеним местима, у складу са прописаним мерама заштите од пожара;
- у већим насељима је обавезно организовање доброволне ватрогасне службе и система контроле и праћења у случају пожара, док у мањим насељима ову улогу може да обавља и аутохтоно становништво;
- водоводна мреже треба да буде димензионисана за евентуална гашења пожара и опремљена уличним хидрантима и прикључцима за воду, у близини осетљивих зона и објеката;
- са аспекта изградње треба се определјивати за материјале који имају већи степен ватроотпорности;
- саобраћајном мрежом обезбедити максималну приступачност деловима насеља и објектима који су најугроженији од пожара;
- оформити безбедносне појасеве између објеката којима се спречава ширење пожара;
- у сеоским насељима у случају да пожар захвати већи број објеката пожељно је да

се на приступачним и погодним местима поставе или укопају приручни танкови за воду;

Основне мере заштите од земљотреса:

- техничке норме о изградњи објеката (асеизмичка изградња);
- избор локације за изградњу;
- заштита од земљотреса, треба да представља континуиран процес који обухвата: просторно и урбанистичко планирање (генерално и детаљно), архитектонско и грађевинско пројектовање и изградњу објеката;
- грађење објеката треба усмерити у правцу усклађивања са сеизмогеолошким особинама терена, како би се смањило ниво повредљивости објеката и сеизмичког ризика, а тиме и штете од евентуалног земљотреса;
- заштита људи од последица удара кинетичке енергије у тлу, као и материјалних добара спроводиће се кроз статичке прорачуне на VII° MCS, као и путем еластичних веза и преносника.

Штаб цивилне заштите и други субјекти одговорни за заштиту од ратних разарања и елементарних непогода, предложене мере треба детаљно да размотри и разради у посебном плану заштите од ратних разарања и елементарних непогода.

2.1.11. Посебни услови којима се површине и објекти јавне намене чине приступачним особама са посебним потребама у простору, у складу са стандардима приступачности

У складу са Правилником о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама („Службени гласник РС“, бр. 22/15) објекти за јавно коришћење су: банке, болнице, домови здравља, домови за старе, објекти културе, објекти за потребе државних органа, органа територијалне аутономије и локалне самоуправе, пословни објекти, поште, рехабилитациони центри, саобраћајни терминали, спортски и рекреативни објекти, угоститељски објекти, хотели, хостели, школе и други објекти.

Планом се предвиђа изградња објеката за јавно коришћење (храм Св. Никета Ремезијански, угоститељски и други објекти). У складу са Правилником, неопходно је све површине и објекте за јавно коришћење учинити приступачним особама са инвалидитетом. Код пешачких површина је потребно избегавати различите нивое

пешачких простора, а када је промена неизбежна, савладавати је и рампом поред степеништа. Минималне ширине рампи за приступ објектима морају бити 90 cm, а нагиб од 1:20 (5%) до 1:12 (8%). У оквиру сваког појединачног паркиралишта обавезно предвидети резервацију и обележавање паркинг места за управно паркирање возила инвалида.

2.1.12. Посебни захтеви, услови и прописи за издавање одобрења за изградњу

За изградњу објеката за које се издаје грађевинска дозвола, локацијски услови се издају на основу правила уређења и грађења датих овим Планом у оквиру предметне урбанистичке зоне и у свему у складу са пристиглим условима надлежних институција.

Планско подручје налази се у налази се у обухвату Специјалног резервата природе „Сува планина“, у режиму заштите III степена уколико се процени да изградња објеката може утицати на стање животне средине, потребно је захтевати процену утицаја на животну средину.

Према Уредби о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. Гласник РС“, бр. 114/2008) процена утицаја пројекта на животну средину може се захтевати за све пројекте наведене у Листи I и Листи II који се реализују у заштићеном природном добру и заштићеној околини непокретног културног добра, као и у другим подручјима посебне намене.

2.1.13. Попис објеката за које се пре обнове или реконструкције морају изградити конзерваторски или други услови

На планском подручју нема изграђених објеката. Планом се предвиђа изградња нових објеката.

2.1.14. Мере енергетске ефикасности

Објекти планирани за изградњу не захтевају посебне мере у смислу енергетске ефикасности али је потребно да се приликом пројектовања објеката обратити пажњу на оријентацију и функционални концепт у циљу коришћења природних ресурса предметне локације, пре свега енергије сунца, ветра и околног зеленила.

Приликом пројектовања предвидети облик зграде којим се може обезбедити што је могуће енергетски ефикаснији однос површине и запремине омотача објекта у односу на климатске факторе и саму намену. Потребно је обезбедити

максимално коришћење природног осветљења, као и коришћење пасивних добитака топлотне енергије зими односно заштите од прегревања у току лета адекватним засенчењем. Предвидети и одговарајућу термичку масу за постизање топлотног комфора у зимском и летњем периоду - повећати термичку инерцију објекта.

Сви објекти на планском подручју моћи ће да се алтернативно снабдевају енергијом са планираних соларних поља у западном делу планског подручја

2.1.15. Спровођење Плана

План се спроводи директно, без израде урбанистичких пројеката, предајом ситуациони решења за поједине фазе. Локацијски услови за изградњу објеката издају се на основу правила грађења дефинисаних овим планом.

У оквиру урбанистичких зона, могуће је на основу захтева инвеститора или на основу налога надлежне општинске службе пројектима парцелације, препарцелације и исправке граница суседних парцела дефинисати грађевинске парцеле са изласком на јавни пут, у складу са условима за парцелацију, препарцелацију и формирање грађевинске парцеле, правилима грађења дефинисаних овим планом и потребама инвеститора. Изградња објеката на новим парцелама може се реализовати само у оквиру предвиђених намена на основу услова из овог плана.

Планом се предвиђа могућност фазне градње, где би прва фаза могла да буде изградња приступног пута.

2.2. Правила грађења

2.2.1. Општа правила грађења

2.2.1.1. Детаљна намена и начин коришћења грађевинске парцеле

Детаљна намена и начин коришћења грађевинске парцеле дефинисани су у складу са предвиђеним наменама у оквиру сваке урбанистичке зоне.

Поред главних објеката, на грађевинској парцели се могу градити и помоћни објекти, односно објекти у функцији главног објекта (каптаже санитарне и техничке воде, септичке јаме, гараже, оставе и сл.). Помоћни објекти се урачунавају приликом обрачуна индекса заузетости грађевинске парцеле. Изградња помоћних објеката је могућа само до максимално предвиђених урбанистичких параметара датих у правилима грађења, уз придржавање осталих урбанистичких услова с тим да максимална спратност буде П.

2.2.1.2. Услови за формирање грађевинске парцеле

Положај грађевинске парцеле је утврђен регулационом линијом у односу на јавне површине и разделним границама парцеле према суседима.

Грађевинска парцела мора имати приступ на јавну саобраћајну површину директно или прилазом најмање ширине 2,5 m уколико дужина прилаза није већа од 25 m, односно 3,5 m за веће дужине прилаза, како би се испунили услови противпожарне заштите.

Грађевинска парцела има површину и облик који омогућава изградњу објекта у складу са решењима из Плана, правилима о грађењу и техничким прописима. Најмања дозвољене димензије грађевинске парцеле дефинисане су у складу са планираном наменом у оквиру урбанистичких зона.

Грађевинске парцеле се формирају спајањем или дељењем катастарских парцела и делова катастарских парцела на основу пројеката парцелације или препарцелације, у складу са условима за формирање грађевинске парцеле датих овим Планом.

За извођење радова на полагању јавних подземних и ваздушних водова за електроенергетске, ПТТ, водне и топловодне инсталације не врши се парцелација и препарцелација грађевинског земљишта, већ се утврђује службеност пролаза.

2.2.1.3. Положај објекта на грађевинској парцели

Положај објекта, односно грађевинске линије у односу на регулациону дефинисан је на графичком прилогу Карта 4: Саобраћајно решење, урбанистичка регулација и нивелациони план. Објекат је могуће поставити и унутар задатих грађевинских линија, у складу са потребама.

Грађевинска линија приказана на овом графичком прилогу је линија до које је максимално дозвољено грађење на и изнад земље, док се подземне етаже могу градити до регулационе линије и границе парцеле ка суседу, уз примену мера заштите суседних објеката. Подземне

Испади на објекту могу прелазити грађевинску линију највише 1,6 m, а не смеју прелазити регулациону линију.

Грађевинске линије се односе на све објекте на парцели (главне и помоћне), осим једноставних објеката за које се у складу са Законом о планирању и изградњи не издаје грађевинска дозвола.

2.2.1.4. Архитектонско обликовање објеката

Максималне висине и спратност објеката дефинисани су у складу са наменом према урбанистичким зонама. Максимална висина објекта је висина слемена код косих кровова, односно висина венца код равних и кровова са нагибом кровних равни мањим од 10%.

Испади на објекту могу прелазити грађевинску линију највише 1,60 m, а не смеју прелазити регулациону линију.

Фасада, облик крова, избор материјала, боје и други елементи објекта утврђују се идејним архитектонским пројектом у складу са наменом објекта.

2.2.1.5. Паркирање

Паркирање свих врста возила планира се искључиво на грађевинској парцели. Могуће је предвидети паркирање у подземној гаражи ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе. Потребан број паркинг места дефинисан је правилима грађења за сваку од појединачних намена.

2.2.1.6. Услови заштите суседних објеката

Суседни објекти штите се на следећи начин:

Међусобна удаљеност објекатана суседним грађевинским парцелама је најмање 4m, ако није другачије дефинисано у оквиру одређене намене.

У фази пројектовања потребно је урадити геолошка истраживања, која ће дефинисати дубину и начин фундирања објеката, као и заштиту суседних објеката и инфраструктуре. У току извођења радова и током употребе објекта, водити рачуна о безбедносним, техничким и еколошким условима суседних објеката (при ископу темеља, одводњавању површинске воде, гаражирању возила, изношењу шута, смећа и др).

Уколико као последица изградње објекта дође до оштећења суседних објеката, инвеститор је дужан да надокнади штету.

Забрањена је изградња објеката за које се на основу Уредбе о утврђивању листе пројеката за које је обавезна процена утицаја на њивотну средину и листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 114/08) захтева процена утицаја на животну средину, а у прописаној процедури се не обезбеди сагласност на исту.

2.2.1.7. Одводњавање површинских вода са грађевинске парцеле

Одводњавање површинских вода утврђује се нивелационим решењем у Плану, односно,

воде се одводе са грађевинске парцеле слободним падом према риголама, или према улици (код регулисане канализације, односно жаркова) са најмањим падом од 1,5%.

Површинске воде са једне грађевинске парцеле не смеју се усмеравати према другој грађевинској парцели.

2.2.1.8. Услови прикључења на комуналну и осталу инфраструктуру

Прикључење објеката у оквиру планског подручја на комуналну и осталу инфраструктуру вршити у складу са важећим прописима и нормативима.

2.2.2. Општи услови за парцелацију и препарцелацију

Грађевинска парцела дефинисана је директним или посредним приступом на јавну саобраћајну површину, границама према суседним парцелама и аналитичко геодетским елементима.

Формирање грађевинских парцела оптималне величине, облика и површине вршиће се деобом или укрупњавањем грађевинских парцела у границама Плана кроз израду пројеката парцелације и препарцелације, а у складу са интересима инвеститора, правилима грађења дефинисаним овим Планом, техничким прописима и нормативима за дату област и потребама обезбеђења саобраћајних и других инфраструктурних коридора. Приликом формирања грађевинских парцела, односно одређивања величине грађевинске парцеле, потребно је испоштовати принцип да се све неопходне мере заштите (заштитна одстојања од суседа, зелени заштитни појасеви и сл.) морају спроводити унутар саме парцеле.

Образовање већег броја грађевинских парцела на једној катастарској парцели врши се на основу пројекта парцелације у складу са условима овог Плана. Образовање једне или више грађевинских парцела од више катастарских парцела врши се на основу пројекта препарцелације у складу са условима утврђеним овим Планом. Приликом парцелације и препарцелације границе парцела узети у обзир морфологију терена и простирање изохипси.

Пројектом парцелације и препарцелације не могу се мењати планиране намене нити правила изградње за планирану намену. Све новоформиране грађевинске парцеле морају испуњавати услове дефинисане овим Планом у погледу величине парцеле и начина градње, у складу са одређеном наменом.

2.2.3. Правила грађења саобраћајних површина

Приступни пут је ширине од 3,50 метара. Нивелета пута се креће од 287,50 mm до 287,00 mm.

Све саобраћајне површине градити за тежак моторни саобраћај.

Паркирање возила за потребе корисника: обезбедиће се манипулативни простор и паркинг или гаражна места у оквиру комплекса, изван површине саобраћајнице.

2.2.4. Правила грађења инфраструктурних мрежа и објеката

Материјали који се користе за изградњу морају бити стандардни.

Промена положаја инфраструктурних мрежа на подручју Плана у случајевима када је то неопходно због ситуације на терену, не сматра се изменом Плана, уз поштовање важећих техничких услова о дозвољеним растојањима код паралелног полагања и укрштања инфраструктурних водова. Дозвољено је вршити реконструкцију и санацију постојећих инфраструктурних инсталација истим или већим пречницима (капацитетима), у зависности од потреба, али по постојећим трасама.

Могуће је полагање инфраструктурних мрежа кроз земљиште осталих намена због услова прикључења објеката.

Сви цевоводи и објекти морају бити адекватно изоловани и водонепропусни.

2.2.4.1. Електроенергетска мрежа

Корисници у захвату Плана снабдеваће се електричном енергијом из стубне трафостанице ТС 10/04 kV, снаге 100 kW, која је планирана у западном делу, а која ће се алтернативно снабдевати енергијом са планираних соларних поља у западном делу планског подручја. Ради стварања услова за прикључење на дистрибутивни енергетски систем потребно је изградити прикључни 10kV вод са везом на најближи стуб 10kV вода Топоница - Космовац.

2.2.4.2. Телекомуникациона мрежа

За потребе екстерног комуницирања предвиђено је повезивање путем мобилне телефоније линком на интернет. Телефонија ће бити повезана преко ИП телефонске централе.

2.2.4.3. Дистрибутивна гасоводна мрежа ниског притиска

На предметном подручју није планирана изградња гасовода и припадајуће гасоводне

инфраструктуре. Не планира се ни изградња топловода са припадајућим инфраструктурним објектима.

2.2.4.4. Водоводна мрежа

Развој водоснабдевања у планском периоду ослањаће се на снабдевање из природних извора, каптирањем воде. За потребе техничке и технолошке воде користиће се подземна вода.

Довод санитарне воде до објеката вршиће се планираним цевоводом са везом на предвиђену каптажу. Траса цевовода је најрационалнији пут од извора воде до планираних објеката.

2.2.4.5. Канализациона мрежа

За прихват употребљених вода изградити водонепропусне септичке јаме димензија које треба да задовоље потребе прихватања употребљених вода корисника за одређен временски период.

Употребљене воде из објеката у комплексу прикључиће се на планирану септичку јаму изградњом канализационе мреже.

Атмосферске воде површински ће се усмерити у околно зеленило.

За контролу рада канализације и могућност благовремене интервенције на месту вертикалног прелома цевовода, на месту промене хоризонталног правца пружања цевовода и на месту улива бочног огранка, предвидети ревизионе силазе.

2.2.5. Правила грађења за поједине намене

2.2.5.1. Духовни – културно образовни центар

Врста и намена објеката који се могу градити

Основна намена: култура и образовање

Допунске делатности: становање у функцији намене објекта (конак за братство/ сестринство храма), занатске услуге (радионице старих заната и сл.), помоћни објекти, односно инфраструктурни објекти у функцији основне намене (гаража, каптаже санитарне и техничке воде, резервоар ПП заштите и др.), рекреација.

Забрана изградње: све остале намене.

Услови за формирање грађевинске парцеле

Величина комплекса усаглашава се са потребама конкретне намене у складу са прописима и одговарајућим техничким нормативима и пристиглим условима надлежних институција.

Положај објеката у односу на границе грађевинске парцеле

Најмање дозвољено растојање основног габарита објекта и границе грађевинске парцеле је 1,5 m. Обавезно је обезбедити могућност приступа ватрогасног возила до објекта.

Индекс заузетости грађевинске парцеле

Индекс заузетости грађевинске парцеле је до 30%.

Спратност и висина објеката

Висина верског објекта и звоника није ограничена.

Највећа дозвољена спратност за конак за братство/сестринство храма је Мез+П+2.

Највећа дозвољена спратност за све остале објекте: П+1.

Код свих објеката постоји могућност изградње подрумских или сутеренских просторија ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе.

Међусобна удаљеност објеката

Међусобна удаљеност објеката, осим полуатријумских објеката и објеката у непрекинутом низу, од другог објекта било које врсте изградње износи половину висине вишег објекта, али не мање од 4,0 m.

Услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели

Могућа је изградња више објеката на грађевинској парцели/комплексу до максимално дозвољеног индекса заузетости грађевинске парцеле. Могу се градити други/пратећи објекти и помоћни објекти. Помоћни објекти се урачунавају при израчунавању индекса заузетости грађевинске парцеле.

Услови и начин обезбеђивања приступа парцели и простора за паркирање возила

Грађевинска парцела мора имати директан или индиректан приступ возилом на јавну саобраћајну површину. Најмања ширина приступног пута је 3,5 m.

Паркинг простор предвидети у оквиру грађевинске парцеле, изван површине јавног пута, и то једно паркинг или гаражно место на 70 m² корисне површине.

Могуће је предвидети паркирање у подземној гаражи, делимично или у потпуности, уколико не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе.

Зеленило и слободне површине

Потребно је предвидети најмање 40% површине грађевинске парцеле за зелене површине.

Зеленило формирати у свему како је прописано у оквиру поглавља 2.1.9.1. *Зелене површине на земљишту остале намене*

Услови за ограђивање грађевинских парцела

Грађевинске парцеле/комплекс могу се ограђивати зиданом оградом до висине од 0,9 m

или транспарентном оградом до висине од 1,4 м.

Ограда, стубови ограде и капије морају бити на грађевинској парцели која се ограђује. Капије на регулационој линији се не могу отворати ван регулационе линије.

2.2.5.2. Соларни панели и трафо станица

Врста и намена објеката који се могу градити

Доминантна намена: обновљиви извори енергије, инфраструктурни објекти;

Могућа, допунска намена: трговина, угоститељство;

Забрана изградње: све остале намене.

Услови за формирање грађевинске парцеле

Величина грађевинске парцеле усаглашава се са потребама корисника.

Положај објеката у односу на границе грађевинске парцеле

Минимално растојање објекта од граница парцеле 1,5 м.

Услови за ограђивање грађевинских парцела

Ограђивање грађевинске парцеле ће се реализовати у складу са потребама корисника.

Спратност и висина објеката

Максимална спратност објеката је П.

Међусобна удаљеност објеката

Удаљеност објекта од другог објекта било које врсте изградње је најмање 3,0 м.

Услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели

На парцели је поред главног објекта могућа изградња помоћних објеката. Помоћни објекти се урачунавају при израчунавању индекса заузетости грађевинске парцеле.

Позиција помоћних објеката у односу на грађевинску линију утврђује се применом најмањих дозвољених растојања утврђених овим правилима.

Услови и начин обезбеђивања приступа парцели и простора за паркирање возила

Обавезно је предвидети приступ до објекта у ширини од 3,5 м.

Зеленило и слободне површине

Зелене и слободне површине: мин. 10%

Индекс заузетости грађевинске парцеле

Индекс заузетости: до 70%

2.2.5.3. Парковско зеленило

Врста и намена објеката који се могу градити

Доминантна намена: уређено зеленило, рекреација;

Могућа, допунска намена: трговина, угоститељство,

Забрана изградње: све остале намене.

Услови за формирање грађевинске парцеле

Величина грађевинске парцеле усаглашава се са потребама корисника.

Положај објеката у односу на границе грађевинске парцеле

Минимално растојање објекта од граница парцеле 3,5 м.

Индекс заузетости грађевинске парцеле

Максимално до 10%

Спратност и висина објеката

Максимална спратност објеката је П.

Међусобна удаљеност објеката

Удаљеност објекта од другог објекта било које врсте изградње је најмање 4,0 м.

Услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели

На парцели је поред главног објекта могућа изградња помоћних објеката. Помоћни објекти се урачунавају при израчунавању индекса заузетости грађевинске парцеле.

Позиција помоћних објеката у односу на грађевинску линију утврђује се применом најмањих дозвољених растојања утврђених овим правилима.

Услови и начин обезбеђивања приступа парцели и простора за паркирање возила

Обавезно је предвидети приступ до објекта у ширини од 3,5 м.

Услови заштите животне средине

Мере заштите животне средине према нормативима и прописима за конкретну област.

Зеленило и слободне површине

Зелене и слободне површине: мин. 90%. Зеленило формирати у свему како је прописано у оквиру поглавља 2.1.9.1. Зелене површине на земљишту остале намене

Услови за ограђивање грађевинских парцела

Не предвиђа се ограђивање грађевинских парцела.

2.2.5.4. Туризам и угоститељство

Врста и намена објеката који се могу градити

Доминантна намена: туризам и угоститељство;

Могућа, допунска намена: пословање, комерцијалне услуге, занатске услуге, трговина, спорт и рекреација, помоћни објекти, односно инфраструктурни објекти у функцији основне намене (гаража, каптаже санитарне и техничке воде, резервоар ПП заштите и др.).

Забрана изградње: све остале намене.

Услови за формирање грађевинске парцеле

Услови за образовање грађевинске парцеле: величина комплекса усаглашава се са потребама конкретне намене у складу са прописима и одговарајућим техничким нормативима;

Положај објеката у односу на границе грађевинске парцеле

Минимално растојање објекта од граница парцеле 3,5 m.

Индекс заузетости грађевинске парцеле

Индекс заузетости: до 40%

Спратност и висина објеката

Највећа дозвољена спратност објеката: П+1+Пк, могућа изградња подземних етажа ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе.

Међусобна удаљеност објеката

Међусобна удаљеност објеката, осим полуатријумских објеката и објеката у непрекинутом низу, од другог објекта било које врсте изградње или нестамбеног објекта иноси половину висине вишег објекта, али не мање од 4,0 m.

Услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели

Могућа је изградња више објеката на грађевинској парцели/комплексу до максимално дозвољеног индекса заузетости грађевинске парцеле.

На парцели се могу градити други/пратећи објекти и помоћни објекти. Помоћни објекти се урачунавају при израчунавању индекса заузетости грађевинске парцеле.

Позиција помоћних објеката у односу на грађевинску линију утврђује се применом најмањих дозвољених растојања утврђених овим правилима.

Услови и начин обезбеђивања приступа парцели и простора за паркирање возила

Грађевинска парцела мора имати директан или индиректан приступ возилом на јавну саобраћајну

површину. Најмања ширина приступног пута је 3,5 m.

У оквиру грађевинске парцеле/комплекса потребно је обезбедити следећи број паркинг места:

- за објекте за смештај туриста 1 ПМ на 5 постеља,
- за угоститељске садржаје (ресторан) 1 ПМ на 8 столица,
- за пословни простор, трговину и допунске садржаје 1 ПМ на 70m² корисне површине објекта.

Зеленило и слободне површине

Зелене и слободне површине: мин.50%; зелене површине мин. 40% укупне површине грађевинске парцеле/комплекса.

Услови за ограђивање грађевинских парцела

Не предвиђа се ограђивање грађевинских парцела, осим у функцији архитетктонског обликовања комплекса када се грађевинске парцеле/комплекси могу ограђивати зиданом оградом до висине од 0,9 m

Ограда, стубови ограде и капије морају бити на грађевинској парцели која се ограђује. Капије на регулационој линији се не могу отварати ван регулационе линије.

2.2.5.5. Спорт и рекреација

Врста и намена објеката који се могу градити

Доминантна намена: спорт и рекреација;

Могућа, допунска намена: трговина, угоститељство, услужне делатности, здравство, помоћни објекти, односно инфраструктурни објекти у функцији основне намене (гаража, каптаже санитарне и техничке воде, резервоар ПП заштите и др.), рекреација.

Забрана изградње: остале намене.

Услови за формирање грађевинске парцеле

Величина комплекса усаглашава се са потребама конкретне намене у складу са прописима и одговарајућим техничким нормативима;

Положај објеката у односу на границе грађевинске парцеле

Минимално растојање објекта од граница парцеле 3,5 m.

Индекс заузетости грађевинске парцеле

Индекс заузетости: до 55%, (мин. 40% за спортске терене; 15% за остале објекте од укупне површине парцеле/комплекса)

Спратност и висина објеката

Највећа дозвољена спратност објеката: П+1, могућа изградња подземних етажа ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе.

Међусобна удаљеност објеката

Међусобна удаљеност спортских објеката је најмање 6,0 m.

Удаљеност спортских објеката од објеката остале намене мин. 10m

Услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели

Могућа је изградња више објеката на грађевинској парцели/комплексу до максимално дозвољеног индекса заузетости грађевинске парцеле.

Услови и начин обезбеђивања приступа парцели и простора за паркирање возила

Грађевинска парцела мора имати директан или индиректан приступ возилом на јавну површину. Најмања ширина приступног пута је 3,5 m. У оквиру грађевинске парцеле/комплекса потребно је обезбедити следећи број паркинг места:

- за спортске садржаје 1ПМ на 8 корисника;
- за пословни простор, трговину и допунске садржаје 1 ПМ на 70m² корисне површине објекта,
- за угоститељске садржаје (ресторан) 1 ПМ на 8 столица.

Зеленило и слободне површине

Зелене и слободне површине: минимално 45% (зелене површине мин. 35% од укупне површине грађевинске парцеле/комплекса). Зеленило формирати у свему како је прописано у оквиру поглавља 2.1.9.1. *Зелене површине на земљишту остале намене*

Услови за ограђивање грађевинских парцела

Не предвиђа се ограђивање грађевинских парцела.

Око спортских терена по потреби предвидети жичану ограду у висини од 2,2m.

Ограда, стубови ограде и капије морају бити на грађевинској парцели која се ограђује. Капије на регулационој линији се не могу отворити ван регулационе линије.

Б ГРАФИЧКИ ПРИКАЗИ ПЛАНА

Графички део Плана детаљне регулације састоји се из графичких приказа постојећег стања и графичких приказа планираног стања.

лист 1 Граница плана 1 : 2500

лист 2 Граница плана и подела на целине

и зоне 1 : 2500

лист 3 Постојећа функционална организација са претежном наменом простора 1 : 2500

лист 4 Планирана намена површина са поделом на урбанистичке зоне 1 : 2500

лист 5 Саобраћајно решење, урбанистичка регулација и нивелациони план..... 1 : 1000

лист 6 План мрежа и објеката инфраструктуре 1 : 1000

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

По доношењу план се доставља надлежној управи општине Бела Паланка, инвеститору КРСТИЋ РАДМИЛУ, ТОРОНТО, КАНАДА и Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре.

Републичком геодетском заводу доставља се прилог регулационо-нивелационог решења улица и јавних површина са елементима за обележавање на геодетској подлози.

Текстуални део Плана се објављује у „Службеном листу Града Ниша“, а План се у целости (текстуални и графички део) објављује у електронском облику и доступан је путем интернета.

Надзор над спровођењем Плана вршиће Општина Бела Паланка, надлежна Општинска управа.

План ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Града Ниша“.

Број: 011-25/2016-I

Бела Паланка, 30.08.2016. године

ПРИВРЕМЕНИ ОРГАН ОПШТИНЕ БЕЛА ПАЛАНКА

ПРЕДСЕДНИК
Горан Миљковић, с.р.

4.

СТРАТЕШКА ПРОЦЕНА УТИЦАЈА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДУХОВНОГ КУЛТУРНО-ОБРАЗОВНОГ ЦЕНТРА „СВ.НИКЕТА РЕМЕЗИЈАНСКИ“ НА ПРОСТОРУ ВЛАШКА ПОЉАНА У ОПШТИНИ БЕЛА ПАЛАНКА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

УВОД

Стратешка процена утицаја - SEA (Strategic Environmental Assessment) је процес који локалној

управи обезбеђује приказ утицаја развојног плана на животну средину.

Према Закону о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр.135/04 и 88/10) и Одлуке о изради Плана детаљне регулације Духовног културно-образовног центра „Св.Никета Ремезијански“ на простору Влашка Пољана у Општини Бела Паланка ("Службени лист Града Ниша", бр. 53/15), донете од стране Скупштине општине Бела Паланка на седници од 31.03.2015. приступа се изради Плана детаљне регулације Духовног културно-образовног центра „Св.Никета Ремезијански“ на простору Влашка Пољана у Општини Бела Паланка (у даљем тексту План).

Стратешка процена утицаја Плана детаљне регулације Духовног културно-образовног центра „Св.Никета Ремезијански“ на животну средину урађена је у складу са одредбама Закона о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр.135/04;36/09,72/09, 43/11-Уставни суд и 14/16), Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр.135/04 и 88/10), Закона о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр.135/04 и 36/09), Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине ("Службени гласник РС", бр.135/04 и 25/15).

Ради обезбеђивања заштите животне средине и унапређивања одрживог развоја неопходно је интегрисање основних начела заштите животне средине:

- начело одрживог развоја (усклађен систем техничко-технолошких, економских и друштвених активности у укупном развоју, базиран на принципима економичности и разумности у коришћењу природних и створених вредности, а с циљем да се сачува и унапреди квалитет животне средине за садашње и будуће генерације; разматрањем и укључивањем битних аспеката животне средине у припрему и усвајање одређених планова и програма и утврђивањем услова за очување вредности природних ресурса и добара, предела, биолошке разноврсности, дивљих биљних и животињских врста и аутохтоних екосистема, односно рационалним коришћењем природних ресурса),
- начело интегралности (политика заштите животне средине која се реализује доношењем планова и програма, заснива се на укључивању услова заштите животне средине, односно очувања и одрживог коришћења биолошке разноврсности у одговарајуће секторске и међусекторске програме и планове),
- начело предострожности (које обезбеђује да свака активност мора бити спроведена на

начин да спречи или смањи негативне утицаје одређених планова и програма на животну средину пре њиховог усвајања, обезбеди рационално коришћење природних ресурса и на минимум сведе ризик по здравље људи, животну средину и материјална добра),

- начело хијерархије и координације (процена утицаја планова и програма врши се на различитим хијерархијским нивоима; већа координација надлежних и заинтересованих органа у поступку давања сагласности на стратешку процену),
- начело јавности (информисање јавности о одређеним плановима и програмима и о њиховом могућем утицају на животну средину).

Ради одговарајуће заштите животне средине у току израде Плана детаљне регулације Духовног културно-образовног центра „Св.Никета Ремезијански“ на животну (у даљем тексту: План) уводи се стратешка процена утицаја на животну средину којом се обезбеђују услови за интегрисање заштите животне средине у фазе и решења израде Плана. Стратешка процена, као комплексан и целовит поступак, сагледава простор за који се ради План са аспекта заштите и предлаже мере и решења којима ће на оптималан и рационалан начин бити остварена заштита животне средине.

Извештај о стратешкој процени утицаја Плана на животну средину садржи следећа поглавља:

1. Полазне основе
2. Општи и посебни циљеви стратешке процене и избор индикатора
3. Процена могућих утицаја са описом мера предвиђених за смањење негативних утицаја на животну средину
4. Смернице за израду процена утицаја на нижим хијерархијским нивоима
5. Концептуални програм праћења животне средине у току спровођења плана (мониторинг)
6. Коришћена методологија и тешкоће у изради
7. Начин одлучивања
8. Закључци (нетехнички резиме).

1 ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

У оквиру стратешке процене утицаја на животну средину, разматрано је постојеће стање животне средине на подручју обухваћеним Планом, значај и карактеристике Плана, карактеристике утицаја планираних садржаја на микро и макролокацију и друга питања и проблеми заштите животне средине у складу са критеријумима за одређивање могућих значајних утицаја Плана на животну средину, а узимајући у

обзир планиране намене.

У полазним основама дат је приказ циљева и концепције предметног Плана, приказ циљева заштите животне средине из релевантних планских и секторских докумената, стања животне средине на подручју Плана и основних питања у вези заштите животне средине релевантних за План, варијантна решења и приказ резултата консултација.

Разлог за израду стратешке процене је идентификација утицаја на животну средину одређених постојећих садржаја у оквиру граница плана, као и оних који могу настати као последица реализације планираних садржаја, и предлог мера за спречавање и ограничавање очекиваних негативних утицаја. Посматрано на конкретном случају разлози су следећи:

- утврђивање постојећег стања животне средине на територији обухваћеној Планом као и у непосредном окружењу;
- значај и карактеристике плана, карактеристике утицаја планираних садржаја на микро и макролокацију, намене у контактном подручју и претпостављеној зони утицаја;
- приказ решења узимајући у обзир циљеве и обухват Плана;
- дефинисање мера предвиђених за смањење или ублажавање негативних последица планиране намене и изградње на животну средину;
- дефинисање смерница за израду процене утицаја у фази спровођења плана;
- и дефинисање програма праћења стања животне средине у току спровођења плана експлоатације планираних садржаја.

.1.ПРАВНИ ОСНОВ

План се ради на основу Закона о планирању и изградњи изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 54/13-УС,98/13-УС, 132/14 и 145/14) као Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања ("Службени гласник РС", бр. 64/2015).

План је дефинисан као Плана детаљне регулације Духовног културно-образовног центра „Св.Никета Ремезијански“ на животну средину урађена је у складу са одредбама Закона о заштити животне средине.

Стратешка процена се ради на основу:

- Одлуке о изради Плана детаљне регулације Духовног културно-образовног центра „Св.Никета Ремезијански“ на простору Влашка Пољана у Општини Бела Паланка ("Службени лист Града Ниша", бр. 53/15), Закона о

стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04, 88/10);

- Уредбе о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр.114/08);
- Закона о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04,36/09);
- План се ради на основу Закона о планирању и изградњи изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 54/13-УС,98/13-УС, 132/14 и 145/14) као и Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања ("Службени гласник РС", бр. 64/2015).
- Закон о заштити природе („Сл. гласник РС“ бр.36/09, 88/10, 91/10-исправка и 14/16);
- Уредби о Просторном плану подручја посебне намене специјалног резервата природе Сува планина („Службени гласник РС“, бр. 55/12)
- Закон о потврђивању Конвенције о доступности информација, учешћу јавности у доношењу одлука и праву на правну заштиту у питањима животне средине ("Службени гласник РС – Међународни уговор ",бр. 38/09);
- Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја ("Службени гласник ",бр. 120/04,54/07,104/09 и 36/10);
- Закон о потврђивању протокола о СПУ уз конвенцију о процени у прекограничном контексту ("Службени гласник РС – Међународни уговор ",бр. 1/10)

.2. ПОВОД ИЗРАДЕ ПЛАНА И СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА

Повод израде Плана је пре свега утврђивање концепције развоја, уређења, коришћења и непосредна и посредна заштита и презентације материјалних и духовних вредности подручја.

Извештај о стратешкој процени утицаја ради се на основу Одлуке о приступању стратешкој процени утицаја на животну средину, коју је на основу члана 9. став 1. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", број 135/04 и 88/10), а у вези члана 46. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 54/13-УС,98/13-УС, 132/14 и 145/14.План вишег реда

Одлуку о изради планског документа доноси орган надлежан за његово доношење, по претходно прибављеном мишљењу органа надлежног за стручну контролу, односно комисије за планове.

Пре доношења одлуке о изради планског документа, носилац израде плана прибавља од надлежног органа за послове заштите животне средине мишљење на предлог одлуке о изради или неприступању израде стратешке процене утицаја.

Пре доношења одлуке о изради планског документа, носилац израде плана прибавља мишљење надлежног органа за послове заштите животне средине о потреби израде стратешке процене утицаја на животну средину.

.3.РАЗЛОГ ИЗРАДЕ ПЛАНА И СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА

Изградња Духовног културно-образовног центра Св. Никита Ремизијански, је према ППППН СРП „Сува планина“, планирана као посебан вид непосредне и посредне заштите и презентације материјалних и духовних вредности подручја.

План има за циљ привођење простора намени односно изградњу духовног културно-образовног центра са пратећим садржајима. Планом се у оквиру обухвата одређују и разграничавају јавне површине, као и намена и начин коришћења земљишта. Израда плана проистиче из актуелне потребе уређивања овог туристичког подручја у зони природног добра и обезбеђивања основе за издавање локацијских услова и грађевинских дозвола. У складу са постојећим стањем и општим циљевима, формулисани су следећи циљеви уређења предметног подручја:

- рационално коришћење и уређење простора у складу са природним карактеристикама терена;
- стварање планских услова за инвестициона улагања и унапређење туристичке понуде;
- дефинисање просторних капацитета за изградњу нових садржаја;
- дефинисање начина уређења и утврђивање правила изградње објеката на планском подручју;
- дефинисање начина уређења и утврђивање правила изградње површина јавне намене,
- дефинисање могућности парцелације и препарцелације,
- развој у складу са условима очувања природних и културних добара и подручја квалитетне животне средине.

Плански основ израде Плана представља Просторни план подручја посебне намене специјалног резервата природе Сува планина („Службени гласник РС“, бр. 55/12) и Просторни план Општине Бела Паланка („Службени лист Града Ниша“ бр. 77/11) и стечену обавезу представља Стратегија заштите животне средине која се заснивају на начелима одрживог развоја, превенције и предострожности, интегралности приликом привођења простора намени и изградње нових објеката на основу процене утицаја на животну средину свих главних планских решења, програма, пројеката и активности за спровођење плана, нарочито у односу на рационалност коришћења ресурса, могуће угрожавање животне средине и ефективност спровођења мера заштите.

Разлог за израду стратешке процене је идентификација утицаја на животну средину одређених постојећих садржаја у оквиру граница плана, као и оних који могу настати као последица реализације планираних садржаја, и предлог мера за спречавање и ограничавање очекиваних негативних утицаја. Посматрано на конкретном случају разлози су следећи:

- утврђивање постојећег стања животне средине на територији обухваћеној планом као и у непосредном окружењу;
- значај и карактеристике плана, карактеристике утицаја планираних садржаја на микро и макролокацију, намене у контактном подручју и претпостављеној зони утицаја;
- приказ варијантних решења узимајући у обзир циљеве и обухват Плана;
- дефинисање мера предвиђених за смањење или ублажавање негативних последица планиране намене и изградње на животну средину;
- дефинисање смерница за израду процене утицаја у фази спровођења плана;
- и дефинисање програма праћења стања животне средине у току спровођења плана експлоатације планираних садржаја.

.4. ПРЕГЛЕД ОСНОВНИХ КАРАКТЕРИСТИКА И ЦИЉЕВА ПЛАНА

1.4.1. ОБУХВАТ ГРАНИЦА ПЛАНА

Подручје Плана налази се у источном делу КО Космовац у општини Бела Паланка. Планско подручје се налази на 900-1000m надморске висине, удаљено 4-5km од најближих насеља Космовац и Топоница. Положај локације изван насељеног места, али на релативно малом растојању од насеља, чини га погодним за изградњу духовног културно-образовног центра.

Подручје плана налази се на простору који је Уредбом о проглашењу Специјалног резервата природе „Сува планина“ („Службени гласник РС“, бр. 72/2015) стављен под заштиту као специјални резерват природе I категорије подручје међународног и националног, односно изузетног значаја. Планско подручје обухваћено је режимом заштите III степена. Такође простор се налази у обухвату еколошки значајног подручја Републике Србије „Сува планина“.

На подручју у обухвату Плана нема изграђених објеката саобраћајне инфраструктуре који би били у функцији приступа духовном културно-образовном центру. Приступ планском подручју могућ је преко катастарских општина Вргудинац и Топоница (планирани општински пут (део кружног туристичког пута) од Топонице до Влашке Пољане; из ППО Бела Паланка) и некатегорисаног пута који се налази уз границу плана (к.п.бр.3211, КО Космовац) који је као некатегорисани пут изграђен пре доношења прописа о изградњи објеката. С обзиром на стање саобраћајне инфраструктуре, потребно је уређење приступне саобраћајнице.

У обухвату предложене границе Плана налази се: пољопривредно земљиште (културе: пашњак 4-8. класе и њива 8. класе), шумско земљиште (култура: шума 6. класе) и остало земљиште (култура: камењар). На простору предложеног обухвата Плана вегетацију чини самоникла вегетација.

На планском подручју нема постојећих објеката који би својим радом угрожавали чиниоце животне средине.

1.4.2. ПРИКАЗ ОСНОВНИХ КАРАКТЕРИСТИКА САДРЖАЈА И ЦИЉЕВА ПЛАНА

Основна ограничења планског обухвата везана су за позиционираност у оквиру режима заштите III степена Специјалног резервата природе Сува планина.

Зона заштите III степена површине 18 358 ha (85,97%) дефинисана је границама које истовремено представљају и границе специјалног резервата природе Сува планина, изузимајући зоне заштите I и II степена. На подручју режима заштите III степена прописују се забране које се односе на целокупно подручје Специјалног резервата природе. На подручју Специјалног резервата природе "Сува планина", као континуалног природног добра у смислу заштите, одржавања, уређивања и развоја природног добра **забрањује се:**

- изградња индустријских, инфраструктурних, хидротехничких и других објеката привредне делатности, чији рад и постојање могу изазвати неповољне промене квалитета земљишта, вода, ваздуха, живог света, лепоте предела, културних добара и њихове околине, осим оних који су већ у изградњи;
- промена намена површина, а посебно пољопривредних површина изузев промена које проистичу из планских докумената;
- изградња викенд-објеката;
- изградња стамбених, економских помоћних објеката пољопривредних домаћинстава изван постојећих грађевинских подручја;
- површинска експлоатација минералних и неминералних сировина;
- формирање примарних и секундарних јаловина, пепелишта, депонија комуналног и другог отпада и вишкова земље са откопа на заштићеном подручју;
- вршење било каквих радова на просторима који су означени као геонаслеђе уколико они нису у функцији њиховог уређења;
- узимање фосилоносних материјала са геолошких профила, изузев у научне сврхе;
- преоравање земљишта, крчење шума и обављање других радњи на местима и на начин који могу изазвати процесе јаке и ексцезивне водне ерозије и неповољне промене предела;
- складиштење, одлагање и бацање комуналног отпада и отпадних материјала свих врста ван места одређених за ту намену, као и нерегулисано формирање мрциништа;
- руковање отровним хемијским материјама, нафтним дериватима и другим опасним материјама на отвореном простору;
- просецање било које нове јавне саобраћајнице, уколико није утврђена важећим просторним или урбанистичким планом, или гранским основама које су усаглашене са режимима и мерама заштите подручја;
- неконтролисано сакупљање и стављање у промет врста чији се промет и коришћење контролишу;
- неконтролисани лов;
- сакупљање, оштећивање и уништавање појединачних примерака дивљих заштићених и угрожених врста биљака и

- животиња заштићених као природне реткости, као и њихових станишта;
- крчење шума и чиста сеча у природним састојинама, осим у случајевима унапређења постојећег стања шума;
 - кресање лисника и прекомерно коришћење дрвне масе у односу на циљеве и принципе газдовања шумама;
 - насељавање врста животиња страних за природни живи свет овог подручја, у слободном простору;
 - разградња и други видови уништавања објеката који по архитектонско-грађевинским одликама и времену настанка и намени представљају споменике народног градитељства;
 - обављање било каквих радова на непокретним културним добрима и добрима под претходном заштитом без претходно прибављених услова и сагласности надлежне службе за заштиту споменика културе;

У режиму III степена заштите природе **дозвољава се:**

- изградња и уређење у оквиру грађевинских подручја туристичких локалитета: Скијалишта Бојанине воде, Влашке Пољане, Спортско-рекреативног центра Дивљана, туристичког комплекса у КО Горњи Душник;

Поред ограничења које подразумева заштита III степена, друго значајно ограничење представља непостојање саобраћајне и друге инфраструктуре неопходне за функционисање центра и осталих садржаја у планском обухвату.

Имајући у виду постојеће стање, положај планског подручја у режиму заштите III степена оквиру СРП „Сува планина“, као и планиране намене, може се закључити да ће уз примену одговарајућих мера заштите животне средине и израду Стратешке процене утицаја Плана на животну средину квалитет параметара животне средине остати очуван, а све у складу са основним принципима одрживог развоја посматраног подручја.

Циљ израде плана је привођење простора намени односно изградња духовног културно-образовног центра са пратећим садржајима. Планом се у оквиру обухвата одређују и разграничавају јавне површине, утврђује намена земљишта и правила уређења и грађења у складу са решењима Просторног плана подручја посебне намене СРП „Сува планина“ и Просторног плана Општине Бела Паланка и правцима и коридорима за саобраћајну и другу инфраструктуру; и дефинише начин реализације планираних садржаја.

.5. ОПИС ПРИРОДНИХ И СТВОРЕНИХ КАРАКТЕРИСТИКА ПОДРУЧЈА ПЛАНА

У циљу сагледавања детаљног геолошког профила терена на коме се рапростира обухват Плана извршени су теренски истражни радови који су имали за циљ литолошко расчлањивање слојева са свим њиховим карактеристикама који дефинишу њихову генезу и геомеханичка својства.

1.5.1.Извод из Просторног плана подручја посебне намене специјалног резервата природе Сува планина („Службени гласник РС“, бр. 55/12)

Подручје Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе Сува планина ("Службени гласник РС", број 42/10), у даљем тексту ППППН СРП Суве планине, обухвата подручје Суве планине за које је покренут поступак заштите као Специјалног резервата природе у складу са Законом о заштити природе. Према класификацији IUCN, подручје Суве планине је сврстано у IV категорију, односно подручје управљања стаништем/врстама у природи.

У административном смислу, подручје Просторног плана обухвата делове територија општина Гаџин Хан и Бела Паланка и градске општине Нишка Бања, и то:

(1) на територији општине Бела Паланка, десет целих катастарских општина (КО) Бежиште, Горња Коритница, Доња Коритница, Дивљана, Мокра, Космовац, Ново Село, Вргудица, Топоница и Вета;

(2) на територији општине Гаџин Хан, 12 целих КО Велики Крчимир, Мали Крчимир, Велики Вртоп, Шебет, Калетинац, Сопотница, Горњи Душник, Миљковац, Ћелије, Чагровац, Јагличје, Копривница; и

(3) на територији градске општине Нишка Бања, две целе КО Горња Студена и Доња Студена;

односно 24 насељена места, у којима је 2002. године живело 4750 становника. Укупна површина подручја Просторног плана износи 31 860 ha. Највећи део подручја Просторног плана налази се на територији општине Бела Паланка 16 433 ha (51,58%), затим на територији општине Гаџин Хан 13 155 ha (41,29%), а најмањи део на подручју градске општине Нишка Бања 2 272 ha (7,13%).

У оквиру поглавља **2.3. Општа концепција развоја подручја посебне намене – 4. Развој туризма**, наводи се да ће се туристичка организација и уређење подручја примарно одвијати у оквиру туристичких локалитета:

спортско-рекреативног центра „Бојанине Воде“; спортско-рекреативног центра „Дивљана“; дивљанског језера; сеоског-туристичког центра Горњи Душник и сеоског-туристичког центра Космовац. Усмеравање туристичких активности вршиће се уз поштовање тростепеног режима заштите у оквиру граница Специјалног резервата природе.

У поглављу **3.2.3. Мрежа Насеља** планирано је се као сеоски туристички центри развијају Горњи Душник и Космовац.

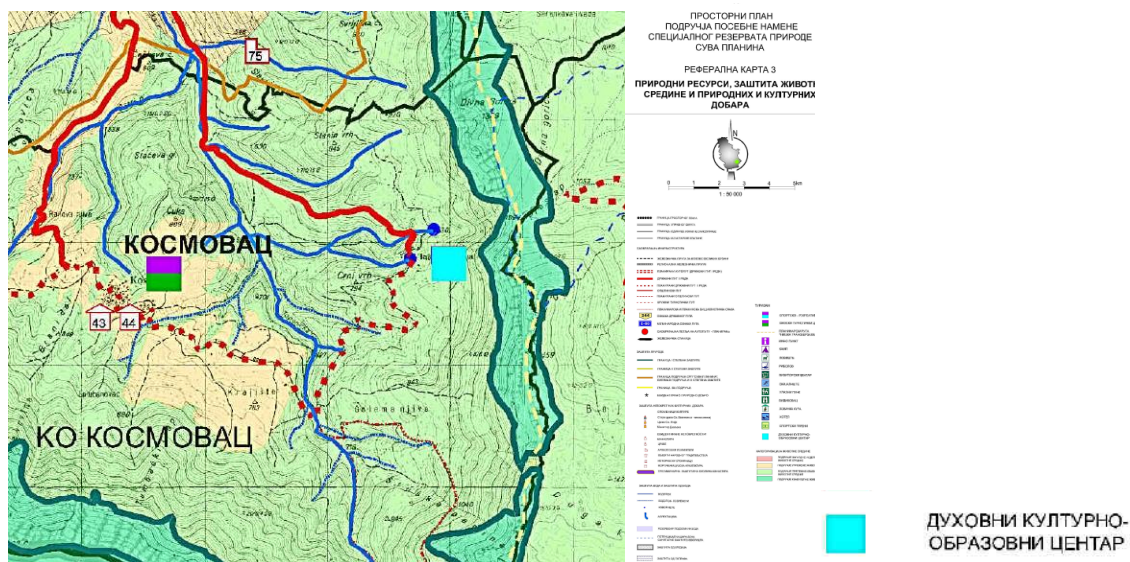
Поглавље 3.3.2. Туризам-Организација и уређење туристичких простора

Туристичка организација и уређење подручја примарно ће се одвијати у оквиру туристичких локалитета: спортско-рекреативном центру „Бојанине Воде“; спортско-рекреативном центру „Дивљана“; дивљанском језеру; сеоско-туристичком центру Горњи Душник и сеоско-туристичком центру Космовац.

Сеоски туризам ће бити заснован на одређењу домаћинства која ће за ту врсту делатности исказати интересовање. Планира се претежно летња понуда, у свим насељима на подручју Просторног плана (III степен заштите СРП или ван СРП), укључујући производњу еко-

хране, етно-занатских производа, интегрисана са ловним, риболовним, кружним путовањима и другим видовима планиране туристичке понуде сувопланинске области.

Планирани сеоски-туристички центри су: Горњи Душник и Космовац. Као посебан вид непосредне и посредне заштите и презентације материјалних и духовних вредности подручја, планирана је изградња Духовног културно-образовног центра Св. Никита Ремизијански, на простору засеока Влашка пољана у атару КО Космовац (слика 1). Поред предвиђеног, у овим насељима ће примарно бити уређење сеоских туристичких домаћинства, односно угоститељских објеката у домаћој радиности. Заштита посебних природних вредности које су дефинисане у Студији заштите СРП Сува планина, битне су за утврђивање режима коришћења, намену и могућности туристичког развоја на локалном и регионалном нивоу. С тим у вези, неопходно је поштовање тростепеног режима заштите у оквиру граница Специјалног резервата природе.

Слика 1. Извод из Рефералне карте 3 - Природни ресурси, заштита животне средине и природних и културних добара

План детаљне регулације духовног културно-образовног центра „Св.Никета Ремезијански“ на простору Влашка пољана у Општини Бела Паланка доноси се за простор који се налази у режиму заштите III степена (слика 1) и за који су према ППППН СРП Сува планина, дефинисане дозвољене активности.

Поглавље 3.5. Заштита животне средине, предела, природних и непокретних културних добара - 3.5.2. Заштита природних добара и предела

На подручју Специјалног резервата природе "Сува планина", установљавају се режими заштите I, II и III степена.

Режим заштите III степена

Зона заштите III степена површине 18 358 ha (85,97%) дефинисана је границама које истовремено представљају и границе специјалног резервата природе Сува планина, изузимајући зоне заштите I и II степена. На подручју режима заштите III степена прописују се забране које се односе на целокупно подручје Специјалног резервата природе.

У режиму III степена заштите природе дозвољава се:

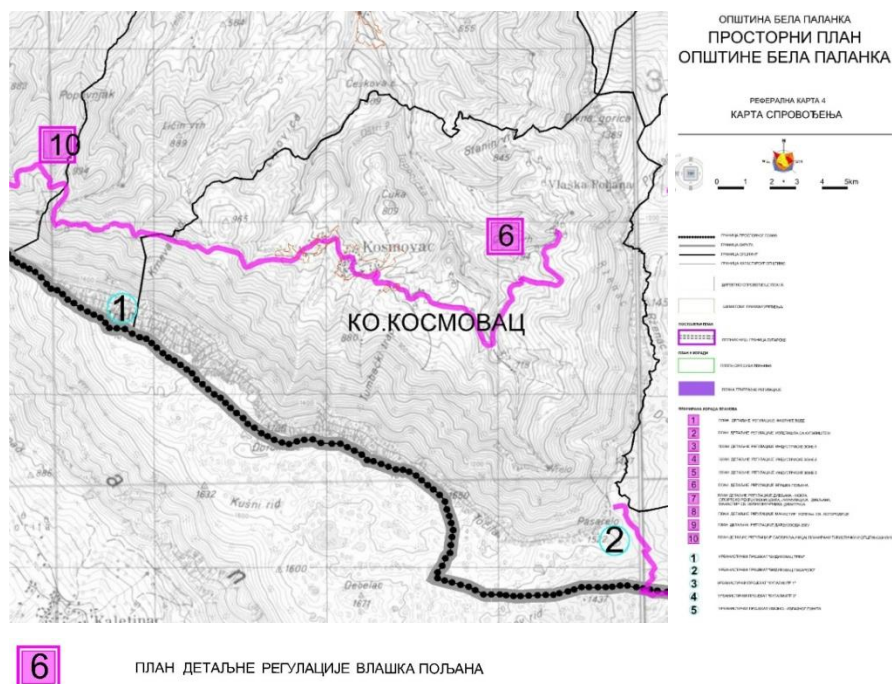
- изградња објеката који су у функцији презентације природног добра: визиторски центар, улазни пункт, образовни пункт;
- изградња саобраћајне и друге инфраструктуре предвиђене Просторним планом;
- изградња и уређење у оквиру грађевинских подручја туристичких локалитета: Скијалишта Бојанине воде, Влашке Пољане, Спортско-рекреативног центра Дивљана, туристичког комплекса у КО Горњи Душник;
- изградња стамбених и пратећих објеката у оквиру грађевинских подручја сеоских насеља под условима из поглавља 4.2.4. Правила грађења на грађевинском земљишту-А) Правила грађења стамбених објеката;
- изградња смештајних објеката у руралном туризму у оквиру грађевинских подручја свих насеља на подручју III зоне заштите, под условима из поглавља 4.2.4. Правила грађења на грађевинском земљишту- В) Правила грађења објеката руралног туризма;
- изградња објеката у функцији привреде у оквиру грађевинског подручја насеља Горњи Душник, под условима из поглавља 4.2.4. Правила грађења на грађевинском земљишту- Г) Правила грађења привредних објеката.
- изградња енергетских објеката из обновљивих извора енергије под условима из поглавља 4.3. Правила уређења и изградње за инфраструктурне системе и објекте-4.3.3. Енергетска инфраструктура.

У поглављу **5.4. Смернице за израду урбанистичких планова и друге развојне документације за подручје плана - 5.4.1. Начин спровођења просторног плана**, под тачком 5, наводи се да ће се Просторни план спроводити разрадом Просторног плана израдом планова детаљне регулације:

2) Влашка Пољана (комплекс верског туризма);

7) Саобраћајница:

- планираних државних путева, након израде Генералног пројекта са претходном студијом оправданости;
- планираних општинских путева: део кружног туристичког пута од Малог Крчимира до Колиба; Ћелије-Крст; део кружног туристичког пута Ћелије-Јагличје-Копривница-Доња Студена; Доња Студена – Банцарево; Бојанине воде – Плоче; део кружног туристичког пута Бојанине воде-Космовац-Влашка Пољана; део кружног туристичког пута од Топонице до Влашке Пољане; део кружног туристичког пута Топоница-Вргудинац; део кружног туристичког пута Ново Село-Мокра; део кружног туристичког пута Мокра-Преслап-Мало Коњско до укључења у општински пут код Манастира Св. Димитрија; део кружног туристичког пута Мало Коњско-Велико Коњско-Колибе-Јечмиште-Бежиште;

Слика 3: Извод из Просторног плана општине Бела Паланка, Реферална карта 4: Карта спровођења

1.5.3. НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Устав Републике Србије предвиђа право на здраву животну средину као једно од основних права и слобода сваког грађана, чланом 74. Устава је утврђено да је Република Србија надлежна за заштиту животне средине и заштиту и унапређење флоре и фауне.

Општи циљеви програма заштите животне средине су интеграција политике заштите животне средине са економском и политиком других сектора и унапређење система контроле квалитета животне средине.

Посебни циљеви су:

У области квалитета ваздуха и климатских промена:

- Израда катастра загађивача и биланса емисија, унапређење програма мониторинга и процене квалитета амбијенталног ваздуха, успостављање аутоматског мониторинга на значајним емитерима;
- Побољшање квалитета ваздуха у складу са стандардима, смањењем емисија из сектора енергетике, индустрије, транспорта и др;
- Емисијама загађујућих материја и гасова са ефектом стаклене баште у ваздух са подручја Републике Србије у претходном периоду није се посвећивала довољна пажња. Ратификоване су две конвенције по којима имамо обавезу извештавања о емисијама у ваздух: Конвенција о прекограничном преносу загађујућих материја на велике удаљености - Convention on Long-Range Transboundary Air Pollution-CLRTAP са ЕМЕП Протоколом (1987) и Оквирна конвенција УН о промени климе UNFCCC (1997) са Кјото протоколом (2007), CLRTAP конвенција по структури извештавања има 11 сектора. Тренутно извештавање покрива само три сектора (сагоревање у индустрији, неиндустријско сагоревање и сагоревање у прерађивачкој индустрији). Методологија билансирања која се користи за припрему националног извештаја није усаглашена са ЕУ прагсом.
- У области загађења ваздуха, подаци о потрошњи фосилних горива прикупљају се у више годишњих истраживања и припремају према Конвенцији о прекограничном загађењу ваздуха на великим даљинама (CLRTAP) за израчунавање емисија SO₂ и NO_x за које је задужен Републички хидрометеоролошки завод.

У области квалитета вода:

- Побољшање квалитета воде у водотоковима смањењем испуштања непречишћених индустријских и комуналних отпадних вода;

- Обезбеђење ревитализације и функционисања постојећих уређаја за пречишћавање отпадних вода насеља;

До ступања на снагу Закона о заштити од буке у животној средини средине („Службени гласник РС”, број 30/09 и 88/10), ова област је била уређена Законом о заштити животне средине, који је чланом 129 продужио важење одредаба Закона о заштити животне средине („Службени гласник РС”, број 66/91), којима је била уређена заштита од буке. Законом о заштити од буке у животној средини уређују се: субјекти заштите животне средине од буке; мере и услови заштите од буке у животној средини; мерење буке у животној средини; приступ информацијама о буци; надзор и друга питања од значаја за заштиту животне средине и здравље људи. Планираним доношењем подзаконских аката према прописаној динамици из Закона, област буке ће бити темељно и свеобухватно уређена. У већим градовима врши се мониторинг буке на прометним раскрсницама, пошто у највећем броју случајева, бука потиче од саобраћаја. У почетку се бука мерила неколико пута дневно на 10 места, а сада се у граду обављају двадесетчетворочасовна мерења на 30 места, од којих су, према последњим подацима, на 26 места забележени нивои који повремено прелазе граничне вредности прописане Правилником о дозвољеном нивоу буке. У Нишу се мониторинг буке врши на 11 места .

Вибрације до сада уопште нису регулисане и не постоји ни један донети пропис у животној средини који регулише ову област.

1.5.4. СТРАТЕГИЈА ЛОКАЛНОГ ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА

Национална стратегија одрживог развоја дефинише одрживи развој као циљно оријентисан, дугорочан, непрекидан, свеобухватан и синергетски процес који утиче на све аспекте живота (економски, социјални, еколошки и институционални) на свим нивоима. Одрживи развој подразумева израду модела који на квалитетан начин задовољавају друштвено-економске потребе и интересе грађана, а истовремено уклањају или знатно смањују утицаје који прете или штете животној средини и природним ресурсима.

Стратегија дефинише циљеве, мере и активности којима ће се створити услови за одрживи развој на локалном нивоу.

Циљеви од значаја за Просторног план и стратешку процену су:

- Унапређивање заштите животне средине на локалном нивоу;
- Рационално управљање ресурсима;
- Рационална потрошња необновљивих и подстицање коришћења обновљивих ресурса;
- Увођење система мониторинга животне средине за подручја општина;
- Унапређење управљања заштићеним природним добрима.

1.5.5. УРЕДБА О ЕКОЛОШКОЈ МРЕЖИ

Еколошком мрежом управља се на начин који обезбеђује очување повољног стања осетљивих, ретких, угрожених и типова станишта од посебног значаја за очување и популација строго заштићених и заштићених дивљих врста од националног и међународног значаја, као и одржање и унапређење функционалне и просторне повезаности њених делова.

Разлози за развој еколошке мреже су:

- очување биодиверзитета на екосистемском, предеоном и регионалном нивоу;
 - подршка и јачање еколошког повезивања подручја значајних за заштиту;
 - обезбеђивање заштите критичних подручја од потенцијалних спољних штетних утицаја
 - обнављање деградираних екосистема;
 - промовисање комплементарности између коришћења земљишта и очувања биодиверзитета, посебно очувања потенцијалних вредности биодиверзитета у полуприродним пределима;
- Концепт еколошке мреже у основи је формулисан ради смањења процеса фрагментације станишта у којима:

- појединачне врсте фауне немају приступ подручјима где се налазе станишта за њихов опстанак;
- миграторне врсте фауне нису у могућности да се крећу ка подручјима где би могли периодично боравити током године;
- природне популације и заједнице нису у могућности да се померају кроз пределе ради промене услова животне средине посебно климатских промена;
- генетске размене између различитих локалних популација би могле бити спречене;
- делови станишта у којима је нека локална врста већ изумрла али се не могу лако ре-колонизовати насељавање од стране друге локалне популације исте врсте и др.

Сходно томе, еколошку мрежу чине:

- 1) еколошки значајна подручја;

2) еколошки коридори који повезују еколошки значајна подручја на простору Републике Србије као коридори од националног значаја и еколошки коридори који омогућују повезивање са еколошким мрежама суседних земаља у складу са међународним прописима као еколошки коридори од међународног значаја;

3) заштитна зона тамо где је потребна да штити еколошки значајна подручја и еколошке коридоре од могућих штетних спољних утицаја.

Уредбом је такође дефинисано да еколошки значајна подручја из члана 2. ове уредбе обухватају просторне целине на којима се налазе:

1) одређена заштићена подручја проглашена на основу закона са приоритетним циљем очувања биодиверзитета, укључујући подручја у поступку проглашења заштите и подручја која су одговарајућим стратешким документима планирана за заштиту;

2) подручја од посебног интереса за очување, односно Емерлад мрежа, која су идентификована на основу Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта (Бернске конвенције);

3) одређена подручја дефинисана на основу међународних програма за идентификацију значајних подручја за птице (IBA), биљке (IPA) и дневне лептире (РВА);

4) подручја која се налазе на листи Конвенције о влажним стаништима од међународног значаја (Рамсарска подручја) или су планирана за упис у ту писту;

5) одређених спелеолошких објеката;

6) погранична еколошки значајна подручја која омогућују повезивање са еколошким мрежама суседних земаља у складу са међународним прописима;

7) одређена подручја типова станишта од посебног значаја за очување идентификована у складу са Правилником о критеријумима за издвајање типова станишта, типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта, као и мере заштите за очување типова станишта („Службени гласник РС“, број 35/010);

8) одређена станишта дивљих врста утврђених Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС“, број 5/010);

9) осталих еколошки значајних подручја која нису обухваћена овим подручјима која су као еколошки значајна утврђена просторним плановима;

Заштита еколошке мреже обезбеђује се спровођењем прописаних мера заштите ради очувања биолошке и предеоне разноврсности, одрживог коришћења и обнављања природних ресурса и добара и унапређења заштићених подручја, типова станишта и станишта дивљих врста у складу са Законом о заштити природе, подзаконским актима, овом уредбом, актима о проглашењу заштићених подручја и међународним уговорима.

1.5.6. СТРАТЕГИЈА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ ЗА ПЕРИОД 2010-2019. ГОДИНЕ ("Службени гласник РС", бр. 29/2010)

Дугорочна стратегија Републике Србије у области заштите животне средине подразумева побољшање квалитета живота становништва осигуравањем жељених услова животне средине и очувањем природе засноване на одрживом управљању животном средином. Кључни кораци укључују јачање постојећих и развој нових мера за успостављање интегралног система управљања отпадом, даљу интеграцију политике животне средине у остале секторске политике, прихватање веће појединачне одговорности за животну средину и активније учешће јавности у процесима доношења одлука.

Стратегија управљања отпадом представља основни документ који обезбеђује услове за рационално и одрживо управљање отпадом на нивоу Републике Србије. Стратегија мора бити подржана већим бројем имплементационих планова за управљање посебним токовима отпада (биоразградиви, амбалажни и други). Утврђивање економских инструмената и финансијских механизма је неопходно како би се осигурао систем за домаћа и инострана улагања у дугорочно одрживе активности. Такође, стратегија разматра потребе за институционалним јачањем, развојем законодавства, спровођењем прописа на свим нивоима, едукацијом и развијањем јавне свести.

Стратегија управљања отпадом:

- одређује основну оријентацију управљања отпадом за наредни период, у сагласности са политиком ЕУ у овој области и стратешким опредељењима Републике Србије;
- усмерава активности хармонизације законодавства у процесу приближавања законодавству ЕУ;
- идентификује одговорности за отпад и значај и улогу власничког усмеравања капитала;
- поставља циљеве управљања отпадом за краткорочни и дугорочни период;
- утврђује мере и активности за достизање постављених циљева.

За достизање циљева одрживог развоја, у складу са Националном стратегијом одрживог развоја, потребно је: рационално коришћење сировина и енергије и употреба алтернативних горива из отпада, смањење опасности од непрописно одложеног отпада за будуће генерације, осигурање стабилних

финансијских ресурса и подстицајних механизма за инвестирање и спровођење активности према принципима "загађивач плаћа" и/или "корисник плаћа", успостављање јединственог информационог система о отпаду, повећање броја становника обухваћених системом сакупљања комуналног отпада, успостављање стандарда и капацитета за третман отпада, смањење, поновна употреба и рециклажа отпада, развијање јавне свести на свим нивоима друштва о проблематици отпада и др.

Потребно је створити осећај одговорности за поступање са отпадом на свим нивоима, осигурати препознавање проблема, обезбедити тачне и потпуне информације, промовисати принципе, подстицајне мере и партнерство јавног и приватног сектора у управљању отпадом. Иницијативе имају за циљ да подстакну становништво на одговорнији однос према отпаду и на поступање са отпадом на одржив начин, као што је смањење отпада на извору, поновна употреба отпада, рециклажа, енергетско искоришћење отпада и одлагање отпада на безбедан начин.

1.5.7. СТРАТЕГИЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ СРБИЈЕ

Циљеви који су од значаја за План и стратешку процену су:

- обезбеђење потрошача храном која задовољава потребе у погледу квалитета и безбедности;
- осигурање подршке животном стандарду за људе који зависе од пољопривреде а нису у стању да својим развојем прате економске реформе;
- осигурање подршке одрживом развоју села;
- заштита животне средине од утицаја пољопривредне производње.

Од значаја је подстицање пољопривредника на очувању природних добара односно одређених типова животне средине (еколошки пољопривредни програми), развој и подстицање органске пољопривреде, као и доношење локалних акционих планова руралног развоја.

1.5.8. СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА ШУМАРСТВА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Као основни циљ стратегије развоја шумарства Републике Србије је очување и унапређивање стања шума и развој шумарства као привредне гране. Ово се постиже спречавањем смањења површине под шумама, одрживим газдовањем шумским ресурсима уз рационално коришћење, повећање, унапређење и заштиту и одржавање еколошке равнотеже, укључивањем циљева и мера развоја шумарства у програме руралног развоја. Шуме и функције шума су од далекосежног значаја за унапређење животне средине и заштиту природе. Ово се пре свега огледа у унапређењу одрживог газдовања шумама у заштићеним природним добрима, одрживом коришћењу и валоризацији биодиверзитета шума и система заштите, коришћења и управљања свим функцијама шума у оквиру одрживог развоја, а нарочито у погледу заштитних и регулаторних функција у односу на елементе животне средине ваздух, воду, земљиште, пределе, буку, ублажавање климатских промена итд. Одрживо газдовање шумама се односи и на одрживо газдовање фауном, односно стварање оптималних услова за заштиту и унапређивање стања аутохтоне дивљачи и реинтродукцију исте.

1.6. ОПИС ПРИРОДНИХ И СТОРЕНИХ КАРАКТЕРИСТИКА ПОДРУЧЈА ПЛАНА

У циљу сагледавања детаљног геолошког профила терена на коме се рапростира обухват Плана извршени су теренски истражни радови који су имали за циљ литолошко расчлањивање слојева са свим њиховим карактеристикама који дефинишу њихову генезу и геомеханичка својства.

1.6.1. ПРИРОДНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

Сложена **геолошка грађа**, специфични климатски услови и одређени антропогени фактори су утицали да се на подручју Плана формирају различите црте рељефа. Као резултат деловања ерозивних сила на тектонску основу овог подручја могу се издвојити више рељефних облика.

Кречњаци у највећем делу састављени од калцијум-карбоната, а нарочито су такви горњи хоризонти. Средња количине падавина на подручју Плана износи преко 800 mm, што је неповољани фактор за развој крашких облика, који се овде манифестују како у површинском, тако и у подземном кречњачком појасу.

Због посебних карактеристика и специфичности рељеф овог комплекса омогућује велики избор одговарајућих локалитета и утиче на просторни распоред функција у слободном простору.

Педолошке карактеристике подручја Плана су следеће:

Рудо шумско земљиште је распрострањено на Сувој планини на висини од 850 до 1100 метара. У погледу броја биљних врста ово земљиште је најбогаије. Пошто је на кречњаку, врло је плитко.

У оквиру плана нису планирани објекти који би негативно утицали на биолошки и хемијски састав земљишта, а предвиђене функције и објекти на подручју Плана неће негативно утицати на биолошки и хемијски састав земљишта. У циљу очувања еколошког капацитета, посебно пажњу треба

посветити заштити тла на простору где су планом предвиђене саобраћајнице, где се може очекивати повећан степен загађивања и деградације земљишта.

Закључак: Рељеф подручја Плана код посетиоца изазва пријатан осећај, јер се погледом може обухватити већи скуп природних феномена. Квалитет рељефа овог комплекса не лежи у његовим димензијама већ у богатству форми и разноврсности односа према трећој димензији. Вертикално рашчлањен и заталасан терен се овде јавља у неправилним формама и комбинацијама па комплексно унапређује функционалну и естетску компоненту простора. Из тог разлога рељеф као еколошки фактор у оквиру психо-естетског синдрома па и целокупне валоризације има значајно место у крајњем еколошком бонитету простора. Овом треба свакако додати чињеницу да је у условима анализираних геолошке грађе прираштај степена сеизмичности мали, али пре израде било каквих грађевинских објеката потребно је извршити детаљну геомеханичку и геофизичку анализу.

Хидрогеолошке карактеристике - Шире подручје које обухвата подручје Просторног плана у хидрогеолошком смислу припада геолошкој јединици алувијона. У зависности од геолошког састава и грађе терена, те геоморфолошких елемената и хидрогеолошких особина терена у овом подручју су регистроване подземне воде.

Биљни и животињски свет, биодиверзитет - Најважнији задатак је усклађивање односа човек – природа и човечије деловање се углавном своди на конзервирању природних вредности и очувању доминантног карактера у пределу. Свакако при одржавању, а не ретко и унапређивању вегетације ради се пре свега о великом шумском комплексу на подручју Плана. Али са своје стране уређење боравишног предела обухвата и његове друге обраде као организационе и смештајне функције. Ипак биолошко унапређење представља битни део задатка и предуслов за све даље мере у рекреативном пределу.

Пратећи однос зеленило – клима и утицај зеленила на локалну климу која се обавља путем смањивања топлотних екстрема, повећања влажности, редуцирање јачине ветра, смањење испаравања, очување влаге у тлу и ублаживању соларног режима могу се утврдити основне смернице за примену биолошко техничких мера.

За посетиоце овог потенцијалног рекреативног туристичког центра није све једно да ли се околина састоји од уситњених парцела, забрањених приватних поља и воћњака са бодљикавим жицама. Ако околне површине сачињавају велике шуме смењиване пространим пашњацима и ливадама по којима се може слободно кретати, доћи у присан додир са природним елементима посетилац ће интензивније доживети природу. Комплекс је ненасељен и у њему негативан утицај човека према биолошкој равнотежи и естетском изгледу природе још није тако јако изражен. Просторни елементи су у овом комплексу оптимални, а чињеница да се налазе у географској средини која максимално одговара људском здрављу још више му оправдавају здравствено-рекреативну функцију.

Поред општег дејства вегетације на ублажавање климатских екстрема у микроклиматским размерама треба да сагледамо и заштитну услогу и различити учинак појединих биљних врста у пречишћавању ваздуха и њихов свеукупни здравствени утицај на човека. Ти ефекти су другачији код различитих врста.

Слике бр. 3. – Аутохтоне вегетације на подручју Плана

На пространим пропланцима, ливадама и пашњацима јављају се посебне биоклиматске зоне са посебним одликама. Из тог разлога врло је важно детаљно проучавање пределске климе и њихово дејство на човека ради правилније примене климатско-куративног третмана и хуманијег сагледавања у будућим плановима.

Овде се намеће очување доминантног карактера комплекса, његовог биолошког потенцијала, естетског изгледа, структуралних квалитета, као и његовог усколађивања и повезивања са налеглим простором. То указује да међу природним вредностима вегетације овог комплекса има примат па се ригорозно намеће њена интегрална заштита.

Планом се не ремете основе за заштиту станишта животињских и биљних врста, већ се обезбеђује развој и обнова аутохтоне вегетације одговарајућих биљних врста и животиња, а у циљу заштите и ревитализације карактеристичног биодиверзитета. Посебну пажњу би требало обратити биолошком, здравствено-хигијенском и естетском смислу вегетације коју би требало обрадити и ставити је у везу са целокупним еколошким системом. Најважнији задатак је усклађивање односа човек – природа и човечије деловање се углавном своди на конзервирању природних вредности и очувању доминантног карактера у пределу. Али са своје стране уређење боравишног предела обухвата и његове друге обраде као организационе и смештајне функције. Ипак биолошко унапређење представља битни део задатка и предуслов за све даље мере у рекреативном пределу.

За животну средину посебно су значајне заштитно-регулаторне функције шума. Због свог еколошког овде је реч о утицају шумских екосистема на важније компоненте биосфере: ваздух, климу, воду, земљиште, али и на утицај на пејзаж и простор, који такође припадају просторним ресурсима. Много је фактора који утичу на стање шумских екосистема. Углавном их можемо сврстати у две групе и то: абиотички фактори и биотички фактори

Абиотички фактори се даље разврставају: -климатски фактори, -фактори земљишта -фактори рељефа.

Биотички : -узајамни утицај живих бића (биљака и животиња) и -утицај човека

Основна карактеристика ових фактора је: променљивост у времену и простору, целовитост (компактност) заједничког деловања и међусобна условљеност. Резултат таквог њиховог деловања је појава одређених шумских екосистема овог подручја.

И ако нису извршена детаљнија истраживања за ово подручје на основу досадашњих сазнања можемо издвојити следеће јединице у шумским екосистемима:

As. Quercetum montanum – Чет и Јов . (брдска шума китњака)- Обично заузима терене са надм. висином од 500 – 900 m. а иде и на веће висине, и налази се на јужним експозицијама стрмих нагиба. Често се наизменично, са променом експозиције, смењује са брдском буковом шумом. Овде је станиште сувље него у китњаково – грабовој шуми. У првом спрату је готово сам китњак, са по којим цером, буквом, грабом, црним јасеном, белом липом, брекињом, трешњом и дивљом крушком. Спрат жбуња (грмља) је редак и обично изостаје. Од приземне вегетације најчешће се срећу: лазаркиња, прилеп, папрат, фестука и сл.

As. Carpinetum orientalis serbicum – Руд и Јов. (шуме грабића са јаворима)- Њена појава је условљена орографски, јавља се на топлим, стрмим и кречњачким експозицијама на надморској висини од приближно 300 до 1450 m. Од значаја је да је ова шума слабо витална и показује мале могућности за обнову. Спрат жбуња (грмља) је изузетно густ, те је тешко и проћи кроз грабић, јасен, клен, глог. Од приземне вегетације најчешће се срећу: мајчина душица, хајдучка трава, млечика, божур и остало.

As. Ljunceto – Serpinetum serbicum – Руд. (српска шума китњака и граба) - Заузима топле положаје на нижим надморским висинама (око 500 m). Јавља се на влажнијим локалитетима и хладнијим благим падинама. По саставу се види да је то термофилнија варијанта шуме. Спрат дрвећа чине : китњак, граб, цер, клен, липа, буква. Спрат жбуња чине : леска, дрен, глог, свиб и др. а приземну вегетацију: копитњак, кукурек, млечика, мајчина душица и остало.

Букове шуме се налазе изнад појаса храста и букве. Висински интервал букве, је доста широк и креће се просечно од 500 – 1000 m. Међутим, на сеновитим и северним експозицијама развијеног рељефа буква силази знатно ниже, а иде и изнад 1000 m. надморске висине. На овом подручју заступљена је асоцијације :

As. Fagetum montanum serbicum – Руд. (брдско букова шума)- Ова асоцијација је највећим делом условљена орографски, односно, јавља се као трајни стадијум на хладнијим и свежијим стаништима. Налази се изнад зоне храста. Земљиште је обично дубље, због слабе инсолације хладно, слабо кисело до неутрално. Ово су најраспрострањеније шуме у овом подручју. Спрат дрвећа има следеће врсте : буква, јавор, млеч, китњак, брекиња, дивља јабука и дивља крушка. У спрату жбуња осим подмладка и подраста главних врста дрвећа јавља се: леска, зова и др. Приземна вегетација је заступљена са : лазаркињом, копитњаком, разне папрати, јетренка, зечија соца, бекица и остале траве. Шуме покривају просторе изнад VI бонитетне класе земљишта. Површине под шумама ће се смањити за незнатни проценат.

* *Извор: Шумарске основе 2002-2012, БЕОГРАД*

1.6.2. СТВОРЕНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

1.6.2.1. СТАНОВНИШТВО

На подручју Плана детаљне регулације се не налазе стално насељена места, нити било каква значајнији инфраструктурни објекат као потенцијални загађивач животне средине. Планом се предвиђа

уређење простора који треба да омогући максималне услове за развој спортско-рекреативних услова на овом подручју, што треба да омогући укупно здравију животну средину за кориснике овог простора.

План има за циљ да својим садржајем оживи тајдео општине Бела Паланка и заинтересује околно становништво за сеоски и верски туризам .

Сеоски туризам ће бити заснован на опредељењу домаћинства која ће за ту врсту делатности исказати интересовање. За развој сеоског туризма основу представљају сеоска домаћинства – куће амбијенталног стила са традиционалном кухињом домаћих производа из пољопривредне и сточарске производње поседа домаћинства. Поред понуде садржаја боравка ова домаћинства могу да буду снабдевачи здравом храном. Планира се целогодишња понуда, посебно у насељима Космовац, Топоница, Вета, Мокра, Дивљана, Горња и Доња Коритница, Бежиште, Градиште, Црнче и др. За афирмацију сеоског туризма потребно је: организовати обуку сеоских домаћинства за бављење сеоским туризмом (предавања, курсеви, искуства страних земаља, професионално обављање улоге угоститеља и др.); формирати туристичке пунктове у селима која ће се бавити овим видом туризма и повезати их са Туристичком организацијом Беле Паланке и другим ТО из Региона; и интензивирати изградњу неопходне инфраструктуре на одабраним локацијама туристичких пунктова.

Због велике површине коју заштићена природна добра заузимају на територији општине Бела Паланка, екотуризам у догорочном сагледавању туристичког развоја Општине посебно треба афирмисати. С тим у вези предвиђа се реконструкција једног броја постојећих и изградња нових објеката као еко-кућа (ecolodge) у оквиру грађевинске површине насеља која се налазе на територији заштићених природних добара (Космовац, Градиште, Црнче и деловима Доње и Горње Коритнице).

1.6.2.2. НАМЕНА ПОВРШИНА И ПЛАНИРАНА ИЗГРАДЊА

Планска решења треба да понуде садржаје који ће унапредити подручје и омогућити инвестирање у развој, односно да одговоре захтевима потенцијалних инвеститора и посетиоца, обезбеде флексибилност и могућност изградње уз максимално поштовање природних и створених предности и ограничења. Као обавезујућа утврђују се планска решења дефинисана Просторним планом подручја посебне намене специјалног резервата природе Сува планина („Службени гласник РС“, бр. 55/12) и Просторним планом Општине Бела Паланка („Службени лист Града Ниша“ бр. 77/11).

У оквиру планског обухвата планиране су две основне функционалне зоне:

1. Зона А – намењена духовном културно-образовном центру
2. Зона Б – намењена за етно туризму и угоститељству

Планирана претежна намена површина:

- **Површине јавне намене**

Површине јавне намене обухватају прилазни пут на које планско подручје излази, тј. постојећи некатегорисаним пут (к.п.бр.3211 КО Космовац) који тангира планско подручје са јужне стране.

Просторним планом општине Бела Паланка, у делу **3.1. Смернице за спровођење просторног плана**, предвиђена је израда плана детаљне регулације за планирани општински пут (део кружног туристичког пута) од Топонице до Влашке Пољане.

- **Остале намене**

Нацртом Плана ће бити јасно дефинисано грађевинско подручје и поједине намене у зависности од потреба и планираних капацитета. Површине за остале намене обухватају површине у оквиру зона А и Б намењене за верски објекат са пратећим садржајима, туризам, угоститељство спорт и рекреацију, инфраструктурне објекте (соларни панели, стубна трафо-станица, каптажа санитарне и техничке воде резервоар ПП заштите) и парковско зеленило.

Планирани садржаји у оквиру **зоне А**:

- Храм Св. Никита Ремезијански са пратећим садржајима (конач, звоник, радионице за старе занате, отворена школа веронауке)
- Соларни панели и стубна трафо станица
- Каптажа за санитарну и техничку воду и ПП резервоар

Планирани садржаји у оквиру **зоне Б**:

- Етно куће
- Угоститељство
- Спортски терени за мале спортове
- Трим стазе
- Справе у природи за рекреацију
- и друго на захтев инвеститора и носиоца израде плана Општинске управе општине Бела Паланка

1.6.2.3. КУЛТУРНО-ИСТОРИЈСКА БАШТИНА

На планском подручју нема утврђених непокретних културних добара. Актом о условима чувања, одржавања и коришћења и утврђеним мерама заштите културних добара, предвиђају се мере које се морају спроводити уколико се у току грађевинских и других радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, а које ће бити уграђене у текст Плана.

Уколико се приликом радова наиђе на остатке непокретних културних добара, неопходно је обезбедити услове и археолошка истраживања, адекватну конзервацију и презентацију. Праћење земљаних радова и финансирање археолошких истраживања пада на терет инвеститора.

1.6.2.4 ЗАШТИЋЕНА ПРИРОДНА ДОБРА

Концепција заштите Специјалног резервата природе "Сува планина" заснива се на досадашњим искуствима у заштити, развоју, уређивању и управљању специјалних резервата природе у Србији који се базира на очувању и унапређивању укупних природних вредности, ресурса и предеоних одлика, и усклађеном развоју човека и природе.

Истовремено, подручје Суве планине сагледава се као еколошки значајни подручје, односно део еколошке мреже Србије¹, које обухвата: подручје у поступку заштите СРП Сува планина; EMERALD подручје значајно са становишта примене Бернске конвенције у Србији; међународно значајно подручје за биљке (IPA) Сува планина; међународно и национално значајно подручје за птице (IBA) Сува планина; и одабрано подручје за дневне лептире (РВА) Сува планина.

Зона заштите III степена изузимајући зоне заштите I и II степена је дефинисана границама које истовремено представљају и границе специјалног резервата природе Сува планина.

Имајући у виду да је подручје Суве планине, према класификацији **IUCN** сврстано у **IV категорију**, односно подручје управљања стаништем/врстама у природи, управљање заштићеним природним добром вршиће се са циљем:

- очувања услова у станишту неопходних за заштиту значајних врста, група врста, биотичких заједница или физичких облика који захтевају одређену манипулацију од стране човека за спровођење оптималног управљања;
- да се омогуће научна истраживања и праћење стања у животној средини као примарне активности, упоредо са усаглашеним управљањем природним ресурсима;
- да се издвоје подручја за образовање јавности и разумевање особина тих станишта и за активности у оквиру управљања природним подручјем;
- да елиминише и спречи даљу експлоатацију или активности које су у супротности са заштитом; и
- да се обезбеди добробит локалном становништву унутар заштићеног подручја у складу са циљевима управљања.

1.6.2.5. ИНФРАСТРУКТУРА И ДРУГИ ОБЈЕКТИ У ФУНКЦИЈИ ПЛАНА

Плана су дефинисани прилази до појединачних парцела унутар планског обухвата и садржај попречних профила (ширина коловозних трака, ширина саобраћајних трака, ширина тротоара), у зависности од ранга саобраћајница, конфигурације терена и изграђености простора.

Корисници у захвату Плана снабдеваће се електричном енергијом из стубне трафостанице ТС 10/04 kV, снаге 100 kW, која је планирана у западном делу, а која ће се алтернативно снабдевати енергијом са планираних соларних поља у западном делу планског подручја. Ради стварања услова за прикључење на дистрибутивни енергетски систем потребно је изградити прикључни 10kV вод са везом на најближи стуб 10kV вода Топоница - Космовац.

¹ према Уредби о еколошкој мрежи (2010)

На планском подручју је планирано коришћење мобилне телефоније као вид телефонске комуникације.

На предметном подручју није планирана изградња гасовода и припадајуће гасоводне инфраструктуре. Не планира се ни изградња топловода са припадајућим инфраструктурним објектима.

Развој водоснабдевања у планском периоду ослањаће се на снабдевање из природних извора, каптирањем воде. За потребе техничке и технолошке воде користиће се подземна вода.

На подручју Плана не постоји изграђен систем канализационе мреже. Корисници ће бити оријентисани на локалне системе у виду септичких водонепропусних јама.

Закључак: *Уређењем простора и дефинисањем његовог начина коришћења очекује се активирање туристичких потенцијала планског и ширег подручја и привлачење нових корисника и даљи развој сеоског туризма у околним насељима, што би допринело подизању квалитета живота становника. Такође, очекује се заустављање негативних демографских токова и обнова становништва, као и побољшање образовне структуре становништва (села Топоница и Космовац).*

Највећи потенцијал подручја лежи у развоју туризма. Природна добра, као и духовне вредности подручја, представљају добре предуслове унапређење туристичке понуде и даља инвестициона улагања. Планска решења утицаће на очување и побољшање квалитета животне средине и створиће се могућност за већа улагања у програме парађења стања животне средине.

1.7. ОПИС СТАЊА ЧИНИЛАЦА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

За анализирано подручје не постоји релевантна информациона основа о стању животне средине нити постоје утврђени Програми за праћење квалитете животне средине.

У предходном периоду на подручју Плана на Сувој планини нису вршена мерења и истраживања стања животне средине.

Анализа стање квалитета ваздуха- Стање аерозагађености и квалитет ваздуха на подручју Плана може се дати само као процена, обзиром да на подручју Плана не постоје релевантни подаци, мерења, праћења и контроле квалитета ваздуха и утицаја на здравље њених корисника.

Валоризацијом природних карактеристика ширег простора кроз анализу одређених геоморфолошких, климатолошких и биогеографских фактора може се закључити да је подручје Плана добро проветрено и максимално осунчано па предложене намене, размештај објеката и начин њихог загревања у грејној сезони не условљавају присуство већег броја дифузних локалних извора загађивања, који при ни при неповољним метеоролошким условима не могу условити појаву достизања (GVI).

Простор обухваћен овим Планом и непосредна околина представља преко 90% слободних површина а само око 10% од укупне површине представљају изграђене површине и саобраћајнице. Као линијски извор загађења може делимично да представља аутомобилски саобраћај, релативно мале густине. Анализом предложених намене површина на ширем подручју Плана може се закључити да ће се стање нивоа аерозагађености и квалитета ваздуха кретати знатно испод границама дозвољених нивоа по стандарду JUS. U.J6. 205.

Стање аерозагађености и квалитет ваздуха представљају један од основних фактора у укупној валоризацији разноврсних природних чиниоца а њихов међусобни однос представља базу за процену квалитета простора. Све ове форме су крајње нијансиране, са снажном способношћу динамичних промена у различитим временским и сезонским облицима. Супротно ефектима које човек доживљава свакодневним боравком у урбанизованој средини, простор Плана ће му пружити велике могућности за духовно образовање, одмор и рекреацију.

Анализа стање квалитета воде - на Сувој планини не постоје значајнији површински токови. Због свог геоморфолошког састава тло не задржава воду, већ она понире и на тај начин настаје велики број врела на различитим локацијама у подножју планине. Због тога је подземних токова на вишим деловима планине мање, док у нижим деловима извиру, а копањем бунара у овим деловима омогућава се експлоатација подземне воде.

На подручју Плана треба навести следеће изворе загађења вода:

- отпадне воде из домаћинства;
- несанитарне и нехигијенске септичке јаме које постоје у руралним ; и
- процедурне воде из дивљих депонија.

Коришћење простора, по правилу, нарушава природне односе који владају у ситуацији без антропогеног утицаја, што се одражава и на промену квалитативно - квантитативног режима вода. Закон о водама ("Сл. гласник РС", бр. 30/10) је утврдио која се то подручја требају прогласити заштићеним са аспекта њихове намене. Ради заштите квалитета вода на овом подручју, потребно је поштовати правила

за спровођење свих активности на подручју заштитних зона, које су у функцији осигурања довољних количина воде за пиће. Заштићена подручја односе се и на националне паркове, паркове природе, споменике природе и подручја са посебним обележјима која су од значаја за Србију.

Анализа стање квалитета земљиште -земљиште је један од најважнијих природних ресурса. Састав земљишта, односно присуство различитих супстанци, воде и гасова утиче на цео екосистем. Спада у ред условно обновљивих ресурса али се мора имати на уму да се квалитетно земљиште у природи јако дуго образује, а у процесу деградације, брзо уништава.

Земљиште је на подручју Плана, као и остали параметри животне средине, релативно доброг квалитета. Утицаји који у некој мери нарушавају квалитет земљишта су пољопривреда, сметлишта, близина путева, каменоломи, непланска сеча шума која проузрокује процесе ерозије и огољавања и поплаве.

Квалитет земљишта се прати на основу законских оквира који су дати у Закону о заштити животне средине.

На делу територије која је под пољопривредним земљиштем, постоји могућност угрожавања квалитета земљишта коришћењем хемијских средстава која се у пољопривреди користе ради постизања већих приноса. Супстанце које се налазе у тим агрохемијским средствима могу бити јако штетне по здравље човека. Република Србија је добила донацију ради постизања циљева Стокхолмске конвенције о дуготрајним органским загађујућим супстанцама, у које између осталих спадају и пестициди.² Ове супстанце су јако токсичне за људе и живи свет, акумулирају се у живим организмима, у природи су јако отпорне и дуготрајне. При неконтролисаној употреби хемикалија у производњи од стране пољопривредника, негативно се утиче на квалитет земљишта, подземних и површинских вода.

1.8. ПИТАЊА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ РАЗМАТРАНА У СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ

У току израде Стратешке процене разматрана су питања заштите животне средине која чине њен садржај и дефинисана су на основу стања животне средине и утицаја **у току стварања услова за развој и изградњу комплекса верског туризма** на животну средину. Питања представљају стратешки важне елементе за обезбеђење заштите и унапређења животне средине при дефинисању планских решења.

Специфично гледано разматрана питања проистичу из анализе стања чинилаца животне средине на планском простору, као и анализе могућих утицаја који се очекују током реализације, потом експлоатације планом предвиђених садржаја. Описана је генерална угроженост основних чинилаца животне средине, на основу расположивих података из литературе.

Основно питање које је потребно разматрати у току израде процене утицаја на животну средину је везано за осетљивост планског подручја у погледу притисака на животну средину изазваних из, кроз разматрање основних, утицаја на елементе животне средине.

Природне карактеристике подручја, створене вредности и реализација Просторног плана за наредни плански период представљају основу за процену еколошког капацитета простора и спречавање могућих конфликта у простору у погледу намене.

- На основу прелиминарне процене стања животне средине на подручју Плана кључни проблеми заштите су:
- обезбеђивање довољних количина вода за несметано функционисање садржаја у оквиру границе Плана;
- одвођење отпадних вода и обезбеђење довољних количина квалитетне воде за пиће;
- сакупљање и транспорт комуналног отпада и његово одлагање на уређеној санитарној депонији;
- могуће загађивање ваздуха и повишена саобраћајна бука током изградње комплекса ;
- недовољно инвестирање у заштиту животне средине;
- природне, предеоне и културне вредности простора;
- социјалне и економске чиниоце развоја.

У том контексту ће се пажљиво анализирати понуђена сценарија/варијанте развоја комплекса верског туризма са пратећим садржајем ,као на начин да се на минимум сведу могући утицаји планираних намена на пољопривредно и шумско.

² www.ekoplan.gov.rs

2. ЦИЉЕВИ И ИНДИКАТОРИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

У складу са законским одредбама, у овом поглављу су приказани општи и посебни циљеви и индикатори Стратешке процене.

Општи циљеви или већина њих дати су на основу планских докумената вишег реда. Посебне циљеве условљава специфичност простора, у оквиру кога се налази предметни обухват плана.

2.1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Општи циљеви Стратешке процене припремљени су на основу стратешких питања заштите животне средине од значаја за планско подручје, као и циљева и захтева у области заштите животне средине релевантних секторских докумената. Стратешки циљеви заштите животне средине представљају факторе очувања еколошког интегритета простора, односно рационалног коришћења природних ресурса и заштите животне средине.

Општим циљевима је постављен оквир за даљу разраду и дефинисање посебних циљева и избор индикатора за мерење и праћење њиховог остваривања, све у циљу управљања животном средином и остваривања одрживог просторног и функционалног развоја подручја Просторног плана.

Општи циљеви Стратешке процене припремљени су на основу стања животне средине, стратешких питања заштите животне средине од значаја за планско подручје и циљева и захтева у области заштите животне средине релевантних секторских докумената. **Обезбеђење просторних услова за развој и изградњу комплекса верског туризма са пратећим садржајем и са припадајућом инфраструктуром, у складу са економским могућностима и уз очување животне средине.**

2.2. ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Посебни циљеви, који ће се детаљније вредновати у овој процени, проистекли су из општих циљева, а дефинисани су на основу специфичности и планираних намена планског подручја.

Посебни циљеви Стратешке процене утицаја на животну средину утврђени су на основу доступних података анализе затеченог стања животне средине, доступне литературе, законске регулативе, проблема, ограничења и потенцијала подручја Просторног плана, као и приоритета за решавање проблема у складу са општим циљевима и начелима заштите животне средине. Одговорно планирање и коришћење простора у захвату Просторног плана представљају услов превентивне заштите и побољшања стања у простору и животној средини.

Табела 1. Посебни циљеви стратешке процене у односу на секторе одрживог развоја

Сектор	Циљеви СПУ
Економски развој	1. Унапређење економског развоја
	2. Унаређење квалитета живота и здравља становништва
Заштита животне средине	3. Очување квалитета ваздуха
	4. Очување квалитета земљишта,
	5. Очување квалитета земљишта
	6. Очување станишта, биодиверзитета и предела
	7. Заштита природних ресурса и коришћење обновљивих извора енергије
	8. Повећање инвестиције за систем заштите животне средине

2.3. ИЗБОР ИНДИКАТОРА

На основу дефинисаних посебних циљева, врши се избор одговарајућих индикатора који ће се користити у изради Стратешке процене. Индикатори су веома прикладни за мерење и оцењивање планских решења са становишта могућих штета у животној средини и за утврђивање које неповољне утицаје треба смањити или елиминисати. Представљају један од инструмената за систематско идентификовање, оцењивање и праћење стања, развоја и услова средине и сагледавање последица. Они су средство за праћење извесне променљиве вредности у прошлости и садашњости, а неопходни су као улазни подаци за планирање. Индикатори Стратешке процене су припремљени у складу са циљевима Стратешке процене. У погледу законске регулативе у Србији је донет Правилник о националној листи индикатора заштите животне средине ("Службени гласник РС", бр. 37/2011) којим се прописује национална листа

индикатора заштите животне средине. Индикатори су подељени према тематским подручјима на индикаторе стања, утицаја, притисака, реакција друштва, одговора, покретачких фактора.

Табела 2. Избор индикатора у контексту постављених циљева

посебан циљ	индикатор
ЕКОНОМСКИ И СОЦИЈАЛНИ РАЗВОЈ	
Смањење степена незапослености	% запослених; % незапослених
Унапређење економског развоја	% повећања зарада; % повећања производње
Унаређење квалитета живота и здравља становништва	% становништва са приступом здравствено исправној води за пиће, % становништва са приступом адекватним системима прикупљања и пречишћавања отпадних вода, % становништва са приступом објектима
ВАЗДУХ	
Очување квалитета ваздух	<ul style="list-style-type: none"> - процена квалитета ваздуха на основу пописа емисија, који даје укупну масу ослобођених емисија и пружа основу за усаглашавање, планирање ублажавања и може се користити као улазни податак за моделирање концентрације загађења и модела расподеле концентрације загађења; - учесталост прекорачења граничних вредности за NO_x-азотних оксида, NO₂, NO; VOC – лако испарљивих органских компоненти укључујући и неметанске угљоводонике; CO-угљен монооксида, PM-честица PM_{2.5}, PM₅; SO_x-оксида сумпора; CO₂ –угљен диоксида; - укупна количина гасова са ефектом стаклене баште; - смањење изложености становништва;
ВОДА	
Заштита и унапређење квалитета подземних вода	<ul style="list-style-type: none"> - Serbian Water Quality Index (SWQI) - Петодневна биолошка потрошња кисеоника БПК₅, физичко-хемијски и микробиолошки параметри квалитета површинских вода - нутријенти у површинским и подземним водама - емисије загађујућих материја из тачкастих извора у водна тела - % загађене (непречишћене) отпадне воде
ЗЕМЉИШТЕ	
Очување квалитета земљишта	<p>Промена намене земљишта Дефиниција: Удео промене намене коришћења земљишта у временском периоду Јединица мере: %</p> <p>Деградација земљишта Дефиниција: Промене у природи ресурса земљишта у зависности од врсте и географске локације, које укључују: физичко стање земљишта; диверзитет или густину прекривености вегетацијом; дебљину површинског слоја, салинитет или алкалитет итд. Јединица мере: ha (величина области и интензитет промена са побољшањем или погоршањем стања)</p>
БИОДИВЕРЗИТЕТ	

посебан циљ	индикатор
Очување биодиверзитета, станишта и предела	Учешће шумског земљишта у укупном земљишту Дефиниција: Удео природног и сађеног шумског земљишта негованог у периоду времена у укупном земљишном фонду Јединица мере: % Учешће заштићених области у односу на укупну површину Дефиниција: Површина заштићених екосистема на земљишту или у унутрашњим водама, изражени као удео у укупној површини екосистема Јединица мере: %.
ПОТРОШЊА ЕНЕРГИЈЕ	
Повећање потрошње електричне енергије из обновљивих извора	% потрошње енергије из обновљивих извора у укупном уделу
СУБЈЕКТИ СИСТЕМА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	
Повећање инвестиције за систем заштите животне средине	издаци из буџета, накнаде, таксе, субвенције

3. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА СА ОПИСОМ МЕРА ПРЕДВИЂЕНИХ ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

3.1. ПРИКАЗ ПРОЦЕЊЕНИХ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

У складу са законским одредбама, у овом поглављу је приказан начин на који је извршена процена утицаја Просторног плана на животну средину, у складу са циљевима Стратешке процене, укључујући процену утицаја два варијантна решења на животну средину. Припремљена су стратешка решења у области заштите животне средине и планирана просторна подела планског подручја према стању животне средине.

Предметни План ће представљати оквир за развој **комплекса верског туризма са пратећим садржајем и са припадајућом инфраструктуром**, а могућа загађења по својим карактеристикама, интензитету и просторном распрострањању могу имати негативни утицај на повећање нивоа вибрација, загађење ваздуха, стање и квалитет земљишта, природне, предеононе и културне вредности простора, у обухвату Плана, поготово у односу на постојеће стање животне средине, зато што је разлог израде Плана **развој и изградњу комплекса верског туризма са пратећим садржајем и са припадајућом инфраструктуром, у свему ускладу са Законом везаних за очување животне средине.**

Заштита животне средине на подручју Плана заснована је на концепту одрживог развоја, усклађивању коришћења простора са могућностима и ограничењима природних и створених вредности (установљени режими и мере заштите) и са потребама економског развоја, полазећи од начела превенције и спречавања загађивања животне средине и начела интегралности. То значи обавезно укључивање услова заштите животне средине у све планове, односно програме, као и све предвиђене активности и садржаје на подручју.

Систем заштите животне средине чине мере, услови и инструменти за:

- одрживо управљање, очување природне равнотеже, целовитости, разноврсности и квалитета природних вредности и услова за опстанак свих живих бића;
 - спречавање, контролу, смањивање и санацију свих облика загађивања животне средине .

Применом мера заштите животне средине, ефекти негативних тенденција идентификованих у простору кориговаће се у правцу побољшања квалитета појединих елемената животне средине, а применом свих расположивих инструмената спречиће се њихово ширење ван утврђеног планског оквира.

Мере за смањење негативних и увећање позитивних утицаја Плана на животну средину припремљене су на основу резултата процене утицаја и циљева стратешке процене.

3.2. ПРИКАЗ АКТИВНОСТИ У ОБУХВАТУ ПЛАНА

У складу са законским одредбама, у овом поглављу је приказан начин на који је извршена процена утицаја Плана на животну средину, односно циљеве Стратешке процене, укључујући процену утицаја два варијантна решења на животну средину. Припремљена су стратешка решења у области заштите животне средине и планирана просторна дигеренцијација планског подручја према стању животне средине.

Избор решења за која је урађена Стратешка процена извршен је према следећим принципима:

- процена је вршена само за планска решења стратешког нивоа,
- тежило се да се изабраним планским решењима на најрационалнији начин обухвати и прикаже основни концепт развоја предвиђен планом;
- за решења у области заштите животне средине није вршена Стратешка процена, јер су ова решења припремљена на основу резултата Стратешке процене.

Синтезна решења плана за која се процењује утицај на животну средину су:

- (1) *Изградња Храма Св. Никита Ремезијански са пратећим садржајима (конак, звоник, радионице за старе занате, отворена школа веронауке) ;*
- (2) *Функционисање верског туризма са пратећим садржајем и са припадајућом инфраструктуром;*

Извршен утицај планских решења доминантне намене а према критеријуму суштинског значаја за будући развој планског подручја. У корелацији са циљевима плана и циљевима Стратешке процене, као и на основу њихове слојевитости и хијерархичности издвојена су планска решења за које је извршена процена утицаја на животну средину у области:

- **Активности у функционисању духовном културно-образовном центру** (површине 3,06 ha), простира се у северном делу планског обухвата и намењена је првенствено изградњи храма Св. Никета Ремезијански са звоником и конаком. Уређење простора унутар ове зоне дефинисано је у складу са доминантном наменом – култура и образовање. Од пратећих садржаја уз храм планирају се радионице за старе занате, отворена школа веронауке и други садржаји компатибилне намене који заједно чине целину – духовни културно-образовни центар. Поред ових објеката планирају се и помоћни објекти неопходни за функционисање центра: каптажа за санитарну и техничку воду и ПП резервоар.

У западном делу зоне А планира се простор за соларне панеле и стубну трафо станицу за потребе снабдевања електричном енергијом.

У јужном делу зоне А, према зони Б, планира се парковска површина која представља улазни део зоне А и разграничење између две зоне чије се функције битно разликују.

Зона духовног културно-образовног центра реализоваће се фазно, при чему прва фаза подразумева изградњу приступног пута и изградњу Храма са конаком и објеката неопходних за функционисање објекта, док се пратећи садржаји планирају као друга фаза реализације.

- **Активности у функционисању зоне етно туризма и угоститељства** (површине 6,61 ha) обухвата јужни део планског подручја који се ослања на постојећи некатегорисани пут. Планом се у оквиру ове зоне предвиђају туристички, угоститељски и рекреативни садржаји. Туристички и угоститељски садржаји се планирају у делу простора уз приступни пут, док се рекреативни садржаји планирају у источном делу зоне Б. Шири спектар намена у оквиру зоне Б пружа могућност за улагања приватних инвеститора и развој планског и ширег подручја.
- **Активности и развојни програми у области ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ**

Електроенергетска инфраструктура-На подручју обухвата Плана и ближем окружењу нема изграђене инфраструктурне мреже преносног и дистрибутивног система електричне енергије.

Корисници у захвату Плана снабдеваће се електричном енергијом из стубне трафостанице ТС 10/04 kV, снаге 100 kW, која је планирана у западном делу, а која ће се алтернативно снабдевати енергијом са планираних соларних поља у западном делу планског подручја. Ради стварања услова за прикључење на дистрибутивни енергетски систем потребно је изградити прикључни 10kV вод са везом на најближи стуб 10kV вода Топоница - Космовац.

Телекомуникациона инфраструктура - На подручју обухвата Плана и ближем окружењу нема изграђене телекомуникационе инфраструктурне мреже.

На планском подручју је планирано коришћење мобилне телефоније као вид телефонске комуникације.

- **Активности и приоритетни развојни програми у области ХИДРОТЕХНИЧКЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ**

Водоводна инфраструктура-На планском подручју не постоји изграђен систем за снабдевање водом за пиће.

Развој водоснабдевања у планском периоду ослањаће се на снабдевање из природних извора, каптирањем воде. За потребе техничке и технолошке воде користиће се подземна вода.

Канализациона инфраструктура-На подручју Плана не постоји изграђен систем канализационе мреже. Корисници ће бити оријентисани на локалне системе у виду септичких водонепропусних јама.

3.3. ПРИКАЗ ПРОЦЕНЕ МОГУЋИХ УТИЦАЈА

Посебном пажњом биће анализирани могући утицаји планираних садржаја на повећање нивоа буке, загађења ваздуха, стање и квалитет подземних и површинских вода, стање и квалитет земљишта, природне, предеоне и културне вредности простора, управљање удесима, у обухвату Плана. Овај аспект биће детаљније анализиран у Студији о процени утицаја предметног пројекта на животну средину.

3.3.1. ПРОЦЕНА УТИЦАЈА У ТОКУ ИЗВОЂЕЊА РАДОВА

У току извођења радова за реализацију планом предвиђених садржаја може се очекивати ангажовање велике грађевинске оперативе као и коришћење савремене грађевинске механизације. Сва та механизација издувним гасовима загађује ваздух, ствара буку, а могуће је загађење површинских и подземних вода.

Зависно од ангажованости радника и механизације при извођењу радова на изградњи објеката, саобраћајних површина и објеката инфраструктуре зависиће и емисија загађујућих материја. Количина емитованог загађења је локалног карактера, просторно и временски ограничена.

Емитовање буке при раду грађевинских машина и камиона је присутно, и у оваквим ситуацијама емитована бука достиже ниво од 85 dB(A) до 90 dB(A).

Разни грађевински и други отпад настаје из већине објеката градилишта. Сав тај отпад, укључујући и амбалажу, је по правилу инертан, треба га сакупити на посебно уређен плато и предавати оператеру који има дозволу за управљање овом врстом отпада уз попуњавање Документа о кретању отпада.

Са опасним отпадом из радионица, магацина и са градилишта (отпадна уља и мазива, горива опасна амбалажа), мора се поступати у складу са законском регулативом и мерама за привремено правилно складиштење опасног отпада на локацији до предаје оператеру који има дозволу за управљање овим врстама опасног отпада. Сав опасан отпад подлеже поступку карактеризације, након које исти треба да преузме овлашћено предузеће које се бави третманом или извозом овог отпада уз попуњавање Документа о кретању опасног отпада. У току извођења различитих врста радова машине стварају вибрације. Из објеката градилишта треба прописно евакуисати све санитарно фекалне отпадне воде.

У складу са наведеним неопходно је правилно и добро организовати градилиште и извођење радова, а простор и објекте по завршетку радова правилно и у складу са законском регулативом санирати.

3.3.2. ПРОЦЕНА УТИЦАЈА ПРИ ЕКСПЛОАТАЦИЈИ ПЛАНИРАНИХ САДРЖАЈА

Сеоски туризам ће бити заснован на опредељењу домаћинства која ће за ту врсту делатности исказати интересовање. За развој сеоског туризма основу представљају сеоска домаћинства – куће амбијенталног стила са традиционалном кухињом домаћих производа из пољопривредне и сточарске производње поседа домаћинства. Поред понуде садржаја боравка ова домаћинства могу да буду снабдевачи здравом храном. Планира се целогодишња понуда, посебно у насељима Космовац, Топоница, Вета, Мокра, Дивљана, Горња и Доња Коритница, Бежиште, Градиште, Црнче и др. За афирмацију сеоског туризма потребно је: организовати обуку сеоских домаћинства за бављење сеоским туризмом (предавања, курсеви, искуства страних земаља, професионално обављање улоге угоститеља и

др.); формирати туристичке пунктове у селима која ће се бавити овим видом туризма и повезати их са Туристичком организацијом Беле Паланке и другим ТО из Региона; и интензивирати изградњу неопходне инфраструктуре на одабраним локацијама туристичких пунктова.

Због велике површине коју заштићена природна добра заузимају на територији општине Бела Паланка, екотуризам у догорочном сагледавању туристичког развоја Општине посебно треба афирмисати. С тим у вези предвиђа се реконструкција једног броја постојећих и изградња нових објеката као еко-кућа (ecolodge) у оквиру грађевинске површине насеља која се налазе на територији заштићених природних добара (Космовац, Градиште, Црнче и деловима Доње и Горње Коритнице).

3.4. ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И ВАРИЈАНТНО РЕШЕЊЕ

Циљ израде стратешке процене утицаја предметног плана на животну средину је сагледавање могућих негативних утицаја на квалитет животне средине и предвиђање мера за њихово смањење, односно довођење у прихватљиве оквире не стварајући конфликте у простору и водећи рачуна о капацитету животне средине на посматраном простору. Да би се постављени циљеви остварили, потребно је сагледати Планом предвиђене активности и мере за смањење потенцијално негативних утицаја.

Варијантна решења су оправдана само ако варијанте у реализацији Плана заиста и постоје. Собзиром да у Плану имамо само једно решење, а то је реализација **комплекса верског туризма са пратећим садржајем и са припадајућом инфраструктуром** ми смо упоређивали „нулто стање“ са планираним решењем. Процена утицаја „нулто стања“ на циљеве Стратешке процене урађена је како би се омогућило поређење Планског решења и указало на повољније решење са становишта заштите животне средине. Општа процена утицаја и поређење нултог стања са Планским решењем на животну средину према областима Стратешке процене (синтезни приказ), дати су у табели која следи:

Табела 3. Општа процена утицаја варијантних решења на животну средину (синтезни приказ)

Област Стратешке процене	Варијантно решење 1 (статус кво)	Варијантно решење 2 (План)
1. Унапређење економског развоја	-	++
2. Унаређење квалитета живота и здравља становништва	+	++
3. Очување квалитета ваздуха	-	М
4. Очување квалитета земљишта	-	М
5. Очување квалитета земљишта	-	М
6. Очување станишта, биодиверзитета и предела	-	-/М
7. Заштита природних ресурса и коришћење обновљивих извора енергије	-	++
8. Повећање инвестиције за систем заштите животне средине	-	М

Врсте утицаја: ++ веома позитиван; + позитиван; -- веома негативан; - негативан; ? непознат; М – зависи од мера заштите

Претходно је наведено да су у процесу Стратешке процене анализирана два супротна сценарија у оквиру процене варијантних решења. Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину не прописује шта су то варијантна решења плана која се предлажу у стратешкој процени утицаја, па се у пракси морају разматрати најмање две:

А) варијанта да се План не усвоји и не спроведу планска решења и

Б) варијанта да се План усвоји и спроведу планска решења.

Варијантна решења предметног Плана представљају различите рационалне начине, средства и мере реализације циљева Плана у појединим секторима развоја, кроз разматрање могућности коришћења одређеног простора за специфичне намене и активности.

Укупни ефекти Плана, па и утицаји на животну средину, могу се утврдити само поређењем са постојећим стањем, са циљевима и решењима Плана. Ограничавајући се у том смислу на позитивне и негативне ефекте које би имало доношење или недоношење предметног плана, стратешка процена се бави разрадом обе варијанте (А – варијанта да се План не примени и Б –варијанта примене Плана) и разрадом подваријанти које постоје у оквиру њих.

Процена утицаја варијантних решења на циљеве Стратешке процене уређена је како би се омогућило поређење анализираних варијантних решења, а указало на повољније варијантно решење са становишта заштите животне средине и друштвеног бољитка. Поређење варијантних решења извршена је у табели бр.4.

Табела 4. Аналитички приказ процене утицаја варијантних решења према укупним утицајима

Циљ стратешке процене	Варијантно решење бр.1 (План се не реализује – спонтани развој)	Варијантно решење бр.2 (План се реализује)
1.Унапређење економског развоја	- / 0	+/М
2. Унаређење квалитета живота и здравља становништва	- / 0	+/М
3.Очување квалитета ваздуха	- / 0	+/+
4. Очување квалитета земљишта,	-	+
5. Очување квалитета земљишта	-	-/М
6.Очување станишта, биодиверзитета и предела	-	-/М
7. Заштита природних ресурса и коришћење обновљивих извора енергије	-	+
8.Повећање инвестиције за систем заштите животне средине	-	+

Варијантно решење Б које се односи на доношење и доследно спровођење Плана уз примену других секторских планова и програма, као и позитивне законске регулативе, далеко је повољније са становишта посебних циљева Стратешке процене. Прво, у варијанти да се предметни план реализује могу се очекивати бројни позитивни ефекти са становишта заштите животне средине и туристичке понуде.

Очекују се и одређени ефекти који су цена и резултат развоја. Ови утицаји су идентификовани, а огледају се у одређеним земљаним радовима који ће утицади негативно на приземни биљни свет и делимично изменити трасу кретања животиња (дивљачи), насупрот којих се очекује изразито јаки позитивни утицај у привредном развоју региона. Спровођењем адекватних мера заштите, евидентирани негативни утицаји Плана могуће је свести у оквиру прихватљивог.

Не реализовање Плана је варијантно решење А са могућим негативним последицама у односу на циљеве стратешке процене и губитак могућности ефикасног деловања у привредно економском развоју општине кроз повећан број туриста и оживљавање околних села. У варијанти да се План не донесе и да се развој настави по досадашњем тренду могу се очекивати негативни трендови у животnoj средини, али и проблеми у смислу недовољне атрактивности комплекса, недовољног капацитета који би пратио туристички и привредни развој региона.

3.4.1. ВАРИЈАНТНО РЕШЕЊЕ А: НЕРЕАЛИЗОВАЊЕ ПЛАНА - СЦЕНАРИО НУЛТОГ РАЗВОЈА

Нереализовањем Плана стање би се погоршало и то на следећи начин:

- стагнација туристичке понуде;
- неадекватна заштита животне средине (не постојање репрезентативних мерних места за подручје плана).
- неодговарајућа саобраћајна матрица, као предуслов унапређења квалитета живота;

3.4.2. ВАРИЈАНТНО РЕШЕЊЕ Б: РЕАЛИЗОВАЊЕ ПЛАНА

У варијанти да се План реализује могу се очекивати бројни позитивни ефекти увећини секторских планских решења и укупни повољнији развој Беле Паланке:

- инфраструктурна опремљеност простора;
- енергетска ефикасност;
- заштита животне средине и висок степен искоришћености простора;
- формирање туристичких тура са раличитим видовима туризма;
- веће улагање у програме заштите животне средине.

Резултати консултација

У току израде стратешке процене вршене су консултације са надлежнима у вези Просторним планом, јавним предузећима и заинтересованим органима и организацијама.

Процена утицаја планских решења на животну средину

За потребе процене утицаја Плана на животну средину изабрана су планска решења приказана у табели бр.5.

Табела.5. Планска решења за која се врши процена утицаја

ОБЛАСТ	ПЛАНСКО РЕШЕЊЕ
НАМЕНА ПРОСТОРА	1.Активности у функционисању духовном културно-образовном центру 2.Активности у функционисању зоне етно туризма и угоститељства
ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА	3..Електроенергетске мреже и објекти 4..Телекомуникациона мрежа
ХИДРОТЕХНИЧА ИНФРАСТРУКТУРА	5.Водоводна инфраструктура 6.Канализациона инфраструктура

Према критеријумима из Прилога I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину у обзир су узете следеће карактеристике утицаја:

- Врста утицаја
- Вероватноћа да се утицај појави
- Учесталост утицаја
- Просторна димензија утицаја.

Наведене карактеристике утицаја су вредноване према табели бр.10.

Табела 6. Вредновање карактеристика утицаја

Врста утицаја	Вероватноћа утицаја	Трајање утицаја	Учесталост утицаја	Просторна димензија утицаја
+ Позитиван ++ Веома позитиван - Негативан -- Веома негативан 0 Неутралан М зависи од мера заштите	мало вероватан средње вероватан веома вероватан	краткорочан средњорочан дугорочан	повремен средње учестао сталан	Л локални (део Општине) О општински Г градски Р регионални Н национални МЕ међународни

Активности и развојни програми у области ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ								
Активности и приоритетни развојни програми у области ХИДРОТЕХНИЧКЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ								

Извесно је да реализација планских решења има велики број позитивних утицаја на квалитет животне средине и реализацију циљева одрживог развоја, али реализација Просторног плана са собом неминовно носи могућност одређених негативних ефеката на квалитет животне средине.

Задатак процене утицаја је да на основу анализираних могућих утицаја предметног плана на животну средину дефинише адекватне мере заштите чијим спровођењем ће се обезбедити да се идентификовани негативни ефекти Плана задрже у оквирима који не оптерећују капацитет простора. У том циљу су у наставку дефинисане мере за спречавање, смањење и отклањање штетног утицаја на животну средину.

Активирање и експлоатација мреже планираних и потенцијалних инфраструктурних система оствариће непосредне (промена начина коришћења простора) и посредне (демографска кретања, мрежа насеља, привредни развој) утицаје на само подручје Просторног плана и његово функционално окружење.

Усмеравањем ових утицаја обезбедиће се:

- довођење у склад локалних и регионалних интереса са националним;
- покретање привредних активности и читавог ланца менусобно повезаних социјалних и просторних унапремења,
- подизање подручја и окружења на виши степен инвестиционе привлачности.

3.5. МЕРЕ ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ И УВЕЋАЊЕ ПОЗИТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Мере заштите културних добара

На простору у обухвату плана нема евидентираних културних добара.

Уколико се у току извођења грађевинских и других радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, извођач радова је дужан да обавести надлежни Завод за заштиту споменика културе и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен. Ако постоји опасност од оштећења археолошког локалитета или предмета, Завод за заштиту споменика културе Ниш привремено ће обуставити радове доке се не утврди да ли је односна непокретност или ствар културно добро или није. Инвеститор објеката једужан да обезбеди средства за истраживање, заштиту, публикување и излагање добра које ужива претходну заштиту које се откријњ приликом изградње инвестиционог објекта – до предаје добра на чување овлашћеној установи заштите.

Мере заштите природних целина

Заштита природних добара и предела обезбеђује се:

- актом о заштити природних добара,
- коришћењем и унапређивањем на начин који омогућава трајно очување и побољшање стања у складу са Закон о заштити природе (Сл.гласник РС бр.36/2009 и 88/2010. год.),
- забраном активности којима се угрожава капацитет животне средине, природна равнотежа, биодиверзитет, хидрографске, геоморфолошке, геолошке и пејзажне вредности.

На подручју Специјалног резервата природе "Сува планина", као континуалног природног добра у смислу заштите, одржавања, уређивања и развоја природног добра, забрањује се:

- изградња индустријских, инфраструктурних, хидротехничких и других објеката привредне делатности, чији рад и постојање могу изазвати неповољне промене квалитета земљишта, вода, ваздуха, живог света, лепоте предела, културних добара и њихове околине, осим оних који су већ у изградњи;

- промена намена површина, а посебно пољопривредних површина изузев промена које проистичу из планских докумената;
- градња стамбених, економских помоћних објеката пољопривредних домаћинстава и викенд објеката изван грађевинских подручја утврђених посебним планским и урбанистичким документима, односно градња објеката пољопривредних домаћинстава изван постојећих грађевинских парцела до доношења тих докумената;
- површинска експлоатација минералних и неминералних сировина;
- формирање примарних и секундарних јаловина, пепелишта, депонија комуналног и другог отпада и вишкова земље са откопа на заштићеном подручју;
- вршење било каквих радова на просторима који су означени као геонаслеђе уколико они нису у функцији њиховог уређења;
- узимање фосилоносних материјала са геолошких профила, изузев у научне сврхе;
- преоравање земљишта, крчење шума и обављање других радњи на местима и на начин који могу изазвати процесе јаке и ексцезивне водне ерозије и неповољне промене предела;
- складиштење, одлагање и бацање комуналног отпада и отпадних материјала свих врста ван места одређених за ту намену, као и нерегулисано формирање мрциништа;
- руковање отровним хемијским материјама, нафтним дериватима и другим опасним материјама на отвореном простору;
- просецање било које нове јавне саобраћајнице, уколико није утврђена важећим просторним или урбанистичким планом, или гранским основама које су усаглашене са режимима и мерама заштите подручја;
- неконтролисано сакупљање и стављање у промет врста чији се промет и коришћење контролишу;
- неконтролисани лов;
- коришћење отровних мамаца за ограничавање бројности штеточина;
- сакупљање, оштећивање и уништавање појединачних примерака дивљих заштићених и угрожених врста биљака и животиња заштићених као природне реткости, као и њихових станишта;
- крчење шума и чиста сеча у природним састојинама, осим у случајевима унапређења постојећег стања шума;
- кресање лисника и прекомерно коришћење дрвне масе у односу на циљеве и принципе газдовања шумама;
- насељавање врста животиња страних за природни живи свет овог подручја, у слободном простору;
- разградња и други видови уништавања објеката који по архитектонско-грађевинским одликама и времену настанка и намени представљају споменике народног градитељства;
- обављање било каквих радова на непокретним културним добрима и добрима под претходном заштитом без претходно прибављених услова и сагласности надлежне службе за заштиту споменика културе;

На подручју Специјалног резервата природе Сува планина, у режиму **заштите I степена** забрањује се коришћење природних богатстава и искључују сви други облици коришћења простора и активности изузев:

- оних које би спречиле деградацију и нестанак развијених екосистема;
- научних истраживања, контролисане едукације и ограниченог коришћења постојећих службених путева;

На подручју режима **заштите III степена** прописују се забране које се односе на цело заштићено подручје.

На подручју специјалног резервата природе "Сува планина", у смислу заштите, одржавања, уређивања и развоја природног добра, дозвољава се:

За пољопривредну делатност:

- развијање пољопривредних система који неће стварати нежељене утицаје на животну средину у зони II и III режима заштите, а првенствено се мисли на сточарство које би било строго контролисано и оптимизирано у односу на оптерећење животне средине;
- одржива производња здравих и квалитетних намирница;
- очување биолошке разноврсности у датом агроекосистему;
- дугорочна заштита и одржавање плодности земљишта, користећи се превентивним агротехничким мерама;
- употреба одговарајуће технологије у циљу добијања здравих и квалитетних производа, у складу са биолошким законима у постојећем агроекосистему;

- контролисана комерцијализација и интезивирање пољопривредне производње, строго у складу са критеријумима и захтевима еколошко-просторне заштите;
- коришћење природних, пашњачких и ливадских површина за испашу и косидбу;
- За послове шумарства:
- унапређење стања високих шума кроз правилну примену природне обнове и благовремено и планско извођење мера неге и обнове шума, уз одговарајуће повећање дрвне залихе по ха, као и текућег запреминског прираста;
- пошумљавање аутохтоним врстама;
- интензивна конверзија постојећих састојина у изданачним шумама и њихово превођење у високи узгојни облик. На местима где је то могуће треба ићи пре свега на реституцију, док супституцију врста треба избегавати, уз што чешће коришћење аутохтоних врста са овог подручја;

За ловство:

- усаглашавање ловне активности са важећим прописима;
- пропагирање организовања хајки и других легалних видова сузбијања штеточина;
- подизање хранилишта, депоновањем остатака угинулих или одстрелених ловних животиња или довођењем отпадака са кланица из околних места (Нишка бања, Гаџин хан, Бела Паланка и Бабушница);
- опстанак зеца (*Lepus sarpensis* Linnaeus, 1758), као дела укупног биодиверзитета природног добра, директно је зависан од мера заштите, те се за наредни средњорочни програм ловства предлаже потпуни ловостај, уз све остале мере заштите и гајења дивљачи;
- управљање треба спровести и над популацијом "дивљих коња", напуштеном стаду коња које годинама представља атракцију Суве планине, а у новије време га несавесни мештани - ловци уништавају;
- успостављање ловостаја у дужем временском периоду од законом предвиђеног за одређене врсте (зец и дивља мачка);

За геолошке послове:

- извођење истражних геолошких радова којима се не утиче на промену морфологије природног добра или његових делова или оних делова за које се утврди да немају штетних последица по поједине врсте или станишта распрострањених биљних и животињских врста;
- истражни радови ради утврђивања карактеристика и распрострањености рудних лежишта уз претходно прибављене услове заштите природе;
- контролисано коришћење неметаличних сировина - везаних, полувезаних и невезаних стена, и камених агрегата, под посебним условима и то првенствено за потребе стараоца и локалног становништва у циљу афирмације традиционалних делатности (кречарење) уколико локалитет са којег се сировина узима не представља геонаслеђе или поседује друге природне вредности. За добијање потребне енергије при кречарењу, као енергент може се користити искључиво дрво, са за то одређене локације;
- дозвољава се, изузетно подземна експлоатација минералних сировина у ободним деловима заштићеног подручја (III степен), искључиво за сировине за које се утврди да се по квалитету издвајају и да појаве и лежишта сировина сличних особина нису детерминисана у другим деловима Републике, под посебним условима Завода за заштиту природе Србије;
- извођење радова на обележавању уређењу и презентацији објеката геонаслеђа;

За инвестиционе послове:

- изградња нових објеката и извођење радова који су у функцији заштићеног природног добра и налазе се у III степену, визиторски центар, образовни пункт, уређење саобраћајница, туристичко-рекреативних површина и др.;
- изградња стамбених и пратећих објеката у сеоским насељима;
- реконструкција, доградња и адаптација постојећих објеката у насељеним деловима подручја за њихове сопствене потребе с тим да приоритет имају пољопривредна домаћинства чија ће се реконструкција вршити по посебним условима и уз подршку Стараоца са циљем да се обезбеди њихова реконструкција, оживљавање традиционалног привређивања и укључивање у туристичку понуду подручја.

За све дозвољене радове у складу са Законом морају се прибавити услови Завода за заштиту природе Србије.

Основни критеријуми за одрживи развој и уређење предела и очувања идентитета природних и културних вредности су:

- задржавање постојеће структуре и функционалне повезаности станишта;

- примењивање мера за умањење штетних утицаја у случајевима када није могуће избећи негативне утицаје;
- спровођење мера за унапређење, заштиту и очување свих предела на територији плана.

Мере заштите животне средине

За подручје Плана не постоји релевантна информационо основа о стању животне средине нити постоје утврђени Програми за праћење квалитете животне средине.

Заштита ваздуха-Квалитет ваздуха и степен његовог загађења има значајну улогу на здравље људи због директне опасности од аерозагађења, као и због индиректног штетног деловања преко загађивања хране и воде, смањивања сунчевог зрачења и дневне светлости, оштећења грађевина и споменика, вегетацију, општа добра итд. За оцену стања аерозагађења по врсти и концентрацијама штетних материја неопходно је да се мерења и узорковања врше према релевантим Закономима и правилницима везаним за поменуто област. Методе мерења имисија, критеријуми за успостављање мерних места, опреме за мерење и узорковање морају бити стандарлизоване на одређен начин да би се резултати могли међусобно упоређивати.

У циљу одржавања и унапређења квалитета ваздуха и смањење емисија на подручју плана предлажу се следеће мере и акције:

Изван насељених места, на атрактивним локацијама са високо бонитетним природним вредностима изградити излетничке и туристичке спортско рекреативне центре итд.

Одређеним мерама стимулисати кориснике са индивидуалним ложиштима на прелазак на алтернативне изворе загревања; уградња уређаја за смањење емисија на изворима где су емисије изнад GVI прописане законом као што су индустријски погони, топлане, котларнице итд.

Заштита земљишта остварује се:

- контролом употребе агрохемијских средстава у циљу смањивања загађења земљишта из пољопривреде и очување земљишта које се одликује високим пољопривредним вредностима. Заштита, коришћење и уређење земљишта обухвата очување продуктивности, структуре и слојева тла, као и природних и прелазних облика и процеса. На површини земљишта или испод могу се обављати активности и одлагати материје које не загађују или оштећују земљиште.
- неопходно је допунити испитивања загађености пољопривредног земљишта на оним локацијама на којима то није учињено.
- осмислити Програм испитивања загађености земљишта у заштићеним природним добрима, у зонама рекреације (дечја игралишта) и поред значајних саобраћајница.
- изградња непропусних септичких јама.
- рационално коришћење грађевинског и пољопривредног земљишта.

Управљање отпадом

Према Стратегији управљања отпадом за период 2010-2019.године управљање отпадом по врстама обухвата:

Управљање комуналним отпадом подразумева повећање броја становника обухваћених системом сакупљања отпада, чишћење дивљих сметлишта, организовање примарне селекције кроз организовано сакупљање рециклабилног отпада већ у самим домаћинствима,

Управљање отпадом животињског порекла је у надлежности Министарства пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде. Потребно је приступити изради програма управљања отпадом животињског порекла. Отпад животињског порекла, као и производе настале прерадом отпада животињског порекла треба користити у енергетске сврхе..

Заштита шума, шумског земљишта и дивљачи обезбедиће се забраном и спречавањем:

- пустошења и крчења шума, као и чистим сечама, које нису редован начин обнављања,
- сече ретких врста дрвећ (Syiringa vulgaris, Corylus colurna, Acer hircanum и др. из заједнице , Humilo-Pinetum nigrea Jov.)* Ову асоцијацију је описао Др Б. Јовановић. То је реликтно станиште црног бора са површинама од неколико ари на јужним падинама Голаша на Сувој планини,
- криволова, паше, брста, жирења, гајења лисничких и кресаничких шума,
- сакупљања (ван контроле) шумских плодова, лековитог биља, шушња и маховине,
- коришћења (такође ван контроле) камена, шљунка, песка, хумуса, земље, тресета,
- непланских сеча семенских стабала и састојина,
- самовласног заузимања шума и шумског земљишта,

- одлагања смећа, отпада и других штетних и опасних материја, односно спровођењем мера и активности у заштити од болести, штетних инсеката, корова, пожара, паразитских биљака, дивљачи, стоке, абиотичких и других чинилаца.
- потпуну примену актуелних законских прописа из ове области;
- примену Плана заштите од пожара,
- забрана ложења ватре у шуми и њеној непосредној близини;
- постављање табли о забрани ложења ватре;
- посебан надзор, нарочито у сушним периодима, над кретањем чобана, ловаца, шумских радника – у вези са ложењем ватре;
- организовање службе осматрања и дојаве;
- адекватна заштита од биљних болести и инсеката, уз постављање контролних стабала и феромона у циљу праћења бројности популације штетних инсеката;
- успостављање шумског реда, санирање оштећених шума сушењем, снеголозима, ветроломима;
- забрана пашарења у шумама у обнављању и у младим културама;
- постављање тзв. „ловних стабала“; изградња и одржавање противпожарних пруга ;
- активна дежурства;
- шумско-узгојне радове (пошумљавање голети, мелиорација, окопавање и прашење култура, сеча изданака и избојака, сеча чишћења у културама, прореде, санитарне сече, природно обнављање шума и др.) спроводити искључиво у складу са смерницама прописаним у општој основи (усклађеној са актуелним законским и подзаконским актима)
- газдовање ловиштима, шумама (државним и приватним) и шумским земљиштем, као и осталим природним ресурсима, у складу са верификованим основама. Посебну пажњу посветити спровођењу санационих и санитарно-узгојних радова, а у циљу обезбеђења рационалног управљања, очувања генетског фонда, побољшању структуре и остваривања приоритетних функција. Стручни и управни надзор носилаца јавних овлашћења је неодвојиви део ове мере;
- заштиту, гајење и лов-коришћење дивљачи спроводити тако да њихов број буде примерен природним условима ловишта,
- у складу са бонитетом ловишта успостављати економски капацитет гајених врста, оптималну полну и страсну структуру, подићи ниво квалитета, трофеја и економских ефеката, уз редуковање предатора на нормалан број;
- организована заштита од дивљачи (граничних пољопривредних култура; младих шума и шумских култура; расадника);
- заштиту и коришћење гљива, лековитог биља, шумских плодова, као и других ресурса (камен, шљунак, песак и сл.) организовати и спроводити искључиво у складу са актима који регулишу ову област (заштићене-забрањене врсте; дозвољене количине);

Заштита биодиверзитета, флоре, фауне, угрожених и заштићених врста

Заштиту и коришћење ретких и угрожених врста биљака и животиња спроводити доследно и у складу са важећим актима применом Закона о заштити природе (Сл.гласник РС бр.36/2009 и 88/2010. год.), Уредбе о стављању под контролу коришћења и промета дивље флоре и фауне и Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива.

Ретке, заштићене и угрожене врсте дрвећа (липа, орах, д.трешња, бреза, млеч, планински јавор, црни орах) нису обухваћене плановима сеча из разлога очувања биолошке разноврсности

Мере заштите живота и здравља људи и заштите од елементарних непогода

Заштита здравља се обезбеђује:

- смањењем емисије загађујућих материја и изложености њиховом штетном дејству;
- заштитом и унапређењем постојећих шума, шумског земљишта и заштитних "зелених појасева";
- смањењем емисије загађујућих материја у ваздуху подизањем заштитних "зелених појасева" уз магистралне саобраћајнице, односно заштитног зеленила у насељима.

Смањење буке, вибрација и нејонизујућег зрачења врши се подизањем појасева заштитног зеленила и техничких баријера за заштиту од буке на најугроженијим локацијама (дуж аутопута), применом прописаних дозвољених нивоа буке у изграђеним подручјима насеља

Поред зеленила један од начина за смањење нивоа буке је изградња вертикалних заштитних зидова (баријера).

Заштита здравља се постиже и обезбеђењем редовне контроле здравствене исправности намирница и квалитета воде за пиће, као и системом адекватне здравствене заштите - реконструкцијом

постојећих објеката здравствене заштите и обезбеђење доступности објектима и услугама здравствене заштите и других јавних служби од значаја за здравствени и социјални статус грађана.

Заштита од удеса, елементарних непогода и ратних разарања

Као посебне планске мере којима се повећава "отпорност" простора за потребе одбране земље и заштите од елементарних непогода издвајају се:

Основне мере заштите од ратних разарања:

- функционално зонирање простора;
- обезбеђивање слободног простора у насељима, који су заштићени од рушевина и пожара и међусобно су повезани са саобраћајницама и водотоковима;
- за евакуацију и спасавање обезбедити алтернативне саобраћајне правце;
- сходно зарушавању и могућношћу прилаза објектима у фази спасавања затрпаних адекватно дефинисати ширине саобраћајница;
- електроснабдевање насеља вршити прстенастим разводима и изградњом мањих система који независно функционишу у посебним и ратним условима;
- очување алтернативних извора снабдевања водом за пиће (бунари, извори и сл.);
- изградња заштитних објеката (склоништа). Склањање становништва ће се вршити у заштитним објектима, подруским просторијама и рововским заклонима, који се у складу са законом граде у случају непосредне ратне опасности;

Основне мере заштите од пожара:

- приликом израде шумско – привредних основа, неопходно је да се шумске зоне и комплекси испресецају против пожарним путевима, појасевима и просекама које ће онемогућити просторно ширење пожара и на тај начин смањити штетне последице;
- у шумама треба подизати мешовите састојине, биолошке противпожарне пруге поготову у чистим четинарским шумама;
- излетишта обезбедити од пожара и снабдети их водом, опремом и средствима за гашење пожара и др.;
- актере који учествују у експлоатацији шума, обавезати да обезбеде проходност и одговарајући квалитет шумских путева, у циљу бржег и ефикаснијег доласка до места избијања пожара;
- забрањено је ложење отворене ватре у шуми и на удаљености од 200 м од руба шуме, изузев на одређеним и за то видно обележеним местима, у складу са прописаним мерама заштите од пожара;
- у већим насељима је обавезно организовање доброволне ватрогасне службе и система контроле и праћења у случају пожара, док у мањим насељима ову улогу може да обавља и аутохтоно становништво;
- водоводна мреже треба да буде димензионисана за евентуална гашења пожара и опремљена уличним хидрантима и прикључцима за воду, у близини осетљивих зона и објеката;
- са аспекта изградње треба се опредељивати за материјале који имају већи степен ватроотпорности;
- саобраћајном мрежом обезбедити максималну приступачност деловима насеља и објектима који су најугроженији од пожара;
- оформити безбедносне појасеве између објеката којима се спречава ширење пожара;
- у сеоским насељима у случају да пожар захвати већи број објеката пожељно је да се на приступачним и погодним местима поставе или укопају приручни танкови за воду;

Основне мере заштите од земљотреса:

- техничке норме о изградњи објеката (асеизмичка изградња);
- избор локације за изградњу;
- заштита од земљотреса, треба да представља континуиран процес који обухвата: просторно и урбанистичко планирање (генерално и детаљно), архитектонско и грађевинско пројектовање и изградњу објеката;
- грађење објеката треба усмерити у правцу усклађивања са сеизмогеолошким особинама терена, како би се смањио ниво повредљивости објеката и сеизмичког ризика, а тиме и штете од евентуалног земљотреса;
- заштита људи од последица удара кинетичке енергије у тлу, као и материјалних добара спроводиће се кроз статичке прорачуне на VII° MCS, као и путем еластичних веза и преносника.

Штаб цивилне заштите и други субјекти одговорни за заштиту од ратних разарања и елементарних непогода, предложене мере треба детаљно да размотри и разради у посебном плану заштите од ратних разарања и елементарних непогода.

4. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА

Чланом 5. став 1. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину прописана је обавеза израде стратешке процене утицаја на животну средину за просторне планове. На локалном нивоу, за планове мањих просторних обима одлуку о стратешкој процени доноси орган надлежан за припрему плана ако постоји могућност појаве значајних утицаја, што се утврђује према критеријумима датим у Прилогу 1. "Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину". Стратешка процена утицаја Плана на животну средину (у даљем тексту: стратешка процена) урађена је у складу са Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и Закона о заштити животне средине.

5. КОНЦЕПТУАЛНИ ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ (МОНИТОРИНГ)

5.1. ПОЛАЗИШТА МОНИТОРИНГА

Систем заштите и унапређивања животне средине обухвата скуп мера и услова за: очување и заштиту природних и радом створених вредности животне средине; заштиту људи и животне средине од загађивања; заштиту од утицаја штетних и опасних материја, јонизујућих и нејонизујућих зрачења, буке и вибрација; заштиту од уништења и деградације природних вредности; као и мера и услова за унапређење квалитета животне средине.

Коришћење природних богатстава, изградња објеката или извођење радова може се вршити под условом да се не изазову трајна оштећења или значајне промене природних облика, загађивање или на други начин деградација животне средине.

Забрањен је увоз опасних отпадних материја, њихово чување, складиштење и одлагање.

Предузеће и други привредни субјекти су дужни да у обављању делатности обезбеде:

- рационално коришћење природних богатстава, добара и енергије;
- урачунавање трошкова заштите животне средине у оквиру инвестиционих и производних трошкова;
- праћење утицаја делатности на стање животне средине.

Предузеће је дужно да води податке о врстама и количинама опасних и штетних материја које користи у вршењу одређених делатности, као и да води податке о врстама и количинама опасних и штетних и отпадних материја које испушта, односно одлаже у ваздух, воду и земљиште, на прописан начин и да те податке достави надлежним органима.

Истовремено, неопходно је пројектном документацијом предвидети техничке мере заштите од пожара и експлозија, одговарајућим решењима и условима за складиштење роба и материјала, као и одговарајући прилаз за ватрогасна возила у складу са техничким нормативима за заштиту од пожара и експлозија.

Основни циљ мониторинг система је да се обезбеди, правовремено реаговање и упозорење на могуће негативне процесе и акцидентне ситуације, као и потпунији увид у стање основних чинилаца животне средине и утврђивање потреба за предузимањем додатних мера заштите у зависности од степена угрожености и врсте загађења.

Мониторинг стања животне средине се врши систематским мерењем, испитивањем и оцењивањем индикатора стања и загађења животне средине које обухвата праћење природних фактора, односно промена стања и карактеристика животне средине.

Циљеви мониторинга (праћења стања) животне средине на подручју Просторног плана су:

- заштита подземних и површинских вода,
- очување квалитета земљишта,
- очување квалитета ваздуха,
- стварање услова за оцењивање стања животне средине на подручју Просторног плана на основу резултата мерења.

5.2. ПЛАН МОНИТОРИНГА

Успостављање система мониторинга један је од приоритетних задатака како би се мере заштите животне средине које су предложене у Плану и Стратешка процена могле успешно контролисати и пратити при остваривању планског документа. Програм праћења стања животне средине може бити саставни део постојећег програма мониторинга, који обезбеђује надлежни општински орган.

Основни циљ мониторинг система је да се обезбеди, поред осталог, правовремено реаговање и упозорење на могуће негативне процесе и акцидентне ситуације, као и потпунији увид у стање основних чинилаца животне средине и утврђивање потреба за предузимањем додатних мера заштите у зависности од степена угрожености и врсте загађења.

Мониторинг стања животне средине се врши систематским мерењем, испитивањем и оцењивањем индикатора стања и загађења животне средине које обухвата праћење природних фактора, односно промена стања и карактеристика животне средине.

Сам Програм мониторинга за предметну локацију приоритетно треба да буде усмерен на утврђивање тзв. "нултог стања" животне средине. С тим у вези, извршиће се анализе земљишта, ваздуха, воде и нивоа буке и припемити одговарајући извештај о њиховом квалитету које ће се сматрати "нултим стањем" квалитета животне средине.

Имајући у виду природу планираних садржаја и активности на простору који је у обухвату Плана, национални Програм мониторинга ће укључити праћење параметара/индикатора стања за следеће елементе животне средине:

Мониторинг квалитета земљишта

Мониторинг квалитета земљишта

Ради утврђивања садржаја и штетних материја у земљишту, на локацији у непосредној близини септичких јамаа, , врши се мониторинг земљишта, у складу са Уредбом о програму системског праћења квалитета земљишта, индикаторима за оцену ризика од деградације земљишта и методологији за израду ремедијационих програма.

Мониторинг треба континуирано наставити.

Мониторинг биодиверзитета

Мониторинг биодиверзитета и заштићених природних добара, очувања њене компактности и функционисања најзначајнијих/највреднијих подручја која ће дугорочно обезбедити функционисање живог света.

Обавезе надлежних органа

Државни органи, органи локалне самоуправе и овлашћене и друге организације дужни су редовно, благовремено, потпуно и објективно, обавештавају јавност о стању животне средине, односно о појавама које се прате у оквиру мониторинга, као и мерама упозорења или развоју загађења која могу представљати опасност за живот и здравље људи, у складу са Законом о заштити животне средине и другим прописима. Такође, јавност има право приступа прописаним регистрима или евиденцијама које садрже информације и податке о животној средини, у складу са Законом.

Мониторинг биодиверзитета

Мониторинг биодиверзитета и заштићених природних добара, очувања њене компактности и функционисања најзначајнијих/највреднијих подручја која ће дугорочно обезбедити функционисање живог света.

Обавезе надлежних органа

Државни органи, органи локалне самоуправе и овлашћене и друге организације дужни су да редовно, благовремено, потпуно и објективно, обавештавају јавност о стању животне средине, односно о појавама које се прате у оквиру мониторинга, као и мерама упозорења или развоју загађења која могу представљати опасност за живот и здравље људи, у складу са Законом о заштити животне средине и другим прописима. Такође, јавност има право приступа прописаним регистрима или евиденцијама које садрже информације и податке о животној средини, у складу са Законом.

6. МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Табела 13. Интегрисање Стратешке процене у израду Просторног плана посебне намене

План посебне намене	Стратешка процена	Резултат фазе
Рани јавни увид	<p>Детаљна разрада полазних основа, циљева и индикатора:</p> <ul style="list-style-type: none"> - општи и посебни циљеви стратешке процене и избор индикатора, - припрема варијантних решења повољних са становишта заштите животне средине, - процена утицаја варијантних решења на животну средину и поређење варијантних решења. 	Најповољније варијантно решење

Нацрт Просторног плана посебне намене	<ul style="list-style-type: none"> - процењивање утицаја планских решења на циљеве стратешке процене, - на основу прикупљених детаљних података о стању животне средине, припрема мера за смањење и спречавање негативних и увећање позитивних утицаја на животну средину; - припрема програма праћења стања животне средине за стратешку процену; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Припрема планских решења заштите животне средине у План посебне намене 2. Припрема Извештаја о стратешкој процени План посебне намене (садржај утврђен Законом)
Стручна контрола и јавни увид	Мишљење заинтересованих органа и организација и јавни увид (истовремено са)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Припрема Извештаја о учешћу заинтересованих органа и организација и јавности 2. Финални Извештај о стратешкој процени Просторног плана посебне намене
Финална верзија	<ul style="list-style-type: none"> - оцена извештаја о стратешкој процени (критеријуми утврђени Прилогом II Закона) - давање сагласности 	

У свакој фази Стратешке процене коришћене су методе, засноване на међународној и европској пракси и препорукама.

У фази одлучивања о изради Стратешке процене коришћено је: поређење са сличним случајевима, коришћење постојеће литературе, стручно мишљење, формалне и неформалне консултације, анализа ограничења и потенцијала и матрице утицаја. У следећој фази одређивања значајних утицаја коришћене су методе поређења са сличним случајевима, постојећа литература, стручно мишљење, формалне и неформалне консултације и матрице утицаја. У наредном кораку анализе утицаја коришћени су индикатори, стручно мишљење, анализа компатибилности и матрице утицаја.

Коришћени су индикатори Стратегије одрживог развоја Републике Србије, на основу «Основног сета УН индикатора одрживог развоја», у складу са Упутством које је издало Министарство науке и заштите животне средине у фебруару 2007. год. Одређен број индикатора који би био од значаја за израду Стратешке процене није могао бити употребљен, јер се у Белој Паланци, не спроводи такав мониторинг и немамо ту врсту података.

Највеће тешкоће у изради Стратешке процене јесу недовољно постојање валидних и ажурних података о стању животне средине на подручју самог планског захвата.

У изради стратешке процене за предметни план примењена је методологија процене која је развијана и допуњавана у последњих 10 година и која је у сагласности са новијим приступима и упутствима за израду стратешке процене у Европској унији.

Специфичности конкретних услова који се односе на предметно истраживање огледају се у чињеницама да се оно ради као Стратешка процена утицаја на животну средину са циљем да се истраже циљеви Просторног плана и дефинишу карактеристике могућих негативних утицаја и оцене планске мере за свођење негативних утицаја у границе прихватљивости.

Садржај Стратешке процене утицаја на животну средину, а донекле и основни методолошки приступ дефинисани су Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину. Специфичности конкретног плана, као и специфичности постојећег стања животне средине на конкретном простору, условили су да се садржај Стратешке процене у одређеној мери модификује и прилагоди основним карактеристикама Просторног плана, али да обухвати све потребне сегменте дефинисане Законом.

Примењена је методологија за евалуацију планских решења и метод вишекритеријумске експертске евалуације. Као основа за развој овог метода послужиле су методе које су потврдиле своју вредност у земљама Европске уније. Примењена методологија заснована је на квалитативном вредновању животне средине у подручју Просторног плана, непосредном и ширем окружењу, као основе за валоризацију простора за даљи одрживи развој.

У смислу општих методолошких начела, Стратешка процена утицаја је урађена тако што су претходно дефинисани: полазни програмски елементи (садржај и циљ Плана), полазне основе, постојеће стање животне средине. Битан део истраживања је посвећен:

- процени постојећег стања, на основу кога се могу дати еколошке смернице за планирање, квалитативном одређивању могућих утицаја планираних активности на основне чиниоце животне средине који су послужили и као основни индикатори у овом истраживању,
- анализи планских решења на основу којих се дефинишу еколошке смерница за спровођење Плана и имплементацију, тј. за утврђивање еколошке валоризације простора за даљи развој.

7. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА

Како је стратешка процена је интегрисана у све фазе израде Просторног плана, то је резултирало уважавањем и укључивањем резултата до којих се дошло у току стратешке процене како у Концепту плана, тако и у планска решења Просторног плана.

Део о животној средини у свим фазама израде Просторног плана припремљен је на основу резултата стратешке процене приказаних у овом извештају. На основу мера за смањење негативних и увећање позитивних утицаја Просторног плана на животну средину припремљена су планска решења у области животне средине. Начини одлучивања по питањима заштите животне средине зависе од великог низа фактора, а првенствено од значаја позитивних и негативних утицаја планских решења на здравље људи, социјални и економски развој и животну средину. С тим у вези, неопходна ја партиципација свих заинтересованих друштвених група и то инвеститора (бизнис сектора), локалне и републичке управе, становника и невладиног сектора. Закон о Стратешкој процени дефинише учешће заинтересованих органа и организација, који могу да дају своје мишљење у року од 30 дана. Пре упућивања захтева за добијање сагласности на Извештај о Стратешкој процени, орган надлежан за припрему Плана обезбеђује учешће јавности у разматрању Извештаја о стратешкој процени. Орган надлежан за припрему Плана обавештава јавност о начину и роковима увида у садржину Извештаја и достављање мишљења, као и о времену и месту одржавања јавне расправе у складу са законом којим се уређује поступак доношења Плана. Орган надлежан за припрему Плана израђује извештај о учешћу заинтересованих органа, организација и јавности који садржи сва мишљења о Стратешкој процени, као и мишљења датих у току јавног увида и јавне расправе о Плану. Извештај о Стратешкој процени доставља се заједно са Извештајем о стручним мишљењима и јавној расправи републичком органу надлежном за заштиту животне средине на оцењивање. Оцењивање се врши према критеријумима из прилога II Закона. На основу ове оцене орган надлежан за заштиту животне средине даје своју сагласност на Извештај о стратешкој процени у року од 30 дана од дана пријема захтева за оцењивање.

После прикупљања и обраде свих мишљења, на основу којих се формира финална верзија Плана, орган надлежан за припрему Плана доставља Извештај о Стратешкој процени заједно са или непосредно након Нацрта плана надлежном органу на одлучивање.

8. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА

Како је стратешка процена интегрисана у све фазе израде Плана, то је резултирало уважавањем и укључивањем резултата до којих се дошло у току стратешке процене.

9. ЗАКЉУЧЦИ

Стратешка процена утицаја на животну средину је поступак којим се обезбеђују услови за заштиту животне средине у току израде плана. Стратешка процена је је урађена у складу са Законом о заштити животне средине и Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину.

ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДУХОВНОГ КУЛТУРНО-ОБРАЗОВНОГ ЦЕНТРА „СВ.НИКЕТА РЕМЕЗИЈАНСКИ“ ЗАКЉУЧЦИ (НЕТЕХНИЧКИ РЕЗИМЕ)

Стратешка процена утицаја на животну средину, као поступак који обезбеђује услове за одговарајућу заштиту животне средине у току израде плана, припремљена је у складу са законским одредбама и Одлуком о изради Стратешке процене утицаја Плана детаљне на животну средину.

Планом је предвиђен **комплекс верског туризма са пратећим садржајем и са припадајућом инфраструктуром.**

Релевантни плански и секторски документи, пре свега Просторни план Републике Србије, Стратегија просторног развоја РС, Просторни план Општине Бела Паланка и стратешки развојни документи у области секторског развоја садрже циљеве заштите животне средине али и секторског развоја значајне за израду Стратешке процене. Ови циљеви су основа за обезбеђење заштите ваздуха, вода, земљишта, за управљање отпадом и ризицима.

Стање животне средине на планском подручју је одређено квалитетом ваздуха, вода, земљишта, биљног и животињског света и управљањем отпадом

Релевантни плански и секторски документи, пре свега Просторни план Републике Србије, просторни план инфраструктурног коридора као и националне стратегије у области развоја привреде, пољопривреде, шумарства, регионалног развоја, локалног одрживог развоја, водопривреде, енергетике, управљања отпадом и заштите животне средине, садрже циљеве заштите животне средине, али и основе секторског развоја значајне за израду Плана и стратешке процене. Постављени циљеви теже ка обезбеђењу оптималног управљања квалитетом ваздуха, водама, земљиштем, отпадом и отпадним водама, ризиком од удеса, заштитом природних вредности и живог света, ресурсима, заштитом здравља људи и квалитетом живота уопште.

Стање животне средине - Акутни проблеми се огледају у загађивању површинских и подземних вода и мелиорационих канала непречишћеним отпадним водама, неодговарајућем управљању комуналним, индустријским и пољопривредним отпадом које је и узрок загађивања земљишта, потребе заштите **комплекса верског туризма са пратећим садржајем и са припадајућом инфраструктуром** и притока са стаништима и живим светом као и потреба за очувањем квалитета ваздуха и смањењем ризика од удеса.

Основна питања заштите животне средине разматрани у току Стратешке процене везани су за изградњу **комплекса верског туризма са пратећим садржајем и са припадајућом инфраструктуром**. Питања која нису разматрана у току израде Стратешке процене су: климатске промене и заштита озонског омотача, прекогранично загађивање и заштита природе.

Следећи **циљеви Стратешке процене** су припремљени на основу питања заштите животне средине на

планском подручју и циљева из релевантних секторских развојних докумената:

- Основни циљ заштите животне средине на планском подручју је очување стања животне средине, у односу на постојеће стање и планирану изградњу **комплекса верског туризма са пратећим садржајем и са припадајућом инфраструктуром**, уз примену начела превенције и предострожности и начела одрживог развоја у будућем развоју планских подручја. Поред основног циља дефинисани су и посебни (оперативни циљеви)

Основни циљ се кроз посебне циљеве на својеврсан начин транспонују и разажују кроз области:

1. Заштита и очување квалитета ваздуха, вода, земљишта и живог света
2. Заштита од буке и вибрација
3. Унапређење управљања отпадом
4. Смањење ризика од удеса.

Процена утицаја на циљеве Стратешке процене вршена је за варијантна и планска решења. Поређењем добијених резултата закључено је да је друго варијантно решење, односно реализовање предметног плана, повољније са аспекта заштите животне средине. Процена утицаја планских решења на циљеве Стратешке процене вршена је за период изградње и период функционисања **комплекса верског туризма са пратећим садржајем и са припадајућом инфраструктуром** према значају утицаја, према карактеристикама из Прилога I Закона - врста, вероватноћа, учесталост, временска и просторна димензија утицаја. Утицаји су приказани у збирној матрици.

Закључак процене утицаја је да план гледајући са становишта одрживог развоја има укупно позитивне утицаје и представља развојну могућност Општине Бела Паланка .

Решења и мере за смањење негативних и увећање позитивних утицаја предметног плана на животну средину припремљена су на основу резултата процене утицаја.

Програм за праћење стања животне средине обезбеђује се у оквиру редовног мониторинга ваздуха, вода и земљишта у Републици али је дат и концептуални оквир за мониторинг прилагођен планском подручју.

Методологија коришћена у изради Стратешке процене заснована је на интегрисању Стратешке процене и поступка израде Плана.

У оквиру начина одлучивања, закључује се да је праметни план припремљена са високим степеном одрживости у области **верског туризма са пратећим садржајем и са припадајућом инфраструктуром**. Захтеви за заштитом животне средине поштовани су и уграђени у сва решења плана, како би био омогућен неопходан развој са минималним последицама по животну средину.

ПРИВРЕМЕНИ ОРГАН ОПШТИНЕ БЕЛА ПАЛАНКА

ПРЕДСЕДНИК

Горан Миљковић, с.р.

ОПШТИНСКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

5.

На основу члана 15. став 1. тачка 7. и члан 26. став 1. Закона о локалним изборима („Сл. гласник РС“, бр. 129/07, 34/10 – одлука УС и 54/11),

Општинска изборна комисија општине Бела Паланка, на седници одржаној 06.09.2016. године, донела је

РЕШЕЊЕ**О УТВРЂИВАЊУ ЗБИРНЕ ИЗБОРНЕ ЛИСТЕ ЗА ИЗБОР ОДБОРНИКА
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ БЕЛА ПАЛАНКА
НА ИЗБОРИМА РАСПИСАНИМ ЗА 18. СЕПТЕМБАР 2016. ГОДИНЕ**

**УТВРЂУЈЕ СЕ ЗБИРНА ИЗБОРНА ЛИСТА ЗА ИЗБОР ОДБОРНИКА СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
БЕЛА ПАЛАНКА И ТО:**

1. СРПСКА НАПРЕДНА СТРАНКА – АЛЕКСАНДАР ВУЧИЋ

Кандидати на изборној листи су:

1. Горан Миљковић 1970. економиста, Бела Паланка, Српских Владара 60/23
2. Венцислав Рангелов 1957. лекар специјалиста радиологије, Бела Паланка, Љубе Ранђеловића 38
3. Славица Нешић 1957. специјалиста гинекологије и акушерства, Бела Паланка, Степе Степановића 2
4. Славиша Вељковић 1961. приватни предузетник, Бела Паланка, Дурмиторска 5
5. Александар Симић 1978. дипломирани економиста, Бела Паланка, Српских Владара 70
6. Марија Бошковић 1976. дипломирани економиста, Бела Паланка, Стојана Чупића 34
7. Радослав Живковић 1959. геометар, Бела Паланка, Јован Митић Ђорђе 1
8. Александар Пејчић 1980. струковни васпитач, Бела Паланка, Николе Пашића бб
9. Бобана Лилић 1966. правни техничар, Бела Паланка, Чифлик
10. Радован Илић 1958. виши физиотерапеут, Бела Паланка, Солунска 14
11. Мики Златковић 1972. стручни сарадник, Бела Паланка, Први српски устанак 29
12. Виолета Крстић 1967. геометар, Бела Паланка, Љубомира Ж. Шпанца 2
13. Драган Живковић 1960. грађевински инж., Бела Паланка, Доња Коритница
14. Дарко Симоновић 1979. доктор медицине, Бела Паланка, насеље Долац
15. Јелена Митић 1985. дипл. географ – туризмолог, Бела Паланка, 4.јули 23
16. Горан Игић 1973. ветеринарски техничар, Бела Паланка, Нишавска 12
17. Ивица Стојадиновић 1963. економиста, Бела Паланка, Марка Краљевића 9
18. Александра Ранђеловић 1983. дипл. педагог, Бела Паланка, Вељка Влаховића 5
19. Владимир Тричковић 1975. саобраћајни техничар, Бела Паланка, с.Црвена Река
20. Иван Ћирић 1984. матурант гимназије, Бела Паланка, Дивљана
21. Зорица Пенић 1956. пензионер, Бела Паланка, Карађорђева 19
22. Богдан Ранђеловић 1951. пензионер, Бела Паланка, Косовке девојке 1
23. Дејан Миленковић 1962. доктор ветеринарске медицине, Бела Паланка, Михајла Динића 13
24. Марина Величковић 1978. дипл. економиста, Бела Паланка, Новосадска 11
25. Мирослав Маринковић 1986. професор физичке културе, Бела Паланка, Љубе Раденковића 14
26. Санела Цонић 1985. професор српског језика и књижевности, Бела Паланка, Први српски устанак 20
27. Татјана Деспотовић 1970. наставник разредне наставе, Бела Паланка, Николе Јовановића 40
28. Милан Ранђеловић 1979. доктор опште праксе, Бела Паланка, Саве Ковачевића 4/12
29. Љубиша Алић 1986. матурант гимназије, Бела Паланка, Петра Бојовића бб

2. “ПОБЕДА, ДОСТА ЈЕ БИЛО!”

Кандидати на изборној листи су:

1. Наташа Крстић 1978. геронто-домаћица, Живојина Мишића 16
2. Милан Павловић 1982. професор географије, Први мај 1
3. Јелена Цветковић 1988. педијатријска сестра, Момчила Поповића 7
4. Бранислав Живковић 1986. филолог, Дивљана
5. Милан Рамић 1985. предузетник, Драгице Лаловић бб
6. Зорана Андрејић 1982. педагог, Чифлик бб
7. Александра Јовановић 1991. професор физичког, 11. октобар 32
8. Добривоје Николић, 1949. пензионер, Владимира Назора 3
9. Александра Митровић, 1995. угоститељски техничар, Ђуре Ђаковића 4
10. Младен Крстић, 1985. професор физичког, 4. јул 20
11. Никола Соколовић, 1986. професор физичког, Светозара Марковића 26
12. Јелена Станковић, 1988. инжењер сточарства, Вргудицац
13. Владимир Манојловић, 1988. професор физичког, Николе Јовановића 3
14. Младен Тодоровић, 1980. радник, Нишавска 44
15. Катарина Вељковић Спасић, 1974. геронто-домаћица, Краљевића Марка 6
16. Дејан Тодоровић, 1974. менаџер, Нишавски одред 13
17. Милош Манић, 1986. саобраћајни техничар, 11. октобар 90
18. Миљана Јеленковић, 1988. медицинска сестра, Момчила Поповића 5
19. Владимир Николић, 1987. професор физичког, 9. мај 44

3. Др ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ – СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА

Кандидати на изборној листи су:

1. Јелица Спасић Огњановић 1986. економиста, Бела Паланка, Сутјеска 3
2. Драган Павловић 1963. сарадник у настави, Бела Паланка, 9. мај 12
3. Горан Павловић, 1972. инж. прехранбене технологије, Бела Паланка, Марка Краљевића 20
4. Биљана Вељковић 1971. трговац, Бела Паланка, Партизански пут 49
5. Деан Ђорђевић 1968. пензионер, Бела Паланка, Његошева бб
6. Бобан Голубовић 1968. пољопривредни техничар, Бела Паланка, 1. Српски устанак 30
7. Дајана Радојевић 1997. студент, Бела Паланка, Зелени врх 25
8. Небојша Николић 1959. пензионер, Бела Паланка, Партизански пут 100
9. Драган Ћирковић 1956. дипл. инж. агроекономије, Бела Паланка, с. Моклиште
10. Александра Павловић 1989. мастер туризмолог, Бела Паланка, 9. мај 12
11. Властимир Николић 1960. грађевински техничар, Бела Паланка, Мајора Тепића бб
12. Иван Живић 1986. техничар вуче, Бела Паланка, 1. мај бб
13. Јелена Митић 1982. ж. фризер, Бела Паланка, с. Шљивовик
14. Мартин Митић 1976. металостругар, Бела Паланка, Немањина 15
15. Милован Поповић 1960. ауто лакирер, Бела Паланка, 1. Српски устанак бб
16. Драгана Симоновић 1970. техничар за израду обуће, Бела Паланка, с. Доња Коритница
17. Миљан Тошић 1991. аутоелектричар, Бела Паланка, Црвена Река
18. Новица Живић 1949. пензионер, Бела Паланка, 1. мај бб
19. Јелена Милић 1982. кувар, Бела Паланка, с. Моклиште
20. Саша Јовановић 1970. металостругар, Бела Паланка, Немањина 30
21. Милан Огњановић 1980. пекар, Бела Паланка, Сутјеска 3
22. Весна Спасић 1961. шнајдер, Бела Паланка, с. Шљивовик

4. ПАРТИЈА УЈЕДИЊЕНИХ ПЕНЗИОНЕРА СРБИЈЕ – МИЛАН КРКОБАБИЋ

Кандидати на изборној листи су:

1. Слободан Ђорђевић 1945. пензионер, Бела Паланка, Вељка Влаховића 6
2. Новица Ивановић 1970. пољопривредник, Бела Паланка, Кременица
3. Јагода Митић 1943. пензионер, Бела Паланка, Српских Владара 3а
4. Часлав Илић 1941. пензионер, Бела Паланка, 4. јули 13
5. Векослав Живковић 1953. пензионер, Бела Паланка, Мокра
6. Љубисавка Живковић 1948. пензионер, Бела Паланка, Пролетерска 4
7. Томислав Марковић 1939. пензионер, Бела Паланка, Николе Тесле 3
8. Душан Ђорђевић 1941. пензионер, Бела Паланка, Први српски устанак 13
9. Зорица Ђорђевић 1955. пензионер, Бела Паланка, Саве Ковачевића 1
10. Живојин Марковић 1937. пензионер, Бела Паланка, Црвена Река
11. Градимир Ивановић 1939. пензионер, Бела Паланка, Врандол
12. Латинка Павловић 1947. пензионер, Бела Паланка, Љубе Ранђеловића 26
13. Иван Јовановић 1947. пензионер, Бела Паланка, Партизански пут 38
14. Зоран Игић 1958. радник, Бела Паланка, Др Заменхова бб
15. Ангелина Андрејевић 1953. пензионер, Бела Паланка, Чифлик
16. Славиша Стојковић 1958. пензионер, Бела Паланка, Црвена Река
17. Станоје Стојковић 1934. пензионер, Бела Паланка, Црвена Река
18. Живадинка Ивановић 1944. пензионер, Бела Паланка, Врандол
19. Срђан Ђорђевић 1971. механичар, Бела Паланка, Сутјеска бб
20. Славка Ђорђевић 1951. пензионер, Бела Паланка, Вељка Влаховића 6

5. “ИВИЦА ДАЧИЋ – СОЦИЈАЛИСТИЧКА ПАРТИЈА СРБИЈЕ (СПС), ЈЕДИНСТВЕНА СРБИЈА (ЈС)“

Кандидати на изборној листи су:

1. Раде Митровић 1961. предузетник, Б. Паланка, Српских Владара 73
2. Данијела Крстић 1971. професор, Б. Паланка, Страхињића Бана 2
3. Верица Павловић 1959. спец. педијатрије, Б. Паланка, 4. јули 22
4. Војкан Андрејевић 1967. предузетник, Б. Паланка, 7. јули 34
5. Милена Стојадиновић Антић 1972. професор, Б. Паланка, Царице Милице 10
6. Славенко Дробњак 1964. предузетник, Б. Паланка, Козарачка 3
7. Ивица Васић 1964. дип. инг. пољопривреде, Б. Паланка, Карађорђева 22
8. Владица Ђорђевић 1976. предузетник, Б. Паланка, Мокра
9. Александра Ћирић 1980. економиста, Б. Паланка, 9. мај 76
10. Љубиша Ранђеловић 1960. радник, Б. Паланка, н. Долац
11. Аца Спасић 1958. др медицине, Б. Паланка, Железничка 10
12. Милица Ђорђевић 1986. радник, Б. Паланка, К. Марка 4
13. Душан Голубовић 1992. апсолвент, Б. Паланка, Љ. Раденковића 22
14. Милош Живковић 1984. дип. правник, Б. Паланка, Н. Тесле 30
15. Јасмина Ђорђевић 1972. трговац, Б. Паланка, Његошева бб
16. Драгољуб Грујић 1967. пензионер, Б. Паланка, IV. санџ. бригаде 5
17. Владан Ђорђевић 1975. радник, Б. Паланка, С. Пауновића бб
18. Татјана Марковић 1980. трговац, Б. Паланка, Црвена Река
19. Мирјана Јанковић Јовановић 1982. дипл. психолог, Б. Паланка, С. Владара 85
20. Милан Спасић 1984. ек. техничар, Б. Паланка, Радоја Вујошевића бб
21. Зоран Дурмишевић 1964. радник, Б. Паланка, Миџор 12
22. Горан Игић 1968. пољ. техничар, Б. Паланка, Обилићева 10
23. Горан Тричковић 1967. техничар, Б. Паланка, 9. мај 15

24. Слађана Величковић 1966. ек. техничар, Б. Паланка, Н. Долац
25. Драган Миленковић 1972. радник, Б. Паланка, Тамњаница
26. Горан Крстић 1967. дип. правник, Б. Паланка, К. Тошића 31
27. Драгана Антић 1984. дип. економиста, Б. Паланка, Д. Туцовића
28. Душан Николић 1995. техничар, Б. Паланка, Црвена Река
29. Милош Андрејић, 1985. предузетник, Б. Паланка, Петра Драпшина 3

6. "ДЕМОКРАТСКА ОПОЗИЦИЈА ЗА БЕЛУ ПАЛАНКУ"

Кандидати на изборној листи су:

1. Бобан Симић 1980. васпитач, Црвена Река
2. Владимир Николић 1978. радник, Владимира Назора 3
3. Дијана Марковић 1992. васпитач, Крупац
4. Марко Деспотовић 1995. техничар друмског саобраћаја, Партизански пут 37
5. Александар Крстић 1994. техничар за комп. управљање, Светозара Марковића бб
6. Ана Дамњановић 1988. елект.техн.радио и видео везе, Први Српски Устанак 27
7. Милан Станојевић 1980. економиста, 11. октобар 27
8. Милан Милошевић 1989. менаџер безбедности, Пиротска 13
9. Нела Нешић 1987. фризер, Први Српски Устанак бб
10. Дарио Ранчић 1993. техничар мехатронике, Љубе Ранђеловића 32
11. Александар Станковић 1986. економиста, Војводе Степе 8
12. Драгана Црнчевић 1992. фризер, Нишка 12
13. Милош Живковић 1987. прехрамбени техничар, Дивљана
14. Дарко Ракић 1979. проф. физичког, Српских Владара 2/5
15. Јелена Миленковић 1982. геро.домаћица, Црвена Река
16. Милан Илић 1984. проф. физичког, Светозара Марковића 26
17. Мартина Милошевић 1994. прех.техничар, Ловћенска 15
18. Бојана Живић 1994. комерцијалиста, Љубе Раденковића 32
19. Марија Ранђеловић 1987. ж.фризер, Први Српски Устанак 39

Ово Решење објавити у "Службеном листу Града Ниша".

Број: 013-123/2016

У Белој Паланци, 6. септембар 2016. године

ОПШТИНСКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА ОПШТИНЕ БЕЛА ПАЛАНКА

М.П.

председник
Зоран Ђурић, с.р.

С А Д Р Ж А Ј

Општина Бела Паланка Привремени орган општине

1. План детаљне регулације мале хидроелектране "Бела Паланка" 1
2. План детаљне регулације мале хидроелектране "Клење" 13
3. План детаљне регулације Духовног културно-образовног центра „Св.Никета Ремезијански“ на простору Влашка Пољана у Општини Бела Паланка 26
4. Стратешка процена утицаја Плана детаљне регулације Духовног културно-образовног центра „Св.Никета Ремезијански“ на простору Влашка Пољана у Општини Бела Паланка на животну средину 48

Општинска изборна комисија

5. Решење о утврђивању збирне изборне листе за избор одборника Скупштине општине Бела Паланка наизборима расписаним за 18. септембар 2016. године 87

Израда: Град Ниш – Служба за послове Скупштине Града, Улица Николе Пашића 24
Одговорни уредник Љубомир Петровић; технички уредник Соња Марковић
телефон 504-774 и 504-594 (Редакција и Служба претплате) Е-mail msonja@gu.ni.rs
Уплатни рачун **840-742341843-24** позив на број **97 87-521**

Штампа: Служба за одржавање и информатичко- комуникационе технологије, Николе Пашића 24 Ниш , телефон 504-922